

GOD VERZOEND
en de Wet in haar tweeërlei eis verheerlijkt en van haar vloek ontwapend

Verklaard in vier uitnemende verhandelingen met een voorwoord van Alexander Comrie

De oorspronkelijke titel van dit werk luidt:

God verzoend en de Wet in haar tweeërlei eis verheerlijkt en van haar vloek ontwapend; de dood en die het geweld des doods had, teniet gedaan in en door de dood van Christus, Zichzelf door den eeuwigen Geest Gode vrijwillig opofferende, om aan de Goddelijke Gerechtigheid te voldoen, en de verbeurde erfenis der in Hem uitverkorenen derwijze te verwerven, dat zij dezelve, ter bekwamer tijd, dadelijk en persoonlijk deelachtig gemaakt worden.

Vertoond in vier uitmuntende verhandelingen

door

Stephen Charnock

Met een voorrede, ter onderrichting aan de Nederlandse Hervormde lezers, vanwege de uit het Engels vertaalde Godgeleerde werken

door

Alexander Comrie

in zijn weleerwaarde leven Scoto-Brittannius. A.L.M. Filosofisch Doctor en Predikant te Woubrugge

VIERDE DEEL

STICHTING DE GIHONBRON
MIDDELBURG
2007

DE NOODZAKELIJKHEID VAN CHRISTUS' VERHOGING

... en *alzo in Zijn heerlijkheid ingaan*. Lukas 24: 26.

We hebben reeds gesproken over het eerste gedeelte van deze tekst en daaruit de noodzakelijkheid van Christus' dood verklaard. Het volgende gedeelte is Zijn verhoging. Zijn lijden was noodzakelijk tot verzoening van onze zonde en Zijn verhoging was noodzakelijk om de verdiensten van Zijn dood aan ons toe te passen. Sommigen voegen het woordje *alzo* bij de woorden (zoals in onze Statenvertaling): *En alzo in Zijn heerlijkheid ingaan*; doch dat staat niet in het Grieks, ofschoon het zo wél te kennen gegeven kan worden. Want Christus' ingaan in Zijn heerlijkheid moest langs de weg van lijden gaan.

Merk hier in het voorbijgaan op Gods grote genade, die menigmaal het wantrouwen of het ongeloof van Zijn volk tot een gelegenheid maakt van verdere opheldering aan hen van de uitnemendste waarheden. Nooit hadden deze discipelen zo'n uitmuntende verklaring van de Schriftuur gehoord, betreffende de Messias, uit de mond van hun Meester, als nu, wanneer hun wantrouwen aan Hem zozeer de overhand had genomen.

Hij moest ingaan in Zijn heerlijkheid. Door *deze heerlijkheid* wordt niet alleen Zijn opstanding bedoeld; deze was niet Zijn heerlijkheid, maar het begin van Zijn verhoging, „een causa sine qua non”, dat is „een oorzaak zonder welke niet”. Deze bevrijdde Hem van de sterfelijkheid en bekleedde Hem met onsterfelijkheid, doch was niet de eindpaal, maar een noodzakelijk middel tot Zijn heerlijkheid. Zoals de verlossing van Jozef uit de kerker noodzakelijk vooraf moest gaan aan zijn verhoging op een troon; hij kon geen heerser zijn zolang hij een gevangene was. Christus werd door Zijn opstanding daarvoor bereid; en door Zijn hemelvaart nam Hij daarvan bezit. Zijn opstanding was een *ingaan* in Zijn heerlijkheid, maar niet de volmaking van Zijn gelukzaligheid. Zijn heerlijkheid.

Het wordt *Zijn* heerlijkheid genoemd in onderscheiding van de heerlijkheid van anderen. Aldus onderscheidt Hij een heerlijkheid, die in het bijzonder Hem eigen is, van de heerlijkheid van Zijn Vader en de heerlijkheid der heilige engelen, wanneer Hij spreekt van Zijn komst ten oordeel in al die heerlijkheden. Lukas 9: 26. „Wanneer Hij komen zal in Zijn heerlijkheid en in de heerlijkheid des Vaders en der heilige engelen.”

In de Middelaarheerlijkheid, in de heerlijkheid van de Vader, de heerlijkheid van Zijn Godheid zoals Hij éénswezens is met de Vader; in de heerlijkheid van de hete schepping, waarvan de engelen het hoogste zijn. Of anders in de heerlijkheid van al Gods bedelingen, de heerlijkheid van God als Schepper, de schepping toegeschreven wordende aan de Vader; de heerlijkheid van de heilige engelen, door wier bestelling de wet gegeven was, in de heerlijkheid van de wettische bediening.

In Zijn eigen heerlijkheid; de heerlijkheid van de Evangelische bedeling, de mensen oordelend naar de onderscheiden mate van licht waar zij onder leefden, het licht der natuur, het licht der wet en het veel heerlijker licht van het Evangelie: dát is *Zijn* heerlijkheid.

1. Zoals Hij daar een bijzonder recht op heeft.

a. In betrekking tot Zijn voorbeschikking hiertoe door Zijn Vader.

Hij noemt het *een heerlijkheid, die Hem gegeven is van de Vader*. Joh. 17: 24. Zijn heerlijkheid, Hem van de Vader beloofd en door Hem Zelf in het verbond der

verlossing overeengekomen. Hij moest ten eerstgeboren Zoon gesteld worden, ten hoogste over de koningen der aarde. Psalm 89: 29. Zijn heerlijkheid, daar Hem gegeven zou worden te heersen van de zee tot aan de zee en van de rivier tot aan het einde der aarde. "De ingezetenen van dorre plaatsen zullen voor Zijn aangezicht knielen en Zijn vijanden zullen het stof lekken. De koningen van Tarsis en de eilanden zullen geschenken aanbrenge, de koningen van Scheba en Seba zullen vereringen toevoeren. Want Hij zal de nooddruftege redden, die daar roept; mitsgaders de ellendige en die geen helper heeft. Hij zal hun zielen van list en geweld bevrijden. Zijn Naam zal zijn tot in eeuwigheid; zij zullen in Hem gezegend worden; en de ganse aarde worde met Zijn heerlijkheid vervuld." Psalm 72.

b. In betrekking tot Zijn verwerving ervan, was het alles *Zijn* heerlijkheid.

Men zegt gewoonlijk, dat Christus een recht had op de heerlijkheid, uit kracht van de vereniging van de Goddelijke natuur met de menselijke natuur. Het is waar, indien Christus alleen mens geworden was, met geen ander oogmerk dan ons vlees aan te nemen, dan zou Hem met recht van den beginne de heerlijkheid toegekomen zijn, uit kracht van die vereniging, maar ten aanzien van de Goddelijke huishouding der verlossing door bloed, en het verbond, tussen de Vader en de Zoon, dat zulke artikelen bevatte. Zo was het niet Zijn menswording, maar Zijn lijden dat Hem recht gaf om die heerlijkheid te eisen. Hij moest eerst Zijn werk doen, voordat Hij de genieting van Zijn loon ontvangen zou. Zijn heerlijkheid was Hem beloofd, niet op het aannemen van ons vlees, maar op Zijn lijden in ons vlees en Zijn stellen van Zijn ziel tot een schuldoffer en Zijn menswording tot dat doeleinde.

De heerlijkheid was niet „Zijne", totdat Zijn dood daadwerkelijk ondergaan was en rechtsgeldig verklaard was in de ogen van God. De voldoening van Zijn Vader door Hem, moest vooraf gaan aan des Vaders voldoening aan Hem. Jesaja 53: 11. Zijn gehoorzaamheid tot de dood gaf een „daarom" tot Zijn verhoging. Fil. 2:8-9. „Daarom heeft God Hem uitermate verhoogd", enz. Het recht daartoe mag beoordeeld worden naar het bevel van dit te schenken, maar deze verhoging is niet gegeven, voordat Hij de reinigmaking onzer zonden door Zichzelf teweeggebracht had. Hebr. 1: 3. En daarom was het recht om de heerlijkheid te eisen er niet, voordat Hij het werk dat de Vader Hem te doen gegeven had, volbracht had.

2. Het is *Zijn* heerlijkheid, daar Hij het eerste onderwerp van heerlijkheid is, de fontein van heerlijkheid voor allen, die verheerlijkt zullen worden. Zoals Adam, het hoofd van het menselijk geslacht het eerste onderwerp was van Gods rijke gaven aan Zijn redelijk schepsel, zo is ook Christus het eerste Onderwerp van Gods heerlijke genade en gaven aan en voor Zijn verlost schepsel.

Anderen hebben een heerlijkheid van Hem als bijzondere particuliere personen, maar Christus heeft deze heerlijkheid als een algemeen, openbaar Persoon, als een tweede Adam en zo is het Zijn heerlijkheid die Hem bijzonder eigen is en aan niemand anders mededeelbaar, daar Hij het enige en bijzondere Hoofd is, de ene en enige openbare Persoon in het werk der verlossing.

Evenals Zijn lijden bijzonder het Zijne was, waaraan noch mensen noch engelen met Kern deel konden hebben, zo is ook de heerlijkheid bijzonder de Zijne. Gelijk. Hij de pers alleen getreden heeft, heeft Hij ook alleen het recht op de kroon. Al wie anders een lauwerkrans draagt, die draagt deze als Zijn lidmaat, maar niet als een hoofd.

Laat ons het verband van deze zaak eens overwegen:

„Moest de Christus niet deze dingen lijden, en (alzo) in Zijn heerlijkheid ingaan?“

Het wordt betwist of er een verdienstelijk verband was tussen het lijden van Christus en Zijn heerlijkheid; dat is: *of deze heerlijkheid door Zijn lijden verdiend is.*

Sommigen zeggen dat Zijn lijden niet verdienstelijk was voor Zijn eigen heerlijkheid, dat ofschoon Zijn verhoging gevolgd is op Zijn lijden, deze verhoging daardoor niet verdiend is. Zijn kruis was de weg tot Zijn kroon, maar niet de verdienende oorzaak van Zijn kroon. Hij heeft door Zijn lijden voor ons een heerlijkheid verdiend, maar niet voor Zichzelf. En de daad van God, waardoor deze Hem verleend werd, wordt uitgedrukt door een Grieks woord, hetwelk betekent: „Hem gegeven" of „vrijelijk gegeven". Fil. 2: 9: „een Naam, welke boven alle naam is" en dit duidt aan: een daad van genade en niet van schuld; zoals Hij de wet niet vervuld heeft voor Zichzelf, maar voor ons, opdat Hij ons van de vloek der wet verlossen mocht, door voor ons een vloek te worden. Hierom wordt van Hem gezegd, *dat Hij ons gegeven is.* Jes. 9:5 „een Zoon is ons gegeven", of om onzentwil. Dus heeft Hij door Zijn dood niets voor Zichzelf verkregen, dan hetgeen Hij tevoren bezat, want alle macht zowel in hemel als op aarde was Hem overgegeven veer Zijn dood.

Alle heerlijkheid, zeggen zij, zou van het eerste ogenblik van Zijn ontvangenis tot Zijn mensheid afgevloeid zijn, zoals de heerlijkheid van de man overgebracht wordt op de vrouw op het eerste ogenblik van het huwelijk. Maar God heeft door een bijzondere bedeling die heerlijkheid opgehouden, tot Hij Zijn werk volbracht had tot de laatste trap van Zijn vernedering. God schortte de toevloed ervan op, zoals Hij aan het vuur deed, waardoor het verhinderd werd zijn eigenlijke hoedanigheid uit te oefenen, van de drie jongelingen te verbranden. Maar toen dit werk volbracht en de opschorting weggenomen was, kon Zijn heerlijkheid niet anders dan natuurlijk Zijn mensheid vervullen, zoals de hoedanigheid van het vuur tot de natuurlijke werking zou terugkeren bij het wegnemen van het beletsel. En daarom, zeggen zij, is de bewering van enige verdienste voor Hem Zelf een verkleining en een in twijfel trekken van Zijn heerlijke vereniging.

En wat die Schriftuurplaatsen betreft, welke aangevoerd worden om de verdienste daarvan te bewijzen, zoals Fil. 2: 8-9 en Hebr. 1: 9 en ook deze tekst, deze tonen veeleer het bevel of order aan om de heerlijkheid te geven, dan de verdienste daarvan, namelijk dat Zijn heerlijkheid op Zijn lijden gevolgd is, maar niet dat Zijn lijden Zijn heerlijkheid verdiende.

Zo ook, dat Zijn heerlijkheid veeleer een noodzakelijk gevolg schijnt te zijn van Gods welbehagen in Zijn dood, en een getuigenis van Zijn goedkeuring daarvan. Zoals de val van de mens de aanleiding was van Zijn dood, zo was ook de verlossing van de mens de bewegende oorzaak van Zijn dood en niet voornamelijk en onmiddellijk de verhoging van Christus' naam. Om onzentwil is Hij uit de hemel gekomen in onze natuur. Om onzentwil droeg Hij die last, die de wet en de toorn Gods op Hem hadden gelegd. Het was voor ons dat Hij met de dood gestreden heeft en onze vijanden uit hun sterkten joeg.

Dus is Hij door de vrijwillige onderwerping en vernedering tot Zijn voorgaande waardigheid gekomen. Want indien Hij tot een hogere waardigheid was gekomen dan Hij tevoren had, dan zou het duidelijk geweest zijn, dat Hij voor Zichzelf gehoorzaam was geweest en niet voor anderen.

Anderen zeggen dat Christus deze heerlijkheid wél voor Zichzelf verdiend heeft. De vreugde-olie werd op Zijn mensheid uitgestort, waarin Hij medegenoten heeft gehad, omdat Hij rechtvaardigheid liefgehad en ongerechtigheid heeft geheet.

„Daarom" is een woord van oorzakelijkheid, niet alleen van de eendoorzaak, maar van de zedelijke, werkende of verdienende oorzaak. Hierdoor heeft Hij een verhoging verdiend aan de rechterhand Gods, boven al de koren der engelen. Deze verhoging kwam Hem waarlijk toe op Zijn lijden, nochtans wordt die een genade genoemd, zoals hierboven uit Fil. 2: 9 al is opgemerkt, omdat het gehete oogmerk van de verlossing in het verkiezen van Christus en het zenden van Hem, een daad van Gods vrije genade was jegens ons.

Zoals het genade was Zijn Middelaarschap voor ons aan te nemen, zo was het ook genade Hem deze heerlijkheid te beloven en Hem deze vreugde voor te stellen, tot Zijn bemoediging in Zijn lijden. En zoals het vrije genade was het vlees te verenigen met de Persoon van de Zoon van God, was het ook genade dat er een aanhoudende vertoning was van de heerlijkheid van de Godheid in datzelfde vlees. Echter mag gezegd worden dat ná Zijn lijden de heerlijkheid van Christus een verdiend loon was, omdat Zijn heerlijkheid niet onovereenkomstig of onevenredig was met Zijn lijden.

Hij verdiende het verdrijven van de duivel uit de bezitting en daarom verdiende Hij de overbrenging van die macht op Hem Zelf, om alles tot Gods eer te besturen; een macht die de duivel zich onrechtmatig over de mens had aangematigd in weerspanning tegen God. Iemand kan een dubbel recht tot een erfenis hebben, namelijk uit geboorte en door enige bijzondere diensten, waardoor wat hem door geboorte toekwam, hem door verdienste kan toekomen. Zoals wanneer een provincie weerspanning wordt tegen de wettige vorst en hij zijn zoon zendt om die oproeren te stillen, zijn wapenen voorspoedig zijn en de rebellen tot gehoorzaamheid gebracht worden; verdient dan die zoon niet een recht tot die erfenis door het zwaard hetwelk hem tevoren reeds toekwam door zijn geboorte?

Het is waar, Christus heeft Zijn eerste zending niet verdiend, net zo min als des koningszoon verdiend had, dat hij gezonden werd om de rebellen tot gehoorzaamheid te brengen. Ook hoeft Hij Zijn eerste zalving en hebbelijke genade niet verdiend. Dit behoorde tot de volmaaktheid van Christus' ziel en maakte Hem bekwaam tot Zijn Middelaarswerk in onze natuur. Dit kon Hem niet ontbreken, zonder nadeel in het werk der verlossing en onze zaligheid, dat het doeleinde er van was. Hoewel dit een noodzakelijk gevolg was van de toelating van Christus Middelaarschap en ook een noodzakelijk artikel in het Verbond der verlossing, nochtans was het een daad van Gods vrije genade. Ook moeten wij niet denken, dat deze heerlijkheid de beweegreden was voor Christus om Hem eerst te bemoedigen in Zijn onderneming, maar dat het zuivere genade was voor ons. Want welke aantrekkelijkheden konden er zijn in onze natuur, die Zijn Goddelijke Persoon zouden bewegen om deze aan te nemen? Of welke heerlijkheid kon aan de mensheid verleend worden, die de Godheid kon aantrekken om lichamelijk daarin te wonen? Kon de belofte van aan een engel eer toe te brengen, indien hij zich wilde insluiten in het lichaam van een vlieg of een ander insect, hem bewegen zijn natuur voor eeuwig daarmee te verenigen, aangezien hij tevoren in zijn eigen natuur een hogere eer genoot, dan hem verleend kon worden door zulk een vereniging?

Het was de genade van Christus die Hem bewoog arm te worden toen Hij rijk was, niet opdat Hij door die armoede rijk zou worden, maar *wij*. 2 Kor 2: 9: „Want gij weet de genade van onze Heere Jezus Christus, dat Hij om uwentwil is arm geworden, daar Hij rijk was, opdat gij door Zijn armoede rijk zoudt worden".

Nochtans mag van Christus gezegd worden, dat Hij deze Middelaarsheerlijkheid voor Zichzelf verdiend heeft. De Heilige Geest was een verdienstelijke vrucht van het lijden van Christus. En waarom dan ook niet die heerlijkheid, die noodzakelijk was tot het zenden van de Heilige Geest, wiens komst Hij verworven had?

Juist het zenden van de Heilige Geest was een voornaam gedeelte van Zijn heerlijkheid. Wij moeten bedenken dat alles wat door Christus verdiend was, niet verdiend was alleen uit kracht van Zijn mensheid, maar als verenigd met Zijn Godheid. En waarom zou zulk een groot Persoon dan bij God niet kunnen verdienen? Laat dit zijn zoals het wil, nochtans was het lijden van Christus een oorzaak van Zijn heerlijkheid, of een weg daartoe door een Middelaarsverdrag. Want zoals Hij daardoor verbonden was een gehoorzaamheid op te brengen, waartoe Hij tevoren niet verbonden was, zo was de Vader ook daardoor verbonden Hem een heerlijkheid te geven, die evenredig was niet Zijn werk en die onderscheiden was van de heerlijkheid van de Godheid. „De wateren moesten komen tot aan de ziel", Psalm 69: 2. Hij moest op de weg uit de beek drinken, en daarom zou Hij het hoofd omhoog heffen". Psalm 110:7. Deze orde eiste God om Hem te verhogen. Eerst strijd en dan zegepraal.

Deze heerlijkheid kon Hem niet gegeven worden voor Zijn lijden. Indien Hij deze heerlijkheid genoten had van den beginne, uit kracht van de Personele vereniging, dan zou Zijn lichaam onlijdelijk of voor het lijden onvatbaar zijn geweest en dan had Hij geen offerande voor de zonden kunnen zijn. Zijn zegepralende lauwerkrans groeide op de doornen van Zijn kruis en ontving een groenheid van Zijn tranen bij Zijn sterven.

De palmtakken die bij Zijn intocht in Jeruzalem op de weg werden gespreid, worden door sommigen beschouwd als een zinnebeeld van deze zaak, aangezien het de natuur is van palmen, om door het gewicht of de zwaarte, die daaraan gehangen wordt, zich des te hoger te verheffen. Alzo is ook onze Zaligmaker door Zijn verdrukkingen glorierijker verzezen.

Daar was een waardigheid in Zijn dood, om Hem recht te geven tot het genieten van de heerlijkheid. „Het Lam, dat geslacht is, is waardig te ontvangen, de kracht, en rijkdom, en wijsheid, en sterkte, en eer, en heerlijkheid en dankzegging". Openb. 5: 12. Waardig te ontvangen de kracht om de orakels van de duivel tot zwijgen te brengen, kracht om Zijn vijanden te overwinnen, rijkdom om die over Zijn vrienden uit te storten, wijsheid om Zijn rijk te regeren, sterkte om Zijn bevelen uit te voeren, waardig om door allen geëerd, aanbeden en geprezen te worden. En deze heerlijkheid eiste Hij als Zijn recht uit kracht van Zijn lijden. Joh. 17: 1. Het was betamelijk dat Hij boven de dood verheven werd, nadat Hij zo gehoorzaam geleden had, en dat Hij in de regering der wereld werd gesteld, nadat Hij deze zo heerlijk verlost had.

De noodzakelijkheid van *Zijn lijden* wordt hier beschreven en ook de noodzakelijkheid van *Zijn heerlijkheid*.

Want die woorden „moest niet" moeten op beide betrokken worden: „Moest de Christus niet deze dingen lijden? En moest Hij op dat lijden niet in Zijn heerlijkheid ingaan?" Hoe heeft Hij geleden?

Als Mens en als Mens is Hij in Zijn heerlijkheid ingegaan. Als Mens heeft Hij geleden. Als Mens is Hij verheerlijkt. Zijn Goddelijke natuur was onvatbaar voor lijden en kon ook niet verheerlijkt worden door enige vermeerdering van heerlijkheid. Zijn dood was voor ons noodzakelijk en ook Zijn heerlijkheid. Hij stierf als een openbaar Persoon als een Borg voor ons en Hij is als een openbaar Persoon verhoogd, als het Hoofd van degenen waarvoor Hij gestorven is. Zoals Hij Zichzelf Gode voor ons opgeofferd heeft aan het kruis, zo is Hij ook „ingegaan in de hemel, om te verschijnen voor het aangezicht van God voor ons op Zijn troon". Hebr. 9: 24.

De leer die hieruit moet aangemerkt worden is deze:

De verhoging van Christus was even noodzakelijk als Zijn lijden.

Zoals het voor Hem noodzakelijk was, ons door Zijn dood te verzoenen, was het ook

noodzakelijk ons wederom in een staat van gelukzaligheid te herstellen door Zijn leven. De verzoening wordt toegeschreven aan Zijn dood en de behoudenis of zaligheid aan Zijn leven in heerlijkheid. Hij kon geen Zaligmaker geweest zijn, zonder dat Hij een offerande was geweest. Hij kon de zaligheid niet toepassen, zonder een Koning te zijn. Hij moest uit de hemel komen en met onze zwakheden bekleed worden, om voor onze misdaden te lijden. En Hij moest ten hemel opvaren, bekleed met onsterfelijkheid om onze personen te vertonen voor God en om een heerlijkheid te bereiden voor iedere gelovige.

In de verhandeling van deze leer zal ik aantonen:

1. **De noodzakelijkheid van deze heerlijkheid.**
2. **De natuur van deze heerlijkheid.**
3. **De doeleinden van deze heerlijkheid.**
4. **Van de lering enig gebruik maken.**

1. De noodzakelijkheid van deze heerlijkheid.

1. Ten aanzien van God.

Ten opzichte van Zijn waarheid, namelijk de waarheid van Zijn beloften.

Ten eerste Zijn beloften aan Hem en ten tweede Zijn belofte van Hem.

I. Ten eerste. *Zijn beloften aan Hem, aan Christus.*

Gods waarheid was aan Zijn heerlijkheid verbonden, zoals de waarheid van de Middelaar verbonden was aan Zijn lijden en daarom was de heerlijkheid even noodzakelijk om aan Hem gegeven te worden, als het lijden noodzakelijk was om door Hem te ondergaan.

Zoals de schande van het kruis een artikel van de verbintenis was aan Zijn zijde, was de eer van een kroon een artikel aan Gods zijde. Aan het stellen van Zijn ziel tot een schuldoffer hingen al de beloften af die aan Hem gedaan waren. Zoals het hoofdschap over de Kerk, de heerschappij over de wereld, de openbaring van Zijn Godheid, de voortplanting van Zijn Koninkrijk en de onderwerping van Zijn vijanden.

Zonder de volbrenging van Zijn belofte, kon Hij niets eisen, maar op de volbrenging daarvan kon Hij alles eisen. En Zijn eis kon geen tegenwerping of afslag ontmoeten in het Hof des hemels zolang God getrouw bleef aan Zijn woord.

Christus moest Zichzelf als Borg overgeven voor de mens aan de toorn Gods en God moest de regering van de wereld in de handen van Christus overgeven. „Zijn gelaat moest verdorven worden en Hij moest vele heidenen besprengen met Zijn bloed, en dan zouden de koningen hun mond over Hem toehouden". Jes. 52.

Koningen in macht en in wijsheid zouden verbaasd staan over Zijn toenemende heerschappij en zich aan Zijn scepter onderwerpen. Gelijk Hij voor vele volken zou lijden, zo zou Hij ook onder vele en grote volken richten en machtige heidenen bestraffen. Micha 4: 3.

Hij zou geen verderving zien, noch Zijn ziel in de hel verlaten worden. Hand, 2: 27-28. Christus onderhandelde met God om in de staat des doods te gaan, maar niet om daarin gelaten te worden. Hij moest in het graf komen, maar niet door de verrotting daarvan aangetast worden. Hem zou het pad des levens bekend gemaakt worden. Dat is: Hij zou tot een ander leven hersteld worden, om een verzadiging van vreugde te genieten, die op Zijn opstanding volgen zou, na de schande van Zijn dood en de benauwdheden van Zijn ziel.

Gelijk Hij een volheid van de Geest zou hebben in de wereld, zo zou Hij een volheid

van vreugde genieten in Zijn heerlijkheid. Zoals Zijn genade zó groot zou zijn, dat die zonder mate was, zo zou ook Zijn heerlijkheid zó groot zijn, dat die geen grenzen kon hebben. Zoals Zijn dood van korte duur zou zijn, niet ten volle drie dagen, zo zou Zijn vreugde van een eeuwige duurzaamheid zijn. „Liefelijkheden aan Gods rechterhand eeuwiglijk”.

En al deze heerlijkheid zou afvloeien van Gods aangezicht of tegenwoordigheid, hetwelk Zijn menselijke ziel voor eeuwig aanschouwen en ermee verkeren zou, met een oneindig vermaak. „Verzadiging van vreugde is bij Uw aangezicht”.

Zijn gehele verhoging, welke voornamelijk bestaat in een openbaring van Zijn Godheid en Zoonschap, was vastgesteld door een besluit van God en aan Hem als Middelaar bekend gemaakt. „Ik zal van het besluit verhalen; de Heere heeft tot Mij gezegd: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd”, (Psalm 2: 7). Hetwelk verklaard wordt van Zijn opstanding, hetgeen de eerste krachtige verklaring was, die God aan de wereld gaf, dat Hij Zijn Zoon was. Met betrekking hierop zegt Petrus ons, dat Christus, beide tot Zijn lijden en Zijn heerlijkheid voorgekend was voor de grondlegging der wereld. Hij moest de roof van Zijn vijanden beërven en voor Zichzelf als een beloning nemen, hetgeen tevoren de prooi van satan was. En dat door het uitstorten van Zijn ziel in de dood.

Als Hij Zijn ziel tot een schuldoffer gesteld zou hebben, dan zou Hij zaad zien, en de dagen verlengen. Wat, zouden die verlengd worden tot een ellendig en zwak leven? Neen, maar tot zulk een leven, dat duren zou tot in eeuwigheid, waarin niet alleen Zijn opstanding, maar ook Zijn heerlijke slaat ingesloten wordt. Hoe kon Hij Zijn zaad zien, als Hij onder de banden des doods bleef liggen? Of hoe kon Hij dit aanschouwen met troost, indien Hij een onsterfelijkheid zou genieten in zulk een zwak lichaam als Hij in de tijd van Zijn vernedering had gehad? Het zien van Zijn zaad zou volgen op Zijn bekleding in heerlijkheid en is er een deel van. Dan zouden de volkeren tot Hem lopen. Al deze beloften zijn aan Hem gedaan, als mens geworden en Zich overgevend tot een offerande, want als God was Hij niet het onderwerp van enige belofte. Hij moest onze ongerechtigheden dragen aan het kruis en dan zou Hij zegepralend leven op een troon. Hierop pleitte Christus in Joh. 27: 1. *De ure is gekomen, Vader, verheerlijkt Uw Zoon;* het uur van Mijn lijden, het uur van Uw belofte. Ik ben gewillig het ene te ondergaan en ben nu gereed om zo aanstonds op de weg uit de beek te drinken.

O Vader, wees Gij bereid, volgens Uw belofte en eed, waardoor Gij verbonden zijt, om aan Mij het andere te volbrengen, namelijk Mijn verheerlijking en in het bijzonder de openbaarmaking van Mijn Godheid, waarvan al de andere delen van Mijn verhoging afhangen. „En nu, verheerlijk Mij, Gij Vader, bij Uzelven, met de heerlijkheid, die Ik bij U had eer de wereld was”. Dit is niet de heerlijkheid van Zijn mensheid, welke niet in wezen was eer de wereld was, maar de heerlijkheid van Zijn Godheid, in de volle ontsluiting daarvan, opdat deze luisterrijker mocht schijnen voor de ogen der mensen.

Deze was waarlijk tevoren verdonkerd in de gestaltenis van een dienstknecht tijdens Zijn leven en tijdens Zijn sterven, toen men Hem voor een misdadiger hield. Maar nu bidt Hij, dat Hij geopenbaard mocht worden te zijn, wat Hij waarlijk was, namelijk een Persoon die een heerlijk bestaan had, voordat de wereld was, en Die niet nodig had in de wereld te komen om de natuur van de mensen aan te nemen tot enig voordeel voor Zichzelf.

Gelijk God Hem nu een heerlijkheid beloofd had en Christus op deze belofte pleitte, zo heeft God deze belofte ook vervuld. Daarom wordt Zijn hemelvaart uitgedrukt door Gods opnemen van Hem in heerlijkheid, zowel als door Zijn eigen daad van in die

heerlijkheid in te gaan. Of, opgenomen in heerlijkheid; óf zoals het Grieks daar luidt: *wederom in heerlijkheid hersteld*. Want het is onmogelijk dat God ontrouw zou zijn aan Zijn eeuwig voornemen en Zijn herhaalde belofte.

2. Zijn beloften of voorzeggingen van Hem.

Zodat Zijn verhoging noodzakelijk was om de profetieën daarvan te vervullen, welke niet de voorzeggingen waren van één of twee van de voornaamste Profeten, maar waarvan zij allen op de één of andere wijze gesproken hebben, sedert het begin van de wereld af. „Van alle eeuwen”. Hand. 13.

Jesaja is de klaarste van allen, in wiens profetie vele dingen tot dit doel voorkomen, zoals Jes. 4: 2: „Te dien dage zal des Heeren Spruit zijn tot sieraad en tot heerlijkheid, en de vrucht der aarde tot voortreffelijkheid en tot versiering”. Gelijk Hij de vrucht der aarde is, zal Hij voortreffelijk zijn in Zijn mensheid en gelijk HIJ des Heeren Spruit is, zal Hij erkend worden in Zijn Godheid. Of, gelijk Hij des Heeren Spruit is in Zijn ontvangenis uit de Heilige Geest en de Vrucht der aarde in Zijn geboorte uit de maagd Maria, zal Hij heerlijk zijn in de wereld. En dat zou voor Zijn dienst zijn als Gods knecht. Jes. 52: 13: “Ziet, Mijn knecht zal verhoogd en verheven, ja zeer hoog worden.” Welke betrekking van dienst Hij niet had naar Zijn Goddelijke natuur, maar naar Zijn Middelaarsbediening. En zo heerlijk zou Zijn leven zijn; en zolang zou het duren, nadat Hij uit de angst en het gericht zou weggenomen zijn. Zodat geen schepsel dat zou kunnen uitspreken. Jesaja 53: 8 „Wie zal Zijn leeftijd uitspreken?” Dit wordt ook duidelijk voorgesteld in Ezechiël 17: 22: „Ik zal ook van de opperste tak des hogen ceders nemen, dat Ik zetten zal; van het opperste zijner jonge takjes zal Ik een tedere afplukken, dewelke Ik op een hoge en verheven berg planten zal”. Dit woord wordt niet bedoeld van Zerubbabel, onder wie het volk zulk een aanmerkelijke rust niet gehad heeft, en wiens heerschappij zich zo ver ook niet uitstreckte, dat onder zijn schaduw „het gevogelte van allerlei vleugel woonde”, het volk van alle natiën.

Christus was een Plant die Zijn Vader geplant had. Een jong takje in Zijn vernedering en een hoge ceder in de staat Zijner verhoging, geplant op de hoogste bergen en verheven boven al de overige. Dat is: Hij zou afgesneden of uitgeroeid worden, maar niet voor Zichzelf. Niet *aan* Hem Zelf, zeggen sommigen. Zijn uitroeiing zou niet zijn zonder een tweede uitspruiting in een opstanding. En als de Zoon des mensen zou Hij met de wolken des hemels en de engelen die Hem begeleidden bij Zijn hemelvaart, gebracht worden voor de Oude van dagen en tot Hem naderen. Hij zou ook bij Zijn naderen zó welkom zijn, dat Hem de heerschappij over de gehele wereld geschonken zou worden. Hetgeen niet verstaan moet worden van Zijn komst in de dag des oordeels, maar van Zijn komst na Zijn offerande. Hij komt hier niet om de mensen te oordelen, maar om door Zijn Vader geoordeeld te worden. En na bevonden te zijn dat Hij het werk van de Zoon des mensen volbracht had, werd Hem een Koninkrijk geschonken, dat zeer uitgebreid en eeuwig durend is, hetwelk niet vergaan noch verdorven zou worden door de list en het geweld van Zijn vijanden; een geschenk dat Gods Zoon alleen waardig is.

Nog eens: Hij ontving deze macht niet op de dag des oordeels, maar op Zijn opstanding en hemelvaart, na Zijn dood. Maar dit geeft de eerste bekleding van Hem met deze macht te kennen. Deze heerlijkheid was meer dan duizend jaren voor de vervulling daarvan voorzegd. Ps. 68: 19: „Gij zijt opgevaren in de hoogte, Gij hebt de gevangenis gevankelijk gevoerd”. Het gehele oogmerk van de Psalm wijst dit aan, zowel als de aanhaling daarvan door de apostel in Eféze 4: 8.

Jozef werd niet uit de gevangenis genomen om in zijn voorgaande leven van slavernij te herleven, maar om een vorstelijk leven te leiden op een troon. En om naast de

soevereine vorst het gehele koninkrijk te regeren. Zo moest ook Christus na Zijn opstanding datzelfde leven niet leven dat Hij tevoren gedaan had in Zijn vernedering, in Zijn bloedig zweten en strijden en het tegenspreken van de zondaren tegen Zichzelf verdragen, maar Hij moest tot een plaats verhoogd worden, die gepast was naar Zijn grootheid, aan de rechterhand en troon van Zijn Vader.

II. *Ten opzichte van Zijn gerechtigheid en goedheid.*

Ten aanzien van Zijn onschuld. Hij was waarlijk onschuldig, ofschoon Hij een misdadiger werd geacht. Onschuldig in Zichzelf, alleen schuldig als staande in onze plaats. „Heilig, onnozel, onbesmet en afgescheiden van de zondaren“, alsof er geen woorden genoeg waren om Zijn zuiverheid uit te drukken, daar Hij zeer heilig en onbevlekt is. Het kwam met Gods rechtvaardigheid niet overeen, dat Christus Zijn leven zo voor ons aflegde, dat Hij dit nooit weer aan zou nemen. Hij was een Persoon, veel uitnemender dan de gehele wereld van mensen en engelen. En daar Hij een Goddelijk Persoon is, zo was Zijn leven onvergelijkelijk uitnemender dan het leven van het ganse mensdom. En voorzeker, God die Hem zo teer beminde, zou zulk een heerlijk leven tot zaligheid van de mensen niet gegeven hebben, om in het graf verslonden te worden, zonder een gelukkig herstel daarvan.

Het schijnt ook niet overeen te komen met de wijsheid, liefde of rechtvaardigheid van God, zulk een uitnemend leven te geven tot behoud van het onze, indien dit niet wederom zou opstaan uit de as van sterfelijkheid tot een heerlijke staat.

Was Zijn dood niet de vrucht van Zijn onschuld? Was het billijk, dal Hij in de banden van de dood gehouden zou worden, of langer onder de last van een sterfelijk lichaam in de wereld omwandelende, dan de verzoening van onze zonden vereiste? Indien dit geschied was, zou dan niet een grondwet van God, welke onsterfelijkheid en gelukzaligheid verbindt aan volmaakte heiligheid, geschonden zijn geworden; hetgeen onmogelijk is.

III. *Ten aanzien van de nauwe verwantschap aan Hemzelf.*

Kon het met Gods rechtvaardigheid overeenkomen, die Persoon, die ten opzichte van de Goddelijke natuur Hemzelf gelijk was; die Persoon, die in de gestaltenis Gods was, zowel als in de gestaltenis van een dienstknecht; die natuur, die zo heerlijk verenigd was niet een natuur oneindig boven die der engelen, in het graf te laten verderven en tot stof en vuil te laten vergruizelen? Hem een spijs voor het gewormte te laten, Die een welriekende offerande voor God was geweest?

Of kon het rechtvaardig geacht worden Hem tot geen beter leven op te wekken, dan tot dat ellendige leven, dat Hij tevoren leidde, onder Zijn benauwdheden in de Hof of onder Zijn hijgen aan het kruis? Zou het geen onrechtvaardigheid geweest zijn aan Hemzelf, zowel als aan Zijn Zoon? Het is zeker, dat als een vlees, dat de eer had een Tempel Gods, een Spruit des Heeren en de krachtige ontvangenis van de Heilige Geest te zijn - dat de heerlijkheid bezat van verenigd te zijn met de Zoon Gods, met Hem te leven en in Hem te bestaan, - niet zou verheerlijkt worden nadat het wederom was opgestaan. Dat dit zou strijden tegen alle wetten en regels van goedheid en rechtvaardigheid.

IV. *Ten aanzien van het werk dat Hij volbracht had.*

Hoe kon de rechtvaardigheid nalaten de Borg te verlossen, nadat Hij zoveel betaald had, dat het na het allernauwkeurigste onderzoek onmogelijk was te bevinden, dat er één penning ontbrak? Hoe kon het met de goedheid overeenkomen, een Persoon onder de banden des doods te houden, of onder de lichtere boeien van een zwak en aards

leven, Die aan geen straf meer onderworpen, noch tot een groter dienst in deze wereld bekwaam was, dan Hij reeds gedaan had? Het was het belang van de gerechtigheid, die genoegdoening ontvangen had, Hem uit de dood op te wekken. En was het ook niet het belang van de belonende rechtvaardigheid Hem tot een Hoofd te verhogen over die Gemeente, welke Hij met zo'n dure prijs gekocht had?

Kon de goedheid Hem een weinig minder laten blijven, dan de engelen. Die een werk volbracht had, dat het ganse geslacht der engelen de rug gebroken en het hart gescheurd zou hebben, indien zij dit hadden moeten volbrengen? Indien God beloont als een rechtvaardige Rechter, dan zou een beloning beneden de verhoging boven alle engelen niet evenredig geweest zijn met zulk een diepe vernedering, noch zulk een nauwkeurige en in alle opzichten gewillige en vrijwillige gehoorzaamheid. Kwam het wel met de goedheid van God overeen, om zulk een schitterende gehoorzaamheid, die uitnemender was dan de gehoorzaamheid van miljoenen werelden van engelen, zonder een glansrijke beloning te laten voorbijgaan?

Of dat zulk een zwaar kruis, geleden door een onschuldige, met zoveel smart en gewilligheid, niet gevolgd werd door een kroon die zo heerlijk was als het kruis schandelijk was? Volgens recht en billijkheid moest Hij geplaatst worden ver boven overheden en machten, het weerspannig duivelsgebroed en hun metgezellen, de boze mensen, aangezien Hij die heirlegers der hel zo heerlijk overwonnen en op de vlucht gedreven had. En boven het gezelschap der engelen, die staande gebleven waren, aangezien Hij hen zo genadig bevestigd had, en door Wien deze zalige geesten meerdere kennis bekwamen van de Goddelijke volmaaktheden, dan zij in vierduizend jaren door de gehele schepping bekomen hadden. Daar was alle reden voor, dat zulk een onvergelykelijke overwinning gepaard zou gaan met een even heerlijke zegepraal.

V. Ten aanzien van de heerlijkheid die God door dit werk werd toegebracht.

Alles wat gedaan was strekte tot herstelling van Gods eer in het uitwerpen van de God dezer eeuw uit zijn onrechtmatige bezitting, in het neerwerpen der afgoderij, en in de wederoprichting van de dienst van God op zuivere en geestelijke gronden.

God ontving meer heerlijkheid door Zijn Middelaarschap, dan door al de werken Zijner handen, zoals: de heerlijkheid van Zijn genade in Zijn zending, de heerlijkheid van Zijn rechtvaardigheid in Zijn lijden en de heerlijkheid van Zijn wijsheid in de gehele bedeling, hetgeen een nieuwe heerlijkheid was, die Hem tevoren nimmer was toegebracht, noch ooit aan Zijn schatkamer kon worden toegevoegd langs enige andere weg dan deze.

Hierdoor werd de belemmering van Gods rust en verbinding in Zijn werk weggenomen, de banden der zonde verbroken, een vleselijke Adam veranderd in een geestelijke, het geschonden beeld van God hersteld, de wereld geformeerd in een tweede en veel edeler schepping en Gods Koninkrijk in de wereld bevestigd door de overwinning en beroving der afvallige geesten.

Indien God heerlijk is geweest door de schepping van een wereld, zo was Hij nog veel heerlijker in de verlossing van de wereld. Het was redelijk dat Christus tot de hoogste trap van heerlijkheid verheven zou worden, gepast naar die mate van ontlediging, tot welke Hij Zich tot dat doeleinde had vernederd, en dat Hij zegepralend gesteld werd op de heerlijkste en meest majestueuze plaats van Gods heerschappij en niet alleen de hoogste plaats van verblijf zou hebben, maar de grootste hoogte van gezag over mensen en engelen, daar Hij vrede gemaakt had tussen God en de schepping en tussen het ene deel van de schepping en het andere. Opdat gelijk Hij eenmaal stierf met een heilige ijver voor de ere Gods, Hij ook in een nieuwe staat mocht leven, tot verdere verheerlijking van Hem, gelijk Hij ook doet. „Want dat Hij leeft, dat leeft Hij Gode”

(Rom. 6:10) om Zijn volk te vergaderen, om hen te verheerlijken en om door hen verheerlijkt te worden.

Zoals aan God een heerlijkheid werd toegebracht door Christus in de staat van Zijn vernedering, zo zou Hem een verdere heerlijkheid toegebracht worden in de staat van Zijn verhoging, volgens de stem des Vaders tot Hem in Joh. 12: 28: „Ik heb Mijn Naam verheerlijkt, en ik zal Hem wederom verheerlijken". Zoals Hij die verheerlijkt had in de leer en wonderwerken van Christus, zo zou Hij Hem wederom verheerlijken door Zijn lijden en opstanding, door het zenden van de Geest, de verbreiding van het Evangelie en door Hem te zetten op de troon als de Rechter van de wereld.

Deze verheerlijking van God was de drangreden die Christus gebruikte bij de Psalmist om Zijn bijstand en verhoging, zeggende: „Om Uwentwil draag Ik versmaadheid, schande heeft Mijn aangezicht bedekt" (Psalm 69: 8) opdat het geloof der heiligen niet verzwakt mocht worden door schijnbare onachtzaamheid van God jegens Hem.

En omstreeks de tijd van Zijn dood, smeekte Hij zulks in eigen Persoon, opdat Hij in staat mocht zijn, om die heerlijkheid, welke Hij begonnen had aan God toe te brengen, mocht voortzetten tot de hoogste trap. Joh. 17: 1: “Vader, de ure is gekomen, verheerlijk Uw Zoon, opdat ook Uw Zoon U verheerlijke". Christus zou God in de hemel meer dienst doen dan Hij op aarde gedaan had en Zijn Vader verheerlijken, nadat Zijn Vader Hem verheerlijkt had, namelijk, door een bijzondere toepassing van Zijn dood aan de mensen, door de kracht van Zijn voorbidding, ofschoon waarlijk de grond van al die heerlijkheid gelegd was op het kruis door Zijn voldoening. Zou God wel goed geweest zijn jegens de Verlosser, indien Hij Hem minder dan een kroon voor een kruis, en een beloning voor het werk dat Hij tot stand had gebracht door Zijn lijden, gegeven had? En zou Hij wel rechtvaardig en goed geweest zijn voor Zichzelf, indien Hij Christus in een staat had gesteld, beneden hetgeen Hem bekwaam kon maken om de overige eer Zijns Naams te volmaken, welke verder in de wereld moest uitblinken. Welk vermogen kunnen wij denken dat Hij zou hebben gehad, indien Hij onder de macht des doods had gelegen, of wegwijnend gezeten had op de voetbank der aarde in een zwakke onsterfelijkheid? Een troon kwam Hem toe voor de heerlijkheid, die Hij verworven had en een troon was gepast voor de heerlijkheid die Hij nog zou uitwerken.

3. Ten opzichte van Zijn liefde tot Christus.

Zijn Vaderlijke liefde tot Zijn Zoon vereiste niet alleen een verlossing van Hem uit de kaken van de dood, maar ook het zetten van een kroon op Zijn hoofd, zodat aan allen bekend mocht worden dat Hij Zijn Zoon was, die Hij met een brandende liefde omhelsde! God zou Zijn Zoon niet in overeenstemming met Zijn eigen grootheid liefhebben, indien Hij dit niet aan de wereld openbaarde met de allerbijzonderste merktekenen van gezag en autoriteit. En waarlijk, Hij kon, nadat Hij de toorn Zijns Vaders gestild en over de vijanden van Zijn eer gezegepraald had, niets anders verwachten dan de krachtigste uitvloeiingen van Zijns Vaders liefde in de hoogste betuigingen en bewijzen daarvan. Wat kon Hem verhinderen in Zijn schoot te rusten, wanneer al de toorn, die door de overtredingen der wet was ontstoken, gestild was en de Verlosser overwinnend de oven van gramschap was uitgekomen, waarin Hij besloten was geweest?

Nu de gramschap dus door Zijn lijden was uitgeblust, was er geen plaats voor de uitoefening van enige andere beweging tot Hem dan die van liefde. En er kon geen betuiging gegeven worden, die met zulk een genegenheid evenredig was, dan dat Hem de hoogste mate van eer werd geschonken. De Vader had Hem lief, omdat Hij Zijn leven aflegde. En die zelfde genegenheid zou zich nog sterker openbaren, nadat Hij

hetzelve had afgelegd en Hem aanzetten om Hem nog groter werken te tonen dan al in de wereld gewrocht waren, opdat de wereld zich verwondere. Hij zou Hem openbaren dat Hij de deelgenoot is van al Zijn raadslagen en dat geen gezag Hem geweigerd, noch kennis voor Hem verborgen zou worden.

Deze waren de bijzondere bewijzen van des Vaders liefde die onze Zaligmaker verwachtte.

Ten tweede. De verhoging was noodzakelijk ten aanzien van Christus Zelf.

1. Ten opzichte van Zijn natuur.

Deze was van hemelse oorsprong. Hij is uit de hemel nedergedaald. Hij was dat Heilige, geboren uit de maagd Maria, doch als overschaduwde door de kracht des Allerhoogsten. Hij was niet door de kracht van vlees en bloed geboren, volgens de wet der schepping vastgesteld in de oude Adam. Hij was een hemels Mens of de Heere uit de hemel, en daarom was Hij onsterfelijk in de ware en oorspronkelijke gesteldheid van Zijn natuur.

En ofschoon Hij in een omsluerde staat geleefd heeft, om het werk te volbrengen, dat Hij ondernomen had en dat niet anders volbracht kon worden, zo kon Hij nochtans, na de voltooiing daarvan, in de banden des doods niet gehouden worden, maar moest noodzakelijk door de wet van Zijn eigen natuur, tot Zijn ware en oorspronkelijke staat wederkeren en een hemels en heerlijk leven leiden, dat gepast was naar het beginsel waardoor Hij geformeerd was.

Alle dingen zijn door God gesteld in plaatsen die gepast zijn naar hun natuur. De zware dingen zijn het laagst geplaatst, en de lichtere het hoogst. En indien zij ten goede van de gehele wereld, in strijd met hun natuur, uit hun eigen plaats wijken, dan zullen ze, zodra de oorzaak die hen tot zulk een beweging noodzaakte, is weggenomen, terugkeren tot de plaats waar zij tevoren waren gesteld, overeenkomstig hun natuur.

Zoals lucht, die haar plaats heeft boven de aarde, wanneer deze opgesloten is in de ingewanden der aarde en daar door dampen vermeerderd is, haar eigen uitweg vindt door een aardbeving, naar de plaats die God daarvoor gesteld heeft. Stenen dalen nederwaarts en water vloeit af naar zijn eigen plaats, zodra het beletsel weggenomen is. Zo ook, ofschoon Christus ten goede van het mensdom in de wereld kwam, moest Hij toch toen Zijn werk volbracht was, noodzakelijk opwaarts gaan ten hemel, Zijn eigenlijke plaats. Toen hetgeen Hem noodzaakte op aarde te komen ophield, en Hij hier niets meer te doen had, naar aanleiding van de verzoening der zonden, moest de hemel, die het beginsel van Zijn oorsprong was, Zijn rust- en woonplaats zijn. Zoals de aarde voor de eerste mens, die aards was, tot een woonplaats was bestemd, zo was de hemel de eigenlijke rustplaats voor de tweede Mens, die hemels was. Het was zeer gepast, dat een aards mens gehuisvest zou worden op aarde en de Zoon van God Zijn zetel zou hebben waar de troon des Vaders was.

Het was onmogelijk dat enig schepsel boven de Persoon van de Zone Gods zou zijn, welke natuur Hij ook had aangenomen, en daarom kwam Hem ook op die grond Zijn verhoging boven de engelen toe.

Zijn lichaam was door de opstanding veranderd. Aangezien Zijn lichaam door de opstanding onsterfelijk was gemaakt en nieuwe eigenschappen had ontvangen, waardoor het een onverderfelijk leven verkreeg, zoals onze lichamen in de opstanding onverderfelijk en geestelijk zullen zijn, zo was het niet betamelijk dat het lang zou verblijven in een plaats van verderfelijkheid en ellende, en dat zulk een voortreffelijk Persoon Zijn woning zou hebben in een wereld van mensen en beesten. Een bedorven plaats was niet geschikt voor een onsterfelijk lichaam, noch een door God vervloekte

aarde, gepast voor een onbevleete natuur, die daar verder niets meer had te doen.

Maar aangezien Christus het allervolmaaktste lichaam had zo was het gepast dat dit opgenomen zou worden in de allervolmaaktste plaats en dat het opvoer boven alle lichamen. Het is waar, zolang Hij een lichaam had, dat dezelfde gesteldheid had als het onze en met dezelfde eigenschappen en zwakheden, zo was Zijn verblijf in de wereld enigszins naar Zijn lichaam en naar Zijn werk gevoegd. Maar toen Hij Zijn grafklederen had afgelegd en ontdaan was van dat oude bekleedsel en met nieuwe hemelse hoedanigheden was verrijkt, was de hemel de geschiktste plaats van Zijn verblijf.

Nog eens. Indien de aarde een geschikte plaats voor Hem was geweest, dan had de Godheid zich moeten vernederen om verblijf te houden in dezelfde plaats als de mensheid. Maar de mensheid moest opgenomen worden tot de eigen plaats van de Godheid, waar Deze Zich openbaart in de heerlijkheid van haar natuur. Het is betamelijk dat de mindere wacht op de meerdere en de jongere de oudere dient. Het voornaamste deel van Zijn verhoging bestond in de openbaring van Zijn Godheid.

Het was niet betamelijk dat zulk een groot Overwinnaar en Verlosser, die zowel God als mens was, Zijn Godheid altijd bedekt zou houden achter het voorhangsel van Zijn vlees, nadat Hij zulk een groot werk volbracht had.

Het is waar, ons vlees blijft in de hemel met Zijn Goddelijke natuur verenigd, maar Zijn Goddelijke natuur is daardoor niet omsluitend, zoals die hier op aarde is geweest. Indien nu Zijn Godheid hier beneden in die ontzagelijke luister en heerlijkheid, die haar eigen is, geopenbaard was geworden, dan hadden de mensenkinderen moeten vergaan en zouden verdorven in plaats van hersteld zijn geworden, want wie kan God zien en leven? Ex. 33: 20: „Mij zal geen mens zien en leven". De hemel was derhalve de enige plaats, waar deze glans op die luisterrijke wijze geopenbaard kon worden, zoals het behoorde, ofschoon de aarde de plaats was voor de krachtige uitwerkingen daarvan.

Ik zeg dan, het was niet betamelijk dat de heerlijkheid van Zijn Godheid nog langer zou overschaduw worden door het voorhangsel van Zijn mensheid, en deze kon in haar klaarheid niet uitbreken, zonder onze ogen niet alleen te verblinden, maar zelfs ons wezen te verslinden, in die staat waarin wij zijn.

De luister van een engel is een te groot voorwerp voor een zwak mens, zonder de schaduw van enig aangenomen lichaam. Maar nog veel meer de heerlijkheid van Gods Zoon. En welke noodzakelijkheid was er dat Zijn Wezen nog voor ons bedekt zou blijven, nu Hij alles gedaan had, wat nodig was om uitgericht te worden, in dat voorhangsel van zwakheid, onder hetwelk Hij Zich verborgen had?

2. Het was noodzakelijk ten aanzien van Christus, met het oog op Zijn ambten.

Indien Christus niet verheerlijkt was geworden, zo konden de ambten, die Zijn Vader Hem verleend had, niet uitgevoerd zijn geworden. Zijn profetische, priesterlijke en koninklijke bedieningen, waartoe Hij door God verkoren was, konden niet uitgeoefend zijn geworden en zonder deze kon Hij voor ons geen Zaligmaker geweest zijn.

Dan zou Hij een offerande geweest zijn, zonder Priester te wezen, een Koning zonder een troon te bezitten, een Profeet zonder een stoel om in te onderwijzen, tenminste geen van deze bedieningen konden bestuurd zijn geworden op een wijze die Hem waardig was, tenzij Hij in een roemrijke staat was overgebracht en Zijn mensheid in een heerlijke plaats.

1. Het was noodzakelijk voor Zijn profetisch ambt.

Zoals Hij in Zijn dood slechts begon met Zijn Priesterlijk ambt uit te oefenen en Zijn

koninklijk ambt uit te voeren in Zijn wonderen, zo moest Hij ook slechts Zijn Profetisch ambt uit te oefenen in Zijn leven. Hebr. 2: 3. „De Zaligheid is begonnen door de Heere verkondigd te worden.” Zijn dood was een inwijding tot een verdere uitoefening van Zijn priesterlijk ambt, Zijn tekenen en wonderen waren de eerste proeven van Zijn koninklijk ambt en Zijn eigen onderwijzingen de eerste beginselen van de profetie.

Na Zijn hemelvaart heeft Hij als de Zon der gerechtigheid de vleugelen van Zijn genade uitgespreid, en is de wereld doorvlogen om de harten te verlichten. Gelijk het met de zon is, zo was het ook met Christus, hoe nader aan de aarde in de winter van Zijn vernedering, hoe minder kracht Hij had tot voortbrenging van vruchten. Maar hoe hoger Hij in de hemel klom, hoe krachtiger. De stralen van de zon, die uit de hemel geschoten worden, doen ons die dingen onderscheiden, die wij in het donker verkeerd begrepen.

Evenzo hebben ook de stralen van Christus, na Zijn hemelvaart, het onderscheid tussen waarheid en dwaling geopenbaard.

Toen zijn de levende wateren van het heiligdom hoog gerezen (Ezechiël 47: 3-5) en hetgeen tevoren slechts een druppeltje kennis was in het begin van Christus' onderwijzing, werd een onpeilbare zee van kennis in de uitstorting van Zijn Geest bij Zijn hemelvaart. Zonder deze hemelvaart zou Zijn leer geen volkomen bevestiging hebben gehad. Zoals Zijn Goddelijk Zoonschap ten dele bewezen werd in Zijn opstanding uit de doden, zo kreeg Zijn leer een bevestiging in die openbaarmaking van Hem, de Zoon Gods te zijn.

Maar zoals dit slechts de eerste stap was tot een openbaarmaking van Zijn Persoon, zo was het ook maar de eerste trap tot de openbaarmaking van Zijn leer. De meer volkomen rechtvaardiging van Zijn leer werd verklaard door Zijn opneming in de hemel. Toen bleek het dat Hij (zoals Hij Zelf zei) de woorden Gods gesproken had, dat gelijk Zijn vernedering openbaarde, dat Hij mens is, zo openbaarde Zijn verhoging en de vruchten daarvan dat Hij een Goddelijk profeet is, van veel groter waardigheid en rijker invloed dan allen die vóór Hem geweest zijn.

Hij was in de verkondiging van Zijn leer onrechtvaardig beschuldigd van de misdaad van Gods-lastering en zeer weinigen waren overtuigd van de Goddelijkheid van Zijn Persoon of van Zijn hemelse leer. Maar door Zijn hemelvaart verklaarde God dat Hij een Profeet is, die door Hem gezonden was en wel de Profeet waar Mozes van gesproken had. Hij erkende dat Hij waarlijk is, hetgeen Hijzelf verklaard had te zijn, namelijk Één met de Vader, een volmaakte kennis hebbende van de Vader. Een die de woorden Gods sprak en volgens Zijn wil handelde. Indien hetgeen Hij van Zichzelf getuigde vals was geweest, zou Hij zo ver van verhoging ten hemel zijn geweest, dat Hij in de bodemloze put zou zijn neergestoten om Zijn bedrog. God zou door geen daad, veel minder door het schenken van zo'n grote heerlijkheid, eer hebben toegebracht aan een leugen.

Maar God heeft het geschil tussen Hem en de Joden, Zijn beschuldigers, beslist, hen verwerpende en Hem als Zijn Zoon en de grote Profeet erkennende, waar Hij Zichzelf voor verklaard had onder hen. Welk getuigenis kan er groter zijn dan dat God Hem alle macht in handen stelt, Hem de sleutels gevende van dood en hel, de macht om de zegelen te openen en te doden door de woorden van Zijn mond! Aldus heeft God Zijn leer aangeprezen en door Hem ten hemel op te nemen, Hem daar gezet als een Zon om de wereld te bevrijden van de duisternis der dwaling, waarmee de nacht dezelve had vervuld. Zonder dit konden de apostelen niet met gaven voorzien zijn geworden tot voortplanting van Zijn leer.

Deze zwakke mensen konden zulk een groot werk niet verrichten zonder voorzien te

zijn van een machtige Goddelijke welsprekendheid en krachtige vrijmoedigheid. Dit te geven was niet Zijn onmiddellijk werk als Middelaar, maar behoorde in de huishouding der Goddelijke Personen tot het werk van de Heilige Geest.

Het was daarom noodzakelijk dat Hij als Hogepriester inging in het Heiligdom en voor het aangezicht van God verscheen met het bloed van Zijn eeuwige offerande, opdat de schatkamers van de Geest geopend werden en dat die Goddelijke vlam vandaar mocht uitbreken, om hen te bezielen met bekwaamheden tot zulk een grote onderneming. Dit had Hij niet kunnen doen, tenzij Hij verheerlijkt was geworden. *De Heilige Geest was nog niet, overmits Jezus nog niet verheerlijkt was.*

Hij kon tevoren Zijn dienaren niet bekleden met een voortreffelijke macht, omdat Hij nog niet opgeklommen was tot een volle uitvoering van Zijn eigen ambt. Het was hierna dat Hij de Christelijke kerk oprichtte onder de heidenen zowel als onder de Joden, en dat Hij de regel des geloofs voltooid heeft in de geschriften der apostelen, welke duren zou tot aan het einde der wereld.

Zonder deze verheerlijking was Hij niet de bijzondere Leraar van de verborgenheden der zaligheid geweest. Hij had de apostelen ook niet bekwaam gemaakt tot voortplanting van Zijn leer. Maar door dit middel heeft Hij Zijn ambt uitgeoefend, niet alleen onder de Joden, als een Dienaar der besnijdenis, maar ook onder al de heidenen, als de hoogste Leraar en Profeet van de wereld, door de verkondiging van het Evangelie en de genade van de Heilige Geest. Zonder dit konden de apostelen ook niet enige voorspoed hebben gehad. Zij hadden niets van een werelds merkteken of een schoonheid, zodat het volk kon worden overgehaald om hun leer aan te nemen. Zij hadden noch rijkdommen, noch grootheid van de wereld aan te bieden. Ook konden zij hen niet lokken met aardse koninkrijken en overwinningen, zoals Mohammed zijn volgelingen deed. Een gekruiste God te prediken zou geacht worden een buitensporigheid te zijn en vrucht van waanzin. Doch wanneer zij zouden horen niet alleen van Zijn opstanding, maar dat Hij in heerlijkheid was door zoveel getuigen, welke zij geen kwaal of ongesteldheid konden toeschrijven, dat zou hun verbaasdheid doen ophouden. Zijn kruisiging kon hun niet zo onredelijk voorkomen als de tijding van een verhoging, waardoor de schande van het kruis was veranderd in de heerlijkheid van een kroon, hun verbazingwekkend zou lijken. Aangezien de Geest niet kon komen tenzij Christus verheerlijkt was, was het onmogelijk, zonder deze verheerlijking van de Verlosser en bijgevolg de uitstorting van de Heilige Geest, dat deze gezanten van Christus het Evangelie konden verkondigen met zulk een kracht en zulk geweld konden weerstaan en zulke tegenstanden overwinnen. Ook zou het voor de mensen onmogelijk geweest zijn te geloven of acht te geven op hetgeen ze zeiden, aangezien hun leringen zo tegengesteld waren aan de gewone stelregels van de wereld, welke zolang waren versterkt door opvoeding en gewoonten, welke de sterkste banden zijn naast de bedorven natuur. Zoals de hemelvaart van Christus aan de apostelen (die er de aanschouwers van waren) vrijmoedigheid gaf om de grootheid van onze Zaligmaker krachtig te prediken, gelijk zij Hem in Zijn vernedering door lafhartigheit hadden verloochend, zo baande dit ook de weg voor de ingang van Zijn leer in het geloof van de toehoorders. Waarvoor zij zich anders geschaamd zouden hebben deze aan te nemen, indien deze leer niet door zo'n groot bewijs (namelijk de hemelvaart) werd gesteund en bevestigd door zulke getuigen en door zulke wonderwerken werd achtervolgd en bijgestaan, waartegen zij niets konden inbrengen. Zonder dit zouden die voorname grondwaarheden van het Evangelie, waarvan de christelijke Godsdienst afhangt, en die het leven en de ziel daarvan zijn, zoals de verlossing van de mens, de rechtvaardigmaking van de gelovigen door het bloed van Zijn offerande, een grond ontbroken hebben voor de openbaring daarvan en dan

zouden al de vertroosting van het Evangelie verijdeld zijn geworden. De mensen konden van zulke dingen geen bevatting hebben, zonder de volmaking van Zijn heerlijkheid.

Hierom was het dat Christus Zijn discipelen, toen Hij hen onderwees tijdens Zijn leven op aarde, zo menigmaal verzekerde van de grote werken die zij zouden volbrengen en de voorspoed die zij zouden hebben na Zijn vertrek. Zijn leer zou veel duisterder zijn geweest, indien Hij hier beneden was gebleven.

De hemel alleen was een bekwame plaats voor Hem om dit ambt uit te oefenen. Het was voor Hem niet gepast om op aarde geplaatst te worden, Hij, die Zijn licht in het verstand der mensen zou verspreiden en de onwetendheid zou verdrijven in alle delen van de wereld. Net zo min als het voor de zon geschikt zou zijn om op aarde geplaatst te worden, tot verspreiding van haar stralen in alle gewesten van de wereld.

Een aardse zetel was gepast voor een aards profeet, maar was deze geschikt voor Hem, die door God was aangesteld niet alleen tot een Profeet voor de Joden, maar voor alle natiën en geslachten van het mensdom en Wiens leer niet opgesloten zou worden binnen de enge grenzen van Jeruzalem of Judea, maar zich tot alle gewesten der wereld zou uitstrekken?

Wat zegt het dat de stoffige aarde Zijn lichaam droeg in de dagen van Zijn vernedering, terwijl Hij de grond legde van die waarheden die klinken zouden tot in alle landen? Wanneer Hij nochtans als de enige Leraar en Onderwijzer van de hele wereld zou ingehuldigd worden, zo betaamde het niet, dat Hij in enige lagere sfeer gesteld zou worden dan de hemel. Opdat Hij vanwaar Zijn stem bekend mocht maken, zowel aan de hemel als aan de aarde, aan mensen en engelen, en Zijn onderwijzingen meedelen aan die zalige geesten welke nog meer moesten leren van de verborgenheden van Gods wijsheid. En ook aan de veelheid der heidenen, zowel als aan het kleine getal van de verloren schapen van het huis Israëls.

2. Het was noodzakelijk voor Zijn Priesterambt.

Ofschoon Hij een gezaghebbende Priester was, in de dagen van Zijn vernedering, zo was Hij nochtans niet daadwerkelijk geplaatst in de eeuwigdurende uitoefening van dit ambt, vóór Zijn zitten aan Gods rechterhand. En daar van Hem verklaard was dat Hij is onnozel, onbesmet en afgescheiden van de zondaren, heeft Hij Zich voor hen geofferd. Daarna is Hij hoger dan de hemelen geworden en daardoor krachtig bewezen de Zoon van God te zijn. Zo is Hij als Gods Zoon gesteld tot een Hogepriester die in der eeuwigheid geheiligd is. Hebr. 7: 26-28. Indien Hij op aarde gebleven was, dan had Hij het gehele werk van Priester niet verricht. Zoals de hogepriester onder de wet geen volkomen priester zou geweest zijn, noch ieder deel van zijn ambt volbracht zou hebben, als hij niet in het heilige der heiligen was ingegaan, zo zou ook Christus Zijn gehele werk als Hogepriester niet volbracht hebben, indien Hij op aarde was gebleven en niet in het hemelse heiligdom was ingegaan om te verschijnen of geopenbaard te werden voor het aangezicht Gods voor ons.

Het was niet genoeg dat de hogepriester onder de wet de offerande slachtte en het bloed van de offerande uitstortte in de uitwendige tabernakel en het offerde op het altaar op de jaarlijkse Verzoendag. Maar hij moest binnen het voorhangsel gaan om het bloed van het slachtoffer te vertonen voor de Heere en het sprengen op en voor het verzoendeksel. Hij moest ook, wanneer hij wederkeerde, de verzoening aan het volk bekend maken. Alzo zou er geen overeenkomst geweest zijn tussen het voorbeeld en het Tegenbeeld, indien onze Zaligmaker na Zijn offerande op aarde niet in de hoedanigheid van een Hogepriester de hemelen was doorgedaan, als door het voorhangsel, hetwelk het hemels Heiligdom scheidde van het uitwendige voorhof.

Daarom was het noodzakelijk dat de ware Hogepriester inging in het ware Heiligdom, in de hemel zelf (door die wettische dienst afgebeeld) waar God Zijn woning heeft onder de ware Cherubijnen en engelen der heerlijkheid, opdat Hij deze genadezetel besprengde en voor de Troon dat bloed vertoonde, hetwelk Hij aan het kruis gestort had. Tot de tijd dat het getal der uitverkorenen vervuld zal zijn, wanneer Hij uit het Heiligdom zal uitgaan, dat is nederdalen uit de hemel op de aarde om de uitspraak of het vonnis van hun algemene vrijspreking te verklaren en hen tot zichzelf over te brengen in de heerlijkheid van Zijn Koninkrijk. „Hij is door Zijn eigen bloed ingegaan in het Heiligdom, een eeuwige verlossing teweeggebracht hebbende". Hebr. 9: 12.

Dit ingaan in het Heiligdom met het bloed van de offerande was het voornaamste oogmerk van de offerande en een noodzakelijke daad van de Hogepriester en aan hem alleen toegeëigend. Het oogmerk waarom dit in de tempel geofferd werd was, opdat het bloed vertoond zou worden in het Heiligdom. Zo ook, terwijl Christus Zichzelf schikte tot het lijden dat Hij ondergaan zou, voor de verzoening van onze zonden, was het noodzakelijk dat Hij op aarde zou zijn. Maar nadat Hij Zichzelf als een offerande aan het kruis opgeofferd had, was het niet minder noodzakelijk dat Hij in eigen Persoon ten hemel voer. En dat Hij de schatten van Zijn bloed met Zich nam, om in die schatkamer opgelegd te worden. Om gesprenkeld te worden in die hemelse plaats en voor eeuwig te blijven als een merkteken in het ware Heiligdom, als een schat van eeuwigdurende verdienste.

De hogepriester onder de wet moest ook het reukwerk aansteken in het heiligdom. Door reukwerk wordt in de Schrift herhaaldelijk het gebed verstaan. Indien Christus dan geen Voorbidder in de hemel was, dan zou er geen overeenkomst zijn tussen het voorbeeld en het Tegenbeeld. Deze voorbedding, die een voornaam deel is van Zijn Priesterlijke bediening, kon net zo min ergens anders waargenomen worden dan in de hemel, als de offerande, die het eerste deel is van Zijn ambt, ergens anders dan op aarde volbracht kon worden.

Was Hij derhalve op aarde gebleven na het storten van Zijn bloed, dan had Hij Zijn ambt niet ten volle uitgeoefend, maar slechts gedeeltelijk volbracht en hetgeen Hij op aarde had gedaan zou zonder kracht geweest zijn, zonder het andere in de hemel te volbrengen. Want toen is Hij een Hogepriester geworden in der eeuwigheid naar de ordening van Melchizédek en een Bedienaar van het Heiligdom.

Hierom wordt Hij genoemd *de Hogepriester van onze belijdenis*, als al de plichten volbrengende en al de voorrechten waarlijk genietend, welke de hogepriester schaduwachtig volbracht en genoot.

Zonder deze heerlijke plaatsverandering of ten hemelopneming kon Hij niet waarlijk in eigen Persoon Zijn bloed in het Heiligdom hebben gedragen, noch verschenen zijn voor het aangezicht van God voor ons, noch de hemel voor Zijn volgelingen geopend hebben. Alleen de hemel was gepast voor het verblijf van zulk een grote Priester.

Aangezien Hij een Priester was, zo paste het ook dat Hij een Heiligdom had. Hij was de eeuwige Priester, daarom was het gepast, dat Hij een eeuwig Heiligdom had. Als een onbevlekt Priester, dat Hij een onbevlekt Heiligdom zou hebben, als een Priester die op een bijzondere wijze door God aangesteld en ingewijd was, en niet door de mensen, zoals Aaron en zijn opvolgers, zo was het betamelijk dat Hij een bijzonder Heiligdom zou hebben, hetwelk Aaron en zijn opvolgers niet hebben gehad. Daar Hij voor het aangezicht van God voor ons moest verschijnen, was het betamelijk dat dit in een plaats zou zijn, waar God Zichzelf openbaart in de heerlijkheid van Zijn Godheid. Nu, geen plaats dan de hemel bezit al deze hoedanigheden. Het was zeer gepast en noodzakelijk dat Hij, Die de Hogepriester was naar de ordening van Melchizédek, - en Die zowel een zegenende als een offerende Priester was, geestelijke

en hemelse zegeningen uitdelende aan Zijn volk, - niet geplaatst zou worden in een oord, dat minder was dan die plaats, waar die zegeningen hun oorsprong ontvangen en op de wereld zouden neervloeien.

En aangezien Hij een Priester was, - niet voor een bijzondere natie, noch gewijd alleen voor zulk een strook grond als Judea, maar voor de gehele wereld, - was het noodzakelijk, dat Hij in zulk een plaats zou zijn, waar allen zich tot Hem konden wenden, die de uitoefening van Zijn ambt nodig hadden. En vanwaar Hij allen mocht beschouwen met dat medelijden, dat verbonden is aan Zijn Priesterschap. Zo was het noodzakelijk dat Hij, Die de verzoening tot stand gebracht had voor de mensen, bij God Zijn verblijf hield (Die beledigd was geweest en nu verzoend was), om die verzoening vast en bestendig te bewaren. Aangezien er zolang de wereld bestaat, er dagelijks zoveel breuken worden gemaakt om die verzoening te verbeuren.

3. Het was noodzakelijk voor Zijn Koninklijk ambt.

Het was betamelijk dat Hij, Die zulk een groot werk had gedaan en zo'n grote kroon verdiend had en Die tot een Vorst en Zaligmaker verhoogd was en een hemels gezag en macht ontvangen had, om te geven bekering en vergeving der zonden, dat Deze ook ontvangen zou worden in de hemel tot de tijd der wederoprichting aller dingen, totdat alle dingen tot bun behoorlijke orde hersteld zijn.

Het was noodzakelijk voor Zijn zegepraal.

Het is waar dat het voor het begin van de uitoefening van Zijn profetisch ambt noodzakelijk was, dat Hij Zijn verblijf had onder de mensen tot de bekendmaking van enige waarheden en raadslagen Zijns Vaders. En terwijl Hij te strijden had met Zijn vijanden in zweet en bloed, kon het niet anders zijn dan op het slagveld waar de vijanden waren. Maar toen Hij als Overwinnaar daaruit kwam, kon Hij niet gevoeglijk zegeprelen in de plaats van de strijd, of naar Zijn grootheid bekwamelijk heersen op de mesthoop der aarde. Het was gepast dat Hij zegeprelende zou zitten aan de rechterhand van Zijn Vader om de vruchten van Zijn overwinning te voltooien en te volmaken. „Zit aan Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden gezet zal hebben tot een voetbank Uwer voeten". Ps. 110. Zoals Hij niet in staat geweest zou zijn om te regeren, indien Hij als een onderdaan gebleven was onder de heerschappij van de dood, zo kon Hij ook nergens Zijn Koninklijk ambt zo prijzenswaardig uitoefenen als op de Troon van Zijn Vader. Alleen de hemel was een gepast Paleis voor het verblijf van de Koning der koningen.

Het was noodzakelijk voor Zijn regering.

Daar de hemel de fontein is van alle voorzorg en zegen, was het betamelijk dat de Koning, in Wiens hand God al het oordeel, de macht en de regering der wereld overgegeven heeft, zou zitten op een Troon in de hemel. En het was niet gepast dat Hij, Die gemaakt was tot het Hoofd van alle overheden en machten, de Regeerder der engelen, een geringere woning had dan de grootste van Zijn onderdanen en zo laag zou wonen als de geringste van Zijn vazallen. De wijsheid van God heeft alle oorzaken in een orde gesteld, die hoger is dan de gevolgen of uitwerkingen die daarvan afhangen. De wolken zijn boven de aarde, omdat de aarde door hen bevochtigd wordt, en de zon is boven de aarde, omdat de aarde door haar verlicht wordt. Het was volgens de orde van Gods wijsheid niet minder noodzakelijk, dat Hij - Die tot Zijn stedehouder gemaakt was beide in de hemel en op de aarde en de besturing van alle dingen ontvangen had, - ín een plaats gesteld werd, die hoger was dan de dingen die Hij te regeren had. En vanwaar Hij Zijn bevelen mocht zenden aan

al Zijn onderdanen.

En ofschoon Hij Zijn vijanden door Zijn dood een dodelijke wond had gegeven, en satan beroofd had van het recht dat hij door de zonde van de mens verkregen had, toch moest hem in de orde van de Goddelijke wijsheid, de bezitting die hij van de wereld had, niet ontnomen worden, dan alleen in een weg die naar de natuur van de mensen geschikt was en hen alzo terugbrengen onder de scepter van deze grote Koning. En omdat deze gaven, om hem ten onder te brengen alleen uit de hemel bedeed konden worden, was het noodzakelijk, dat Christus daarheen opvoer. Om vandaar opdracht te geven en Zijn knechten door gaven bekwaam te maken, om de kop van Zijn vijanden te verslaan.

Het was gepast, dat een eeuwig Koning ook een eeuwig Paleis zou hebben en dat een Koning, Die door God op een bijzondere wijze was aangesteld een Paleis zou hebben, niet met handen gemaakt en dat Hij, Die in het bezit was gesteld van alle volken en Die alle koninkrijken der wereld tot Zijn eigendom ontvangen had, en Die niet regeren moest in een uithoek van de aarde en Zijn scepter zwaaien in plaatsen die op een wereldkaart kunnen aangegeven worden, Zijn troon zou hebben gevestigd in enig deel van de wereld, maar in de heerlijke hemel.

Een aarde die besmet was met de zonde, die Hij haatte, en zeer vervuld met die vijanden, die Hij had overwonnen, was geen geschikte plaats voor het eeuwige verblijf van zulk een groot Vorst. Het was dan ook allerbetamelijkst dat Hij, Die verordineerd was tot Rechter over de gehele wereld en in dat ambt bevestigd was door de opstanding uit de doden Hand. 17: 31, opgenomen werd in het soevereine hof des hemels en dat Hij met majesteit vandaar weer kwam om dat ambt uit te voeren.

Al de doeleinden van Zijn regering en overwinning konden niet bereikt worden zonder deze heerlijkheid. Hij kon niet geheerst hebben in het midden van Zijn vijanden, tenzij Hij boven hen was geplaatst, noch Zijn kerk geleid hebben tot een zalige onsterfelijkheid, tenzij Hij in het bezit was van de hemel, waarheen Hij hen zou leiden.

Zoals Zijn heerlijkheid noodzakelijk was ten opzichte van God en van Hemzelf, was deze ook

III. Noodzakelijk ten opzichte van ons.

1. *Opdat Gods uitnemend welbehagen in Zijn offerande voor ons geopenbaard mocht worden.*

De aangenaamheid van deze offerande voor God was ten dele geopenbaard door Zijn opstanding; maar het oneindig vermaak, dat Hij er in nam en de liefelijke reuk, die Hij er in rook, zou aan de wereld niet bekend zijn geworden, indien Hij Hem alleen de beloning had gegeven van een aards leven en heerlijkheid.

Zijn opstanding is waarlijk een getuigenis van de waarheid en de volkomenheid van Zijn voldoening, want „Hij is opgewekt tot onze rechtvaardigmaking, Rom. 4: 24. Hij kan niet als onze verzoening worden aangemerkt, dan in de staat van Zijn opstanding, want niemand wordt wettig en met recht uit de gevangenis verlost, voordat hij zijn schulden heeft betaald. Zo is dan de opstanding van Christus een bewijs dat Zijn betaling evenredig was met de schuld, maar de heerlijke verhoging van Hem is een bewijs van de uitnemende aangenaamheid daarvan voor God.

Wie kan na Zijn opstanding aan Zijn voldoening twijfelen? En wie kan twijfelen aan het oneindig genoegen dat God in Zijn gehoorzaamheid genomen heeft, nadat Hij Hem met zulk een oneindige heerlijkheid gekroond en Hem tot een Koning en Priester aan Zijn rechterhand voor eeuwig heeft bevestigd?

God heeft niet alleen verklaard dat Hij voldaan is, maar dat Hij voldaan is met een

onvergelijkelijk vermaak. God onderzocht nauwkeurig of Hij zonder enig gebrek was en volmaakt in Zijn Persoon en werken, Dan. 7: 13 „En zij deden Hem voor Hem naderen", dat is; de Zoon des mensen voor de „Oude van dagen".

Zoals personen en zaken nabij gebracht worden om onderzocht en nauwkeurig bezien te worden, zo word ook Christus op een gerechtelijke wijze voor God gebracht, opdat Hij over Hem en Zijn werk een oordeel mocht vellen. God was na een nauwkeurig onderzoek met Zijn gehoorzaamheid zó ingenomen, dat Hem gegeven werd: „Heerschappij en eer en het koninkrijk, opdat alle volken en natiën en tongen Hem eren zouden; Zijn heerschappij is een eeuwige heerschappij, die niet vergaan zal, en Zijn koninkrijk zal niet verdorven worden", enz. vers 14.

Zulk een menigte uitdrukkingen bij deze schenking gebruikt, geeft het uitnemende vermaak van God in Hem te kennen, alsof het Hem (menselijkerwijs gesproken) verdoot dat er niet meer was om Hem te geven.

Zoals God door de opstanding van Christus Zichzelf verklaarde door de naam van „de God des vredes", alzo heeft Hij Zich in de hemelvaart van Christus verklaard te zijn: een God aller genade voor ons, 1 Petrus 5: 10. Hij heeft door Christus uit de doden op te wekken, verklaard met ons verzoend te zijn; en een God van alle genade te wezen door „ons te roepen tot Zijn eeuwige heerlijkheid in Christus Jezus." Omdat de heerlijkheid, die Christus bezit, een onderpand is van die heerlijkheid welke de gelovigen genieten zullen, als een vrucht van Gods hoogste welbehagen in Hem. Dit is de moedgevende vertroosting die Christus Zijn discipelen geeft en hun verzekert, dat zij reden hadden zich te verblijden te midden van hun wereldse tegenspoeden, met Zijn heengaan tot de Vader, indien zij dit wel verstonden. Joh. 14: 28.

Het is waarlijk een klaar bewijs dat God een onbegrijpelijk genoeg in Hem heeft, anders zou Hij niet toegelaten hebben, dat Hij de hemel binnen ging, maar Hem wederom naar de aarde terug hebben doen keren. In Zijn dood is een voldoening en in Zijn heerlijkheid het hoogste getuigenis daarvan. Zonder een heerlijke ingang in de hemel zou Zijn opstanding met verblijf op aarde, zulk een klaar bewijs niet geweest zijn van Gods hoge waardering van Zijn lijden, maar nu door deze verheerlijkte staat moot men besluiten dat Zijn dood niet het gewone lot was van het mensdom, maar dat deze ten hoogste verdienstelijk is geweest, aangezien God Hem met zulk een grote eer, als die van de regering van mensen en engelen beloond heeft. Ik zeg, we moeten besluiten, dat Zijn dood niet alleen evenredig was aan hetgeen Gods rechtvaardigheid eiste, maar dat deze een oneindige verwerving was van alle gelukzaligheid die het schepsel nodig had.

2. Opdat de Geest een grond mocht hebben om ons te troosten.

Aangezien het oogmerk van de komst van de Heilige Geest is om ons te troosten en de voornaamste bewijsgrond waardoor Hij ons troost, Gods hoge waardering is van Christus' dood en de aangenaamheid die Hij in de hemel ontvangt, zou er weinig of geen grond voor Hem geweest zijn om Zijn troost op te bouwen, zonder deze opvaring van Christus in heerlijkheid. Hoe toont de Geest de genoegzaamheid aan van Christus gerechtigheid? Niet op grond van Zijn verrijzenis, maar omdat Hij heengaat tot de Vader en hier niet meer gezien wordt, Joh. 16: 10: „Hij zal de wereld overtuigen van gerechtigheid, omdat ik tot Mijn Vader heenga en gij mij niet meer zien zult". Zijn opstanding is de eerste hoeksteen tot vertroosting, omdat deze een noodzakelijk voorafgaande zaak was tot Zijn heerlijkheid. Indien Hij alleen opgewekt was tot een aards leven, dan was onze blijdschap maar een schemerlicht geweest, met duisternis vermengd. En de bewijsredenen van de Geest tot onze bemoediging zouden enigermate betwistbaar geweest zijn en veel van de kracht ontbroken, die ze nu

hebben.

Dit „heengaan tot de Vader", hetgeen een heerlijkheid insluit, is de bron waaruit de Geest die wateren van vertroosting scheppen zou, die Hij in onze ziel zou uitstorten. Indien Christus op aarde was gebleven, dan zou de Heilige Geest niet gekomen zijn. En al was de Heilige Geest gekomen, dan nog zouden de uitstromingen van vertroosting zeer gering zijn geweest en wij zouden weinig bekomen hebben. Daar zou enig argwaan overgebleven zijn en wij zouden de beschuldigingen van onze zonden niet ten volle hebben kunnen beantwoorden. Onze eigen consciënties zouden enige benauwingen en wij soms enige knagende twijfelmoedigheden hebben gehad. Indien het gebleken was dat God verzoend was, daar Hij Hem uit de doden opwekte, dan zou zonder Zijn heerlijke hemelvaart toch niet gebleken zijn, dat Hij in ons zulk een groot genoegen nam. Wij mochten enige troost gehad hebben in niet Hem bevredigd te zijn, maar wij zouden geen blijken van gunstige en genadige glimlachen in Zijn aangezicht hebben gezien. Onze Zaligmaker legt hier de nadruk op, dat Hij hier „niet meer gezien zou werden", namelijk in die maat, waarin Hij tevoren was of in een staat zonder heerlijkheid.

Dit was bij Hem een voldoende bewijs van de waarde die God hechtte aan Zijn dood. Konden wij Hem hier aanschouwen in het vlees, dan zouden wij al onze hoop van voor God te staan in een heerlijke eeuwigheid wel kunnen laten varen als een ijdele inbeelding. Maar wanneer gij, zegt Hij, Mij zult zien heengaan tot Mijn Vader en Mijn aandeel in Zijn gunst zien gehandhaafd, dan moogt gij besluiten, dat God niet alleen bevredigd is, maar dat Hij uitnemende gedachten van genade heeft jegens u. Zonder dit Zijn heengaan tot de Vader, zouden de vertroosting des Geestes de noodzakelijke zoetigheid ontbroken hebben en onze schuldige consciënties zouden er geen enkele smaak in gehad hebben.

3. *Opdat er een onweerstaanbare grond des geloofs mocht zijn.*

Indien de Geest een grond van vertroosting ontbroken had, dan zou aan ons geloof een grond van vertrouwen ontbroken hebben. Daar het geloof ziet op de Persoon van Christus, zou het aan een gedurige wankeling onderworpen zijn geweest. Het kon geen verzekering hebben gehad dat Hij waarlijk de waardigheid van de Zoon Gods bezat, indien Hij in de staat van een mens hier op aarde gebleven was. Daar het geloof ziet op de dood van Christus, ofschoon het daaruit een verzoening van de misdaden mocht besluiten nochtans niet een volheid van verdienste om een volkomen zaligheid te verwerven, indien Hij geen andere plaats had gehad dan de woeste aarde om Zijn onsterfelijke leven door te brengen. En nog minder vertrouwen zou het geloof gehad hebben, daar het ziet op het Woord en de belofte van Christus. Want hoe konden we ons verbeelden dat Hij voor ons woningen kon bereiden in de hemel, als Hij nimmer van de aarde was weggegaan? Of ons herstellen in het Paradijs, de plaats van gelukzaligheid, als Hij zelf niet de weg terug kon vinden naar de hemel, vanwaar Hij zoals Hij zei, was neergedaald om ons te verlossen? Wij konden niet besloten hebben dat Zijn dood een rantsoen geweest was, indien Zijn Woord vals was geweest en Zijn Woord zou bij ons geen geloof hebben gehad, indien Hij niet was weergekeerd naar de hemel, waarvan Hij altijd had verzekerd een recht op te hebben. Hij kon ons nooit brengen tot die plaats, waartoe Hij Zichzelf niet herstellen kon. Als Hij niet was opgestaan, zouden wij Hem niet hoger hebben geacht dan een gewoon mens, ja voor een bedrieger hebben gehouden, en dat Zijn dood een straf was geweest voor Zijn eigen misdaad.

Was Hij niet opgestaan, dan hadden wij Hem niet anders beschouwd dan als een overwonnen gevangene des doods, onder het overige mensdom. En indien Hij na Zijn

opstanding met ons vlees op de bedorven aarde was gebleven, zouden wij ons dan meer verbeeld kunnen hebben dat dit het vlees van de Zoon van God was, dan indien het onder de macht des doods was gebleven? Zijn heerlijkheid heeft aan ons geloof verzekering en vrijmoedigheid gegeven, hetgeen zeer kwijnend of in 't geheel niet geweest zou zijn, indien Hij op aarde was gebleven. Ook konden we dan nooit enige hoop hebben gehad van het gelukzalig zien van God in de hemel. Wanneer de Verlosser buiten die plaats van heerlijkheid was gebleven, dan hadden wij geen onderpand gehad van zulk een grote gelukzaligheid. Ook zouden onze zielen niet hebben kunnen uitgaan met die edele hartstochten, die gepast waren voor de oorsprong daarvan. Onze liefde tot Christus zou bestuurd zijn geworden door een „kennen van Hem naar het vlees“, 2 Cor. 5: 16 en zou derhalve niet hoger geklommen zijn dan een vleselijke genegenheid.

Wij zouden geen grond hebben gehad voor die zuivere en geestelijke genegenheden en voor het opheffen van onze harten naar de hemel welke de verlustigingen zijn van onze geestelijke natuur. Zonder dit ingaan in Zijn heerlijkheid, was er geen grond geweest voor de opbouw en oefening van enige genade op een levendige en aangename wijze. Zonder dit en de erkenning daarvan, moet alles te gronde vallen. Maar nu is er grond voor alles aangezien:

(a) Van de voldoening verklaard wordt dat ze volkomen is. De kracht en geldigheid van de prijs moet niet in twijfel getrokken worden, aangezien wij van het gewicht van Zijn heerlijkheid verzekerd zijn. Zullen wij nog aan de genoegzaamheid daarvan twijfelen, na de verzekering van zoveel parels aan Zijn kroon? Wat is al Zijn heerlijkheid anders dan een vergelding van Zijn bloed en een goedkeuring van de waarde daarvan tot de doeleinden waarvoor het is gestort? Zijn verschijning in de hemel kon niet heerlijk zijn geweest, indien Zijn offerande op aarde niet voldoende was geweest. Daar onze zonden de natuur hebben van schulden, Matth. 6:12 en de rechtvaardigheid van God in de Wet de natuur heeft van schuldeiser, aan welke wij verantwoordelijk zijn, Gal. 3 10, zo was Zijn dood de betaling en Zijn opstanding de kwijtschelding, maar Zijn heerlijkheid het volkomenste getuigenis dat God geven kan, dat Hij voldaan is en eeuwig voldaan blijft. Zodat er geen plaats is om te twijfelen aan de verwerving van de eeuwige verlossing, sinds Zijn ingang in het heiligdom, met het bloed van Zijn offerande, Hebr. 9: 12, Zijn verhoging verzekert ons, dat Hij God bevredigd heeft.

(b) En daarom zijn alle vijanden uit de weg geruimd. Zijn zegepraal zou niet rechtvaardig zijn geweest, als Zijn overwinning niet volkomen was geweest. De Wet zou Zijn verhoging weerstaan en Zijn weg tot de troon versperd hebben, indien zij iets tegen Hem had kunnen inbrengen. Deze heerlijkheid toont dat alle vijanden, die met uitgetogen zwaarden tussen Hem en Zijn troon stonden, uit de weg geruimd zijn; het handschrift dat tegen ons was is weggenomen, de satan ontwapend door het teniet doen van de zonde waarop zijn macht gegrond was; de overheden en machten uitgetogen en van hun buit beroofd. Col. 2: 14, 15. Gods rechtvaardigheid is bevredigd, de Wet is vervuld, de zonde verzoend en de dood overwonnen. Dit alles wordt ons verzekerd door Zijn ingaan in heerlijkheid en doordat God de sleutels van de dood en hel aan Zijn gordel heeft gehangen. Openb. 1: 18.

(c) De hemel is verzekerd. Daar er betuigd wordt dat het handschrift dat tegen ons was vernietigd is, Col. 2: 14, zo is God door deze daad jegens Christus onder verbintenis gekomen, waardoor Hij als het ware erkent, dat Hij de hemel aan iedere gelovige schuldig is terwille van de Middelaar en heeft de werkelijkheid daarvan geopenbaard door de betaling ervan te beginnen in de heerlijkheid van Zijn Persoon. Want in het zetten van Christus aan Zijn rechterhand in de hemel, zijn alle gelovigen in wezen

daar met Hem gezet. Ef. 2: 6. Zoals Zijn opstanding ons verzekert van de volheid van de betaling onzer schuld, zo verzekert ons Zijn heerlijkheid de volkomen verdienste onzer zaligheid. Was Hij in het graf gebleven, dan zou ook onze hoop daarin gebleven zijn met Hem en tot stof met Zijn lichaam vergaan zijn. Of indien Hij na Zijn opstanding op aarde was gebleven, dan was onze hoop niet hoger gerezen dan de plaats van Zijn verblijf. Maar nu wij Hem overwinnend zien opstaan uit de verschrikkingen en de verdervingen van het graf, en bovendien opgeklommen tot een onverderfelijke heerlijkheid, hebben wij reden om te geloven, dat wij door Zijn kracht die heerlijkheid zullen genieten, waar wij, gelovigen naar verlangen.

Want zoals Hij niet opstond om voor Zichzelf te leven en Zijn leden bloot te stellen aan een eeuwige gevangenis, onder de macht des doods, alzo heeft Hij Zijn heerlijkheid niet ontvangen om voor Zichzelf te regeren en Zijn leden te laten wroeten in het slijk der aarde. Maar beide het oogmerk Gods in Hem die heerlijkheid te geven en het oogmerk van Christus om die te ontvangen, was, opdat allen die met Hem in genade verenigd waren, ook met Hem verenigd zouden worden in heerlijkheid, om naar hun mate te zien en te genieten „de heerlijkheid die Hem God gegeven heeft." Joh. 17: 24. Indien Christus nu in een ellendige wereld gebleven was, ofschoon Hij in geen bedervend graf gelegen had, zo konden wij niet besloten hebben, dat onze schuld aan de Goddelijke rechtvaardigheid betaald was, noch de weldaden, die Hij beloofd had, verwachten; noch met enige grond van hoop, onze harten en genegenheden naar de hemel verheffen. Ook zouden er niet de troostrijke bemoedigingen tot de plichten, noch die aangename beweegredenen tot alle daden van de Godsdienst geweest zijn. Maar nu, Zijn opneming in heerlijkheid verlevendigt ons geloof, beurt onze hoop op, verdrijft onze vrees, stilt onze bezorgdheden en twijfelingen. Het geeft ons geestelijke liefdevleugels, door ons niet allen een bewijs te geven van de volkomenheid van Zijn voldoening, maar ook van de overvloeiende volheid van Zijn verdiensten tot onze gelukzaligheid en een onderpand van een eeuwig en heerlijk leven.

Nuttigheid.

Om nu alles samen te vatten en daarin in het kort het hele samenstel te geven van de christelijke Godsdienst en leer, laat ons het volgend overwegen. Aangezien het de gemeenschappelijke toestand is van alle Adams kinderen, dat zij tegen God gerebelleerd hebben en na die afval niet meer in staat zijn om in Gods tegenwoordigheid en voor Zijn verderende rechtvaardigheid te bestaan, dan stro en stoppelen voor het geweld van een vlammend vuur, was het noodzakelijk dat een ander Persoon de weg zou banen tot onze wederkering door die rechtvaardigheid te bevredigen, welke tegen ons ontstoken was. Ofschoon nu deze Persoon werd gevonden en dit genadig en moedig ondernam, en zo getrouw en tot volkomen genoegen van de rechtvaardigheid uitwerkte en het volbracht op de meest volmaakte wijze, zo kon er mochtans geen verzekering van zijn, zonder enig opmerkelijk getuigenis van de aangenaamheid van de Persoon en de volmaking van de onderneming. Zijn verblijf in de wereld zou veeleer enige argwaan gevoed hebben jegens de volmaaktheid van Zijn Persoon en lijden, dan verzekering gegeven hebben van de aanneming daarvan bij God. Zijn verhoging was derhalve een noodzakelijk teken, dat Hij alle gerechtigheid vervuld, de rechtvaardigheid ontwapend, dood en hel overwonnen en de poorten des hemels geopend had.

Want aangezien Hij als onze Borg geleden had, zo moest ook Zijn heerlijkheid klaarblijkelijk aan Hem gegeven worden, omdat Hij als Borg had geleden en wij er derhalve groot belang bij hadden. En ofschoon wij door de kracht van Zijn dood, indien Hij alleen was opgestaan, bevrijd zouden geweest zijn van die pijnigingen, die

na de dood overblijven, toch zouden wij, indien Hij niet in de hemel verheerlijkt was, niet kunnen hersteld worden in de gelukzaligheid van het paradijs dat we verloren hadden. Evenmin als onze lichamen van de donkerheid van het graf hadden kunnen bevrijd worden, indien Hij Zelf onder de banden des doods gebleven was. Wij zouden op aarde omgezworven hebben, zonder een hoogste gelukzaligheid, hoewel zonder een pijnlijke straf. Maar door Zijn heerlijkheid hebben wij een zeker bewijs dat wij niet alleen bevrijd zijn van de heerschappij des doods, maar dat wij gemaakt zijn „erfgenamen des levens" en wij hebben ook een onderpand in handen, dat wij dit genieten zullen.

Indien wij door het geloof met Hem verenigd zijn, en in de kracht van Zijn dood met Hem gemeenschap hebben, dan is er niet aan te twifelen, of wij zullen ook met Hem gemeenschap hebben aan de gelukzaligheden van Zijn hemelse heerlijkheid. En tot zulk een bevestiging van ons geloof en hoop was het ingaan in Zijn heerlijkheid noodzakelijk.

Deze leer is de hoogste troost van de christelijke Godsdienst. En zonder deze troost en een aandeel daarin, o, wat troost kunnen we dan verwachten in de betreurenswaardige en ik mag wel zeggen bedwelmende bedeling waar we nu onder zijn?

De tweede zaak is de aard van Zijn heerlijkheid. Het was een *grote* heerlijkheid.

Zoals Christus vervuld was met de Geest zonder mate, boven al de profeten tot de uitvoering van Zijn Middelaarsbediening, zo was Hij ook in een onbeperkte heerlijkheid gesteld boven al de engelen, om de vruchten van Zijn Middelaarschap toe te passen.

Het is een heerlijkheid zo groot als waarvoor een schepsel verenigd met de Persoon van Gods Zoon vatbaar was te ontvangen. Zoals Hij de Geest had niet met mate, zo heeft Hij ook een heerlijkheid zonder einde. „God heeft Hem uitermate verhoogd". Fil. 2:9. Hem zettende aan Zijn rechterhand, hetwelk aan geen schepsel ooit is vergund, en een Naam gegeven boven alle naam.

Christus had twee naturen, een Goddelijke en een menselijke. Laat ons zien hoe deze verheerlijkt zijn geworden.

I. Zijn Godheid is verheerlijkt.

1. Deze kon eigenlijk geen vermeerdering van innerlijke heerlijkheid ontvangen.

In de heerlijkheid in gaan veronderstelt een tijdelijke uitsluiting of afwezigheid van heerlijkheid, zoals verhoogd te worden een geringer staat veronderstelt, waaruit men verhoogd wordt.

Nu, de Godheid was nooit beroofd van enige wezenlijke heerlijkheid en kon ook niet verhoogd worden. Want Die oneindig zijnde, was zij niet vatbaar voor verheffing, maar was boven alle verandering. Het wezen en de eigenschappen van die natuur, welke altijd dezelfde blijven, zijn niet vatbaar voor vernedering of verhoging. Wij zouden even goed tot een verkleining van het Wezen van God kunnen besluiten, als tot een vermindering van Zijn Wezenlijke heerlijkheid. De Goddelijke natuur kan niet opvaren en evenmin nederdalen, omdat ze alle plaatsen met haar oneindigheid vervult. Ook kan zij niet vernederd of verhoogd worden. Maar van de Persoon die uit twee naturen bestaat, mag gezegd worden neer te dalen en op te varen, vernederd en verhoogd te worden. Omdat de Persoon, die heerlijk was in de hemel, Zich op aarde openbaarde door de aanneming van onze natuur en opgevaren is om Zich in de hemel te openbaren in onze natuur, welke Hij op aarde aangenomen had. De Godheid ontving toen geen nieuwe heerlijkheid door Christus' ingang in de hemel, net zomin als deze enige wezenlijke oneer onderging, door Zijn vernedering op aarde. Want die natuur is onveranderlijk en oneindig. Indien de Goddelijke natuur wezenlijk minder kon worden dan zij was, dan kon zij geheel ophouden te zijn wat zij is, want alle vermindering is een mate van vernietiging

2. Daar was een openbaring van de heerlijkheid van die Goddelijke natuur van Christus.

Zolang de Goddelijke natuur gehuld was in de lompen van ons zwakke vlees, ontbrak er die hoogachting aan, welke haar van de mens toekwam. En in dat opzicht wordt van Christus gezegd: „Zichzelf ontledigd" te hebben, zoals het Griekse woord betekent, hetwelk wij overgezet hebben: Hij heeft Zichzelf „vernietigd". Fil. 2: 7. Hij die de Soeverein was, is een onderdaan geworden, als het zaad der vrouw, onderworpen aan de wet der natuur. Hij werd onderworpen als een Israëliet aan de wet van Mozes en als mens en onze Borg onderworpen aan de zwakheden die door de straf aan de menselijke natuur behoren, zoals vermoeidheid, honger, dorst en dood.

En zoals de Goddelijke natuur scheen vernederd te zijn en verdonkerd te worden

achter het voorhangsel van ons vlees, alzo is deze verheerlijkt door uit te breken met de glansrijkste stralen in de Zoon. Zoals Hij vernederd was onder de „gestaltenis van een dienstknecht“, zo is Hij verhoogd door te verschijnen in de gestaltenis Gods. In dezelfde zin als wij zeggen, dat Christus als God vernederd is, mogen wij ook zeggen, dat Christus als God verheerlijkt is. Maar 't is zeker dat Christus, die ten aanzien van Zijn Godheid, de Vader evengelijk was, Zichzelf heeft vernederd en de gestaltenis van een dienstknecht aangenomen heeft. Zoals van de Goddelijke natuur gezegd mag worden, dat deze vernederd wordt door een verduistering te ondergaan zo mag daarvan ook gezegd worden, dat deze verheerlijkt is door daaruit te voorschijn te komen. Zoals ook van de zon in zeker opzicht gezegd kan worden dat zij heerlijk gaat worden of haar heerlijkheid weer herneemt, wanneer zij een donkere wolk verdrijft, die haar verduisterde en haar warme en glansrijke stralen door de lucht verspreidt. Hier wordt aan de zon geen heerlijkheid toegevoegd, maar een heerlijkheid voortgebracht door de zon, welke tevoren bedekt lag onder een dikke nevel. Wanneer van God gezegd wordt, dat Hij door de mensen verheerlijkt wordt, dan moeten wij dit niet verstaan alsof er iets aan de innerlijke heerlijkheid van God wordt toegevoegd of dat deze vermeerderd wordt, maar dat de heerlijkheid van God erkend wordt, welke Hij tentoon spreidt in Zijn werken der schepping, der voorzienigheid en der verlossing,

Zo is ook de verhoging van Christus geen meebrenging van een nieuwe heerlijkheid aan de Goddelijke natuur, maar de uitstraling daarvan in 't heilig vat van Zijn mensheid en een teboven komen van die nevels, waarin het tevoren was gehuld. Het was dan een openbaring van Hem als de Zone Gods en een ontdekking van die betrekking, die Hij met de Vader van eeuwigheid had. Welke niet alleen bewolkt was in de dagen van Zijn vlees, maar gedurende al de tijd van het Oude Testament. En is niet bekend geweest, tenminste niet in zulk een mate en klaarheid als in de openbaring van het Evangelie. Hierom bidt Hij: „Vader, verheerlijk Uw Zoon“, Joh. 17: 1, ontdek dit voorrecht van Mijn Zoonschap, dat Ik de Eniggeborene des Vaders ben, van hetzelfde wezen met U en niet een bloot mens, gelijk de wereld Mij acht te zijn.

Hierom wordt de opstanding van Christus, welke de eerste trap was tot Zijn heerlijkheid, *een nieuwe gehoorzaamheid van Hem als de Zone Gods* genoemd, ten aanzien van Zijn openbaring. Hand. 13:33, „als Hij Jezus verwekt heeft, gelijk ook in de tweede Psalm geschreven staat: Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegeneerd.“ Daar Zijn opstanding een bevestiging was van Zijn eeuwige generatie en bijgevolg ook van Zijn Godheid. Daarom voegt Christus in Zijn gebed daarbij: „En nu verheerlijk Mij, Gij Vader, bij Uzelven.“ Dat is: op een wijze van gelijkheid met Uzelf. De Vader behandelde Hem in de tijd van Zijn vernedering niet als een Zoon, maar als een dienstknecht, als een zondaar, als een waarop Hij vertoord was. Hij was blootgesteld aan het geweld der mensen, alsof Hij ten enenmale veronachtzaamd en verlaten was door Zijn Vader.

Hierom bidt Hij dat Hij die heerlijkheid mocht hebben die Hij bij God had eer de wereld was. En dat Hij behandeld mocht worden als de Zone Gods en van Hem verklaard mocht worden dat Hij de Zone Gods is, van gelijke macht en majesteit als de Vader, en dat dit in de hemel en op aarde geopenbaard mocht worden. In de hemel aan de engelen en op aarde aan Joden en heidenen.

“En zo is Hij het afschijnsel van des Vaders heerlijkheid en het uitgedrukte beeld van Zijn zelfstandigheid, gezeten aan de rechterhand der majesteit in de hoogste hemelen.” Dit alles is geen vermeerdering maar een openbaring van heerlijkheid, want Christus bidt dat de Vader Hem als Zijn Zoon verheerlijken mocht, opdat Hij Hem verheerlijken mocht als Zijn Vader. „Vader, verheerlijk Uw Zoon, opdat ook Uw

Zoon U verheerlijke". Joh. 17.

De heerlijkheid nu, die Christus God toebracht, is geen nieuwe toevoeging van enige heerlijkheid aan de Goddelijke natuur, maar een ontdekking van de heerlijke volmaaktheden van Zijn natuur aan de kinderen der mensen. Zo is de heerlijkheid van Christus' Godheid het uitkomen uit die donkerheid, waarmee deze bedekt was en een uitbreken van onder de wolk van Zijn mensheid met een heerlijke glans en luister. En nadat „Zijn kleed met bloed geverfd was", werd Zijn Naam geopenbaard te zijn: „het Woord Gods", Openb. 19: 13. Dat is: van Hem werd geopenbaard dat Hij is „het Woord van God" na en ter oorzaak van Zijn dood en Zijn heerlijkheid was waarneembaar als de heerlijkheid van de eniggeboren Zoon van God.

3. Daar was een openbaring van de heerlijkheid van Zijn Godheid in en door Zijn mensheid.

Deze heerlijkheid was in de mensheid verdonkerd in Zijn vernedering, maar brak in de mensheid uit wanneer die natuur verheerlijkt werd, zoals een kaars in een donkere lantaarn schijnt door het doorschijnende hoorn of kristal, als de verduisterende plaat terzijde wordt geschoven. Om deze heerlijkheid bad Hij. „En nu, verheerlijk Mij, Vader, bij Uzelven met de heerlijkheid, die Ik bij U had eer de wereld was".

De heerlijkheid die Hij als God had eer de wereld was, was niet verminderd en is daarom niet hetgeen waar Hij hier om bidt. Zijn mensheid was niet verheerlijkt eer de wereld was, want deze had geen bestaan voordat zij geformeerd was in de baarmoeder van de maagd Maria. Wij moeten dit derhalve verstaan van de heerlijkheid van Zijn Godheid, zoals die uitgestrekt zou worden tot de mensheid, om deze bekwaam te maken tot die ambten, welke in die mensheid moesten uitgeoefend worden.

Hij moest de Bewaarder van Zijn kerk als Middelaar zijn en de Rechter van de wereld. Maar Zijn mensheid kende niet al de namen van Zijn volk dat Hij besturen zou, tenzij deze onderricht werd door Zijn Godheid. Als mens moest Hij gericht houden, hetgeen Hij niet kon doen, tenzij Hij het innerlijke van de mens kende en hun gedachten wist. Dit kon ook Zijn mensheid niet doen zonder onderrichting van Zijn Godheid. Deze kennis komt niet voort uit de menselijke natuur, maar door openbaring uit de Goddelijke. De regering van de wereld, van engelen en mensen, kon door Hem niet uitgeoefend worden als de Zoon des mensen, tenzij Zijn mensheid werd verlevendigd en geheel beïnvloed door Zijn Goddelijkheid, als de Zone Gods. Zodat Christus hier een andere wijze van verheerlijking verzoekt ten aanzien van de openbaring daarvan, anders dan voorheen, een overbrenging van die heerlijkheid op Zijn mensheid. Hij zegt niet: „Verheerlijk Mij met die heerlijkheid, die Mijn mensheid bij U had eer de wereld was, maar die Ik, Mijn Goddelijke Persoon, bij U had". Opdat die heerlijkheid, die Ik van eeuwigheid bij U had naar Mijn Goddelijke natuur, tot Mijn menselijke natuur moge werden overgebracht, om deze bekwaam te maken tot die grote doeleinden waartoe deze is bestemd.

Ik zie geen reden waarom wij dit verstaan zouden van de heerlijkheid van Zijn menselijke natuur, welke Hij had eer de wereld was door het voorbeschikkende besluit. Want dan zou er niet bijzonders in Christus' gebed voor Zichzelf zijn, aangezien ieder verzekerd gelovige ditzelfde mag bidden: „Heere, geef mij die heerlijkheid, welke ik bij U had eer de wereld was, namelijk in Uw besluit. Maar geen van zulke uitdrukkingen kwam ooit van de lippen van Mozes, David, Paulus of van enige andere van de zegepralendste geloofshelden in de verzekering der eeuwige zaligheid. Het moet daarom een uitdrukking zijn tot heerlijkheid, bijzonder voor de Zone Gods. En daarom een openbaring van de heerlijkheid van de Godheid in Zijn menselijke natuur op een andere wijze dan tevoren, aangezien de Persoon, die de Zone

Gods was, nu ook de Zoon des mensen was.

Nu, dit was geen toevoeging van heerlijkheid aan Zijn Godheid, maar een nieuwe wijze van openbaring van die heerlijkheid, welke de Goddelijke natuur bezat eer de wereld was, welke op zulk een wijze nimmer tevoren vertoond was. Het was een wezenlijke toevoeging van heerlijkheid aan Zijn mensheid, maar een nieuwe wijze of manier van openbaring van Zijn Goddelijkheid.

II. Zijn mensheid werd waarlijk en innerlijk verheerlijkt.

Daar werd een heerlijkheid gegeven aan Zijn menselijke natuur door de genade van vereniging met de tweede Persoon van de gezegende Drie-eenheid. Dit geschiedde bij de eerste ontvangenis in de baarmoeder van de gezegende maagd. Groter heerlijkheid dan deze kan geen schepsel genieten dan de Zone Gods genoemd te worden. Daar werd aan de menselijke natuur ook een heerlijkheid geschonken door de mededeling van onvergelykelijke volmaaktheden aan Zijn ziel, een volheid des Geestes, een onbevleete heiligheid en een onfeilbare kennis van God en van die waarheden welke Hij te openbaren had.

Maar nu voer Zijn mensheid op naar de plaats waar Hij tevoren was en onze natuur werd opgenomen om met Hem te zitten in hetzelfde Hof waar Hij tevoren in Zijn Godheid heerlijk was geweest. „Hij is opgevaren ver boven al de hemelen". Eféze 4: 10. In die plaats waar God Zichzelf vertoont in Zijn grootste majesteit aan engelen en verheerlijkte geesten.

Hij is nedergedaald om onze natuur aan te nemen en opgevaren om deze te verheerlijken. De mensheid werd genomen in een altijddurende gemeenschap en vereniging met de Godheid hij de eerste aanneming daarvan. Maar door Zijn verhoging werd het eeuwige bestaan daarvan in de Godheid bevestigd en door de overbrenging daarvan in de hemel, verzekering gegeven, dat deze mensheid nooit terzijde zou worden gelegd, maar voor eeuwig in die vereniging zou blijven met de Godheid.

Die mensheid werd zodanig verruimd en vergeestelijkt, dat deze een geschikte woning werd voor de volheid van Zijn Godheid om in te verblijven en haar eigen werkingen daarin uit te oefenen. Kol. 2: 9. „Want in Hem woont al de volheid der Godheid lichamelijk", niet wonende als opgesloten zijnde, maar om uit te breken in al haar heerlijkheden en genaden, niet voormaals gewoond hebbende maar in u wonende. Daar is een wijze of manier van tegenwoordigheid van de Godheid bij de mensheid, die uitgaat boven al de wijzen van de tegenwoordigheid van God bij engelen en mensen. Dezelve woont en werkt daarin als een ziel in haar eigen lichaam waar zij mee bekleed is, zodat de mensheid, de mensheid is van de Zone Gods en verhoogd om een heilig vat te zijn van de volheid der Godheid. Die natuur waarin de Persoon van de Zone Gods een weinig minder gemaakt was dan de engelen, is met eer en heerlijkheid gekroond". Hebreëen 2: 7. Die natuur, die uit de doden is opgewekt, is „gezet aan Gods rechterhand in de hemel", Eféze 1: 20. En in die natuur, zowel als in de Goddelijke, werd aan de Persoon van de Zone Gods een soevereine macht gegeven. Zo werd de mensheid verheerlijkt hoven het bereik van alle menselijk verstand. De heerlijkheid der heiligen kan door het verstand der mensen niet begrepen worden, veel minder de heerlijkheid van Christus, het voorbeeld van alle heerlijkheid die zij te ontvangen hebben.

De mensheid van Christus, die uit twee voorname delen bestaat, namelijk ziel en lichaam, zijn beide verheerlijkt geworden.

1. Zijn lichaam.

Zoals Zijn lijden geschiedde opdat Hij verheerlijkt zou worden, zo moest ook dat deel waarin Hij geleden had, een heerlijkheid genieten. „Ingaan in Zijn heerlijkheid”, dat is de heerlijkheid die Hem toekwam voor Zijn lijden en daarom ook toekwam aan ieder deel waarin Hij leed. Daar het lichaam een wezenlijk deel is van de menselijke natuur, is het niet terzijde gelegd. De knoop tussen dit lichaam en Zijn Godheid blijft voor eeuwig onverbreekbaar. Het blijft wat betreft de substantie of het wezen, ofschoon met nieuwe hoedanigheden verrijkt, en ontdaan van de veranderlijkheid en sterfelijkheid, waaraan het onderworpen was op aarde.

Zoals hij Zijn nederdaling op aarde de Godheid de openbaring van haar heerlijkheid aflegde, zo heeft Zijn lichaam in Zijn verhoging haar natuurlijke zwakheden afgelegd. Het beeld van de eerste Adam werd vernietigd, behalve de substantie en daadwerkelijk gevormd tot de tweede Adam. Daar was geen vernietiging van het lichaam, maar een gedaanteverandering van hetzelfde. Ook is Zijn lichaam ten aanzien van de substantie net zomin veranderd door de opneming in de hemel, als het was bij de gedaanteverandering op de berg. „Zijn aangezicht blonk gelijk de zon”. Matth. 17: 12. De substantie bleef, maar werd veranderd in een heerlijke verschijning. Hij had dezelfde trekken op Thabor als aan de voet van de berg, anders zou Petrus Hem niet van Mozes en Elia hebben kunnen onderscheiden. Als Hij niet van Zijn zwakheden was ontdaan, dan zou Hij zelfs in de hemel nog, in zeker opzicht, minder dan de engelen zijn geweest; hetgeen Hij maar voor een tijd moest zijn, zoals het Griekse woord dat in Hebr. 2: 7 gebruikt wordt uitdrukt „een weinig tijds”, dat is gedurende Zijn vernedering.

(a) Zijn lichaam is derhalve van een geestelijke natuur, in tegenstelling tot zwak vlees.

Het vlees wordt soms in de Heilige Schrift zo genomen, als in Ps. 78: 35: „en Hij bedacht dat zij vlees waren”; dat is, zwak en vergankelijk vlees. De natuurlijke lichamen der heiligen zullen in de opstanding veranderd worden in geestelijke lichamen. 1 Kor. 15. Veel meer is het lichaam van Christus in heerlijkheid, aangezien dit het voorbeeld is naar hetwelk de lichamen der heiligen veranderd en gelijkvormig gemaakt zullen worden. Fil. 3:21. Zijn staat in deze wereld wordt genoemd: „de dagen Zijns vleses”, Hebr. 5:7. Zijn staat hierboven is een geestelijke staat, vrij zijnde van de zwakheden en belemmeringen van het vlees. Hij blijft Zijn vlees behouden, maar meer geschikt naar de hemel, welke Zijn oorsprong was een hemels, niet langer een aards beeld, evenals turf of hout, welke hun onzuivere en vochtige eigenschappen verliezen, wanneer ze oprijzen in een zuivere vlam; of als mineralen die tot geestrijke vloeistoffen zijn gemaakt. Zijn lichaam was geestelijk na Zijn opstanding, kunnende in een kort ogenblik van de ene plaats naar de andere vertrekken. Zoals Zijn lichaam is opgestaan, zo is het ten hemel gevaren en het blijft een geestelijk lichaam, of zoals iemand het noemt: „belichaamd licht”.

(b) Het is daarom een blinkend en heerlijk lichaam.

Indien de rechtvaardigen zullen blinken gelijk de zon in het Koninkrijk huns Vaders, dan schijnt het Hoofd der rechtvaardigen met een glans boven die van de zon. Want Hij heeft een heerlijkheid aan Zijn lichaam, niet alleen door de heerlijkheid van Zijn ziel (zoals ook de heiligen zullen hebben) maar door de heerlijkheid van Zijn Godheid, die ermee verenigd is.

De heerlijkheid van Zijn Godheid straalt af op Zijn mensheid, zoals een zonnestraal een verblindende glans verleent aan een stuk kristal. Daar was een inhouding van die heerlijkheid terwijl Hij In de wereld was, ofschoon de menselijke natuur ook toen met de Goddelijke verenigd was. Maar deze inhouding was noodzakelijk voor die daden, die Hij moest volbrengen in onze plaats, tot voldoening van God en de uitvoering van

Zijn ambt.

Indien de heerlijkheid van de Godheid was uitgebroken op Zijn lichaam, dan zou Hij niet vatbaar geweest zijn voor lijden. Wat sterveling zou dan voor Hem hebben kunnen bestaan, veel minder de handen aan Hem kunnen slaan? Wat sterveling zou het dan gewaagd hebben Hem voor een Godslasteraar en een bedrieger te houden of enig geweld tegen Hem te plegen, indien Zijn Godheid zich zo in Zijn mensheid had ontdekt?

Maar nu is het zoals bij Zijn verheerlijking op de berg. Die heerlijkheid die Hij toen in het voorbijgaan had, werkte een verandering, niet alleen in Zijn lichaam maar zelfs aan Zijn klederen. Welke niet van grote pracht konden zijn, daar dit niet overeenkwam met de tegenwoordige staat van Zijn vernedering. Deze werden evenwel „blinkende, zo wit als sneeuw, hoedanig geen voller op aarde zo wit maken kan”, Markus 9: 3. Veel meer moet die bestendige en eeuwigdurende heerlijkheid in de hemel, dezelfde uitwerking hebben op Zijn gelouterd lichaam, hetwelk die vergankelijke hoedanigheden heeft afgelegd, welk dit lichaam aanhingen hier op aarde. En deze doet dat lichaam dat Hij op aarde had meer in heerlijkheid schitteren, dan de heerlijkheid van de zon die van een glimworm overtreft. Het is zulk een heerlijkheid, dat deze een sterveling zou verblinden, indien hij haar wilde aanschouwen. Want indien Zijn heerlijkheid op de berg Thabor Petrus in zielsverrukking bracht, wat uitwerking zou dan Zijn heerlijkheid op de Troon hebben op een stedelijke natuur? Waaruit volgt dat er een krachtige verandering gemaakt moet worden van de lichamen der verheerlijkte heiligen om hen in staat te stellen deze heerlijkheid van Christus te aanschouwen, want deze ingespannen aanschouwing is een deel van hun gelukzaligheid. Joh. 17: 24.

(c) Zijn lichaam is onsterfelijk.

Zijn lichaam leeft nu en zal leven tot in eeuwigheid. „En Ik leef en ben dood geweest, en ziet, Ik ben levend in alle eeuwigheid”. Openb. 1: 18. Dit wordt door Hem bevestigd met een plechtig *Amen*. Een verderfelijk lichaam is niet bekwaam om toegelaten te worden om te zitten op de troon des Vaders in de hemel. De belofte die Hem in de staat Zijner vernedering een spoedige opstanding uit het graf en een onmogelijkheid van „verderving te zien”, verzekerde (Psalm 16: 10) is nu zo krachtig als ooit. Zijn lichaam, dat niet door het geweld des grafs tot stof ontbonden kon worden, kan nooit in het niets verzinken in de heerlijkheid des hemels. De vereniging van de Godheid met dit lichaam bewaarde het hier op aarde en de eeuwige bevestiging van die vereniging bewaart het voor eeuwig hier Boven.

Zijn lichaam leeft een onverbrekelijk leven, de dood zal het nimmer meer aantasten. Hij heeft geen lijden meer uit te staan, noch voldoening te geven aan de eisen der wet. Mensen noch duivelen kunnen Hem in Zijn Persoon meer aanraken, ofschoon zij het doen in Zijn verborgen of mystiek lichaam, de Kerk. Hij is boven het bereik van alle verzoeken, boven alle toorn van Zijn Vader, alle geweld van mensen. Daarom is Zijn verheerlijkt lichaam niet in zulk een staat om tussen de tanden der Avondmaalgangers vermaald of door ratten en muizen gegeten te worden; of in enig deel daarvan op de aarde te vallen en weer begraven te worden in het stof en slijk, zoals brood bij het Avondmaal kan doen. Indien dit waarlijk het lichaam van Christus was, dan zou dat lichaam van Christus zo behandeld kunnen worden, hetgeen niet overeenkomt met de heerlijkheid die het nu bezit.

2. Zoals Zijn lichaam is ook Zijn ziel, het voornaamste deel van Zijn mensheid, verheerlijkt.

Zijn ziel heeft in angst en droefheid geleden. „Mijn ziel is geheel bedroefd tot de dood toe.” Zijn ziel is ook ingegaan in heerlijkheid. En waarlijk, het lichaam kan niet recht

verheerlijkt zijn, zonder de heerlijkheid van de ziel, want de heerlijkheid des lichaams is maar de weerslag van de heerlijkheid der ziel in een schepsel. De ziel van Christus heeft een onuitsprekelijke blijdschap. Psalm 16: 11: „Gij zult Mij het pad des levens bekend maken verzadiging der vreugde is hij Uw aangezicht, liefelikheden zijn in Uw rechterhand, eeuwiglijk". Dit is Christus' zegepraal bij de overweging van Zijn verhoging en Zijn verheuging in de vruchten van Zijn lijden: „Gij zult Mij het pad des levens bekend maken". God heeft nu de weg tot het Paradijs geopend, welke door een vlamdend zwaard was afgesloten en het pad effen gemaakt, door het Hoofd der gelovige wereld in de hemel toe te laten. Dit is een deel van de verheuging van Christus' ziel. Hij heeft nu een verzadiging van vreugde, in plaats van een overstelpende droefheid. Een verzadiging, niet slechts enkele vonkjes of druppels, zoals Hij nu en dan gehad heeft in Zijn vernederde staat, en dat „bij het aangezicht Zijns Vaders". Zijn ziel wordt gevoed met een eeuwig aanschouwen van God, in Wiens aangezicht Hij geen fronsing meer ziet, noch enig voornemen om Hem als een dienstknecht te behandelen. Maar zulk glimlachen, dat Hem een eeuwigdurende vreugde zal geven en Zijn ziel vervullen niet nieuwe en zuivere liefdevlammen.

Het zijn ook liefelikheden, in vergelijking waarmede de grootste vreugden in dit leven maar angsten en verschrikkingen zijn. Zijn ziel geniet verheugingen zonder enig innemsel, liefelikheden zonder getal, een volheid zonder gebrek, een gestadigheid zonder verstoring en een voortdurendheid zonder einde.

En bij deze verzadiging van vreugde heeft Hij ook een verzadiging van kennis in Zijn ziel. Hij nam zowel toe in wijsheid naar de ziel, als in grootte en dat zo waarlijk in het een als in het ander. Zijn mensheid had in Zijn vernedering niet de kennis van alle dingen. Want de ene zaak werd na de andere aan Zijn ziel geopenbaard. Maar in de staat van Zijn verhoging is Zijn ziel begaafd met al de schatten van wijsheid en van kennis. Nu weet Hij „de dag des Oordeels", aangezien Hij tot Rechter van de wereld is aangesteld, waarvan Zijn opstanding een verzekering voor de mensen en niet minder voor Hemzelf is, terwijl God door Zijn opstanding, die de eerste trap van Zijn verhoging was, Hem oordeelde een rechtvaardig Persoon te zijn en Hem krachtig als Zijn Zoon erkende, Die de Verlosser der wereld was, waardoor ook een bewijs werd gegeven, dat Hij door Hem de wereld oordelen zou.

Want onder alle andere zwakheden van Zijn natuur, heeft Zijn ziel ook die van onkunde afgelegd. Niets dat een schat van kennis is, is voor Hem verborgen. Hij heeft de kennis van Gods besluit omtrent Zijn volk. Openb. 1:1. „God heeft de openbaring van alles aan Hem gegeven". Niemand anders is machtig „het Boek te openen", ook weet niemand dan Hij, de raadslagen daarin vervat. Deze kennis heeft Hij in Zijn mensheid, als „de Leeuw uit de stam van Juda en als de Wortel Davids".

Deze openbaring is aan Hem gegeven als Middelaar in Zijn menselijke natuur, in onderscheiding van die kennis, welke Hij als God bezat. Zoals Zijn Middelaarsheerlijkheid onderscheiden is van Zijn wezenlijke heerlijkheid, die Hij als God had, zo heeft Hij ook een geopenbaarde kennis die onderscheiden is van die kennis, welke Hij als God bezat. Het was noodzakelijk dat Christus in Zijn menselijke natuur de verborgenheden Gods verstond, aangezien Hij in die natuur de Uitvoerder zou zijn van Gods raadslagen. En dit is een ander deel van de heerlijkheid van Zijn ziel.

III. Zijn gehele Persoon werd verheerlijkt.

Omdat Zijn Goddelijke natuur verheerlijkt zijnde op een nieuwe openbaringswijze, en Zijn menselijke natuur door een toevoeging van nieuwe hoedanigheden, werd dan Zijn Persoon verheerlijkt. Zoals Zijn Persoon het voornaamste onderwerp was van vernedering in het aannemen van de gestalte van een dienstknecht, was deze ook het

voornaamste onderwerp van verhoging en heerlijkheid.

Zijn Persoon was het „subjectam nod” en Zijn menselijke natuur het „subjectam quo”. Hij is ten aanzien van Zijn Persoon verheerlijkt, gelijk Hij ten aanzien van Zijn Persoon vernederd was. Dezelfde Persoon die rijk was is arm geworden. 2 Kor. 8: 9. Hij Die rijk was en Hij die arm was, was een en dezelfde Persoon. Hoewel rijk en arm onderscheiden toestanden, en God en mens onderscheiden naturen waren, waren het nochtans de toestanden en naturen van één en dezelfde Persoon, Die beide rijk en arm was, ten aanzien van verscheiden staten; zowel als onsterfelijk en sterfelijk, bestaande van eeuwigheid en geboren in de tijd; ten aanzien van onderscheiden naturen, eeuwig als God en geboren als mens; als God boven alle lijden en geweld en als mens aan die beide onderworpen. De Persoon die gekruisigd werd, was de Heere der heerlijkheid 1 Cor. 2 8 en de Persoon die gekruisigd was en geleden heeft „is ingegaan in de heerlijkheid”.

Het was derhalve de Persoon van Christus waarin deze heerlijke verhoging eindigde. Zoals de Godheid niet ontledigd of vernietigd was, noch zijn kon, maar alleen verdonkerd was in de aanneming van ons vlees en in het bekleden van Zichzelf met de gestalte van een dienstknecht, tot het volbrengen van die Middelaarsdaden in Zijn vernedering, welke tot onze verlossing noodzakelijk waren, zo kon de Godheid ook niet verheerlijkt worden, dan door volle openbaring van Zichzelf en in het afleggen van die vertoning van zwakheden, waarmee deze Godheid was bedekt.

Ook kon de verheerlijking van Zijn menselijke natuur, eenvoudig beschouwd, niet tot gelukzaligheid en troost van Zijn volk zijn. Want enkel als mens aangemerkt kon Hij nier de Koning der engelen en de Regeerder van Zijn kerk zijn. Hij kon niet gewoon als mens beschouwd de engelen afvaardigen in hun noodzakelijke tijdingen en boodschappen, noch de kerk verlossen uit haar grote benauwdheden, want de mensheid van Christus was noch alwetend noch almachtig, en kon dit ook niet zijn. Het is onmogelijk dat de mensheid God kan worden en dat een schepsel de onmededeelbare volmaaktheden van de Schepper ontvangen zou. Maar de Godheid met de mensheid verenigd zijnde en van de mensheid gebruik makende en werkende in en door die mensheid, is bekwaam om die dingen te volbrengen die noodzakelijk zijn, als Heere van de wereld en als Hoofd van de kerk.

De daden die Christus volbrengt, als zittende aan Gods rechterhand, zijn de daden van Hem als Mens, maar het beginsel van die daden is Zijn Goddelijke natuur, zoals Hij God is. De heerlijke verhoging van Christus is derhalve de verhoging van Zijn Persoon tot die doeleinden welke noodzakelijk waren ten goede van de gelovige wereld.

IV. Deze heerlijkheid waar Christus is ingegaan, is een Middelaarsheerlijkheid.

De heerlijkheid waartoe Christus verheven werd, was niet de wezenlijke heerlijkheid van God, want die heeft Hij altijd bezeten. Deze is Hem medegedeeld in de mededeling van het Wezen en is van Hem onafscheidelijk. Als God bezit Hij alle voorrechten van God, maar dit was een Middelaarsheerlijkheid verleend aan Zijn Persoon als de Eerstgeborene van alle schepselen. Zulk een heerlijkheid, als waarvoor de mensheid, die zo waardig was geworden doordat de Goddelijke natuur deze had aangenomen, bekwaam of vatbaar was. De mensheid, een schepsel zijnde, was niet valbaar voor een Goddelijke en ongeschapen heerlijkheid.

De heerlijkheid die Christus als God bezit, is dezelfde die de Vader heeft, maar de heerlijkheid die Hij als Middelaar bezit, is Hem bijzonder eigen, als een Persoon die bestaat uit een Goddelijke en een menselijke natuur. Daarom wordt deze in de tekst genoemd: *Zijn heerlijkheid*, op een bijzondere wijze Hem toebehorende als een Lijder.

Want de Goddelijke natuur was niet voor een vermeerdering van heerlijkheid vatbaar. Ook was de menselijke natuur niet vatbaar voor de oneindige volmaaktheden van de Goddelijke.

Ten aanzien van Zijn wezenlijke heerlijkheid was Hij de Eniggeboren Zoon van God en ten opzichte van Zijn Middelaarsheerlijkheid was Hij de aangestelde „Erfgenaam van alles". Hebr. 1: 2. Hij is na Zijn lijden tot Erfgenaam aangesteld, zoals Hij tot Middelaar is aangesteld om te lijden. Hij was Middelaar door een vrijwillige aanstelling en zo is Hij ook Erfgenaam door een vrijwillige gift. Zijn heerlijkheid was Hem gegeven op voorwaarde van Zijn lijden en Hem geschonken na Zijn lijden. Maar Hij was van eeuwigheid de Heere der heerlijkheid en de Zoon van God door een natuurlijke generatie. De ene kwam Hem toe door geboorte, maar de Middelaarsheerlijkheid door Zijn ambt. De ene is natuurlijk aan Zijn Persoon en de andere is de beloning van Zijn lijden. „Daarom heeft God Hem ook uitermate verhoogd en heeft Hem een Naam gegeven, welke boven alle naam is" (Fil. 2: 8-9, namelijk omdat Hij gehoorzaam is geworden tot de dood.

In de wezenlijke heerlijkheid is Hij één met de Vader, maar in Zijn Middelaarsheerlijkheid is Hij minder dan de Vader, daar Hij Zijn afgezant en Stedehouder is. Zijn wezenlijke heerlijkheid is volstrekt, Zijn Middelaarsheerlijkheid is opgedragen. „De Vader heeft al het oordeel de Zoon overgegeven". Joh. 5: 22.

De wezenlijke heerlijkheid is ten enenmale vrij en heeft geen verbintenis op zich, maar aan de Middelaarsheerlijkheid is een taak verbonden, „want Hij is opgevaren boven al de hemelen, opdat Hij alle dingen vervullen zou," Efése 4: 10. Een ambt van Hogepriester tot voorbeding en een Koninklijk ambt om degenen die Hem van de Vader gegeven zijn, te vergaderen en te regeren. Hij zou Zijn wezenlijke heerlijkheid genoten hebben, al had Hij het werk van onze verlossing nooit ondernomen, maar zonder Zijn lijden voor ons, zou Hij nooit de heerlijke titel van Verlosser der wereld hebben gehad.

Zoals God wezenlijk heerlijk zou geweest zijn in Zichzelf, al had Hij nooit de wereld geschapen. Maar dan zou Hij Zich niet zo geopenbaard hebben onder de titel van Schepper. Deze heerlijkheid was evenwel eigenlijk geen Goddelijke noch menselijke heerlijkheid. Niet Goddelijk omdat Hij als mens beschouwd een schepsel was en Goddelijke heerlijkheid is aan geen schepsel mededeelbaar. En Hem als God aanmerkende, kon Hem geen vermeerdering van heerlijkheid toegevoegd worden. Maar van deze heerlijkheid wordt gezegd, dat deze Hem gegeven is, een heerlijkheid welke Hij tevoren niet had.

Ook was het geen menselijke heerlijkheid, want als enkel mens was Hij beneden deze heerlijkheid en was daarvoor geen vatbaar onderwerp. Een bloot schepsel was niet bekwaam om de wereld te regeren en te oordelen. Hoofd van de kerk te zijn en Rechter van de wereld zijn erenamen die alleen aan God toekomen en aan niemand anders. Maar het was een Middelaarsheerlijkheid, eigen aan de Persoon van Christus en aan beide naturen als samen gevoegd door de genade van vereniging tot het werk van het Middelaarschap.

Nu, ofschoon Christus ten aanzien van Zijn Goddelijke natuur „de Vader evangelijk" was, Fil. 2: 6, zo was nochtans in Zijn staat als Middelaar en Borg voor de mensen, Zijn Vader „meerder dan Hij". Joh. 14: 28. En in deze staat was Hij bekwaam om een gift en heerlijkheid van de Vader te ontvangen, als van Een die boven Hem was, in die staat aange merkt. Zoals in de historie verhaald wordt van een koning die gelijk, ja boven een andere vorst was, zich onder de banier van die vorst gesteld heeft en van hem betaling ontving. In deze staat van krijgsdienst is hij minder dan die vorst die hij dient als zijn generaal en alle krijgseer die hem geschonken mocht worden voor zijn

dapperheid en dienst, is een eer die onderscheiden is van die koninklijke waardigheid die hij tevoren bezat als soeverein in zijn eigen gebieden.

Zo is ook aan Christus „deze Naam boven alle naam gegeven”. Dat is een heerlijkheid welke die van alle schepselen, de mogendheden der aarde, of de serafijnen van de hemel te boven gaat, welke heerlijkheid onderscheiden was van die welke Hij als Een niette Vader bezat, vóór Zijn menswording en lijden, en die Hij bezeten zou hebben indien Hij nimmer had geleden.

Maar deze heerlijkheid waar de apostel van spreekt, werd Hem op Zijn lijden gegeven. Het was derhalve geen Naam ten opzichte van Zijn eeuwige generatie, zoals sommigen dit verstaan. Want het woordje „daarom” aan het begin van vers 9 staat zo’n uitlegging niet toe, aangezien hel deze heerlijkheid aanwijst als een gevolg van Zijn „vernedering tot de dood des kruises”.

Het is derhalve een Middelaarsheerlijkheid, waardoor Hem een Goddelijk gezag gegeven werd, niet volstrekt of formeel, alsof Hij toen God gemaakt werd; maar ten aanzien van de uitoefening daarvan als Middelaar in die menselijke natuur, welke Hij zo gehoorzaam aan het kruis onderworpen had tot heerlijkheid van Zijn Vader en ten goede van het schepsel.

V. Deze Middelaarsheerlijkheid bestond in een macht over alle schepselen.

Want het was een Naam boven alle naam, zodat in de Naam van Jezus zich zou buigen alle knie dergenen die in de hemel en die op de aarde en die onder de aarde zijn, en alle tong zou belijden, dat Jezus Christus de Heere zij, tot heerlijkheid Gods des Vaders. Fil. 2: 10-11. Hem werd dezelfde macht gegeven die de Vader had. Zijn troon is de hoogste, daar deze dezelfde is waarop de Vader zit. Een troon van regering en heerschappij. Openb. 3: 21.

Zijn opdracht of aanstelling is zeer uitgebreid, daar Hij een macht heeft zo uitgestrekt als de einden van hemel en aarde. „Mij is gegeven alle macht in hemel en op aarde”. Matth. 28: 18. Een macht over de hel is ook in de lastbrief gesteld: „En ik heb de sleutels der hel en des doods”, Openb. 1:18. Zijn recht hiertoe werd Hem voorwaardelijk gegeven bij het eerste verdrag tussen de Vader en Hem. De Vader beloofde Hem op Zijn offerande voor de zonde „een deel te geven van velen” en dat Hij „de machtigen als een roof zou delen”. Jes. 53: 10-12. Dit werd erkend Hem toe te komen op Zijn opstanding en daar dit een erkentenis was van de genoegzaamheid van Zijn volbrachte werk, was dit ook een erkentenis van de rechtvaardigheid van Zijn eis. En hierop zien die woorden in Matth. 28 „Mij is gegeven alle macht”. Maar de plechtige inhuldiging en bekleding hiermee werd Hem niet gegeven vóór Zijn hemelvaart. God stelde de scepter in Zijn hand, toen Hij deze uitdrukking gebruikte: „Zit aan Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden gezet zal hebben tot een voetbank Uwer voeten”. Want volgens het gevoelen van de apostel, is het zitten aan Gods rechterhand en te heersen één en dezelfde zaak. Want het zitten aan Gods rechterhand, totdat Zijn vijanden gezet zijn tot een voetbank Zijner voeten, is: *als Koning te heersen, totdat Hij al de vijanden onder Zijn voeten gelegd zal hebben.* 1 Kor. 15: 25. Bij Zijn opstanding heeft Hij Zijn dienstknechtsklederen afgelegd, bij Zijn zitten aan Gods rechterhand is Hij gekroond geworden en begon de uitoefening van Zijn koninklijke waardigheid.

1. *Hij heeft alle macht in de hemel. Macht over de schatten van de hemel en macht over de inwoners van de hemel.*

(a) Macht over de schatten van de hemel, om de Heilige Geest te zenden. „Wanneer de Trooster zal gekomen zijn, Die Ik u zenden zal van de Vader” en Die

ook gezonden wordt „in Zijn Naam”. Joh. 15: 26 en 14: 26. Zijn macht was eerst in de hemel en dan op de aarde en Zijn macht op aarde zou niet geopenbaard kunnen zijn geworden, zonder dat Hij eerst macht in de Hemel had. Want door Zijn macht in de hemel vergadert Hij Zijn volk op de aarde. Wanneer God ons de grootste gave, namelijk Zijn Zoon gegeven had, tot verheerlijking van Zijn barmhartigheid, geeft Hij naast Hem de grootste gave, namelijk de Heilige Geest tot verheerlijking van het Middelaarschap van Zijn Zoon.

Zoals Christus in de huishouding van het Evangelie gehandeld heeft „tot eer des Vaders”, also handelt ook de Heilige Geest in diezelfde huishouding tot eer van Christus. „Hij zal Mij verheerlijken”. Hierom wordt Hij de Geest van Christus genoemd.

Ook wordt gezegd *dat Hij de zeven Geesten Gods heeft*. Zeven is een Schriftuurlijk getal van volmaaktheid. Hij heeft de volkomen macht over de gaven en de genaden van de Geest om die aan de Kerk te besteden, en daarmee Zijn verborgen lichaam te vervullen. Hieruit blijkt duidelijk dat Hij als Middelaar een krachtig vermogen bij God had, aangezien de eerste vrucht van Zijn verhoging is geweest: de uitstorting van een Trooster voor ons, tot een tweede Voorspraak op aarde.

Daar dit de vrucht was van Zijn bemiddeling, die Hem als Middelaar is gegeven, is dit niet alleen de volle bevestiging van de kracht van Zijn dood, maar van het krachtige en blijvende vermogen er van in de hemel. Niet alleen dat deze dood voor ons was aangenomen, maar dat de vruchten daarvan gedurig aan ons zullen uitgedeeld worden. Deze macht van de Geest werd aan Christus terstond op Zijn hemelvaart gegeven als de verdienste van Zijn lijden en de beloning van Zijn overwinning. „Gij zijt opgevaren in de hoogte, Gij hebt de gevangenis gevankelijk gevoerd, Gij hebt gaven genomen om uit te delen onder de mensen”. Ps. 68: 19.

Door Zijn plechtige inhuldiging is Hij bevestigd in de macht over de schatten van God en heeft in grote overvloed datgene geschonken, hetwelk tevoren maar in weinige druppels werd meegedeeld. De hemelen zijn geopend en een gouden regenvloed komt neer op de wereld. Hij had tevoren deze Geest voor Zichzelf ontvangen op een gevoelige en zichtbare wijze, want Hij had die Geest niet met mate. Hij ontving de Geest tevoren, toen Hij Zijn ambt aanvaardde om Hem tot Zijn ambt als Middelaar bekwaam te maken. Maar nu ontvangt Hij deze macht als Middelaar op Zijn hemelvaart en als een Rentmeester voor Zijn volk, om deze rijke inkomsten uit te delen tot uitbreiding van Zijn Kerk. Op Zijn hemelvaart ontving Hij deze Geest om Hem te zenden aan degenen, die Hij in de wereld had achtergelaten. „Hij heeft de mensen gaven gegeven”. Deze Geest was de gave des Vaders aan Christus, opdat het mocht zijn: *Christus' gave aan ons*.

En hier mogen wij in het voorbijgaan acht geven op een andere reden voor de noodzakelijkheid van Christus' verhoging in de hemel. Aangezien de Geest een hemelse gave is, zo was het niet gepast dat Deze gezonden werd door een Persoon die de hemel zelf niet in bezit had. En daar deze Geest verworven is door de Middelaar en in Zijn Naam gezonden moest worden, zo befaamde het dat de Middelaar in de hemel zou zijn en een veel heerlijker verblijf zou hebben dan de aarde, voor de zending van zulk een grote gave.

(b) Christus heeft macht over de inwoners van de hemel. In Zijn menswording, in de dagen van Zijn vlees, was Hij minder dan de engelen, maar bij Zijn hemelvaart is Hij „hoger van schouders” gemaakt dan de voornaamste van hen en dat ten opzichte van Zijn ambt als Middelaar. Want als God had Hij tevoren een wezenlijke opperheerschappij over hen. De meerderheid boven hen als God had Hij van natuur en de meerderheid boven hen na Zijn vernedering had Hij op de uitvoering van Zijn

Middelaarsbediening. De engelen die hun verblijf in de hemel hadden, moesten voor Hem buigen en Hem als God-mens gehoorzamen, want als zodanig was Hij verhoogd als Jezus, als Een die geleden had en gestorven was. Fil. 2:9.

Zij moesten Hem aanbidden, hetgeen een dienst is die God toekomt en volgens dit Goddelijk bevel aanbidden zij Hem dadelijk voor Zijn Troon als het Lam dat geslacht is. En zij zijn aan Hem als aan hun Hoofd onderworpen, niet alleen voor een tijd, maar voor eeuwig. In deze wereld en in de toekomst, want Hij heeft de macht om hen te bevelen en te besturen en opdracht te geven tot de doeleinden van Zijn Middelaarschap, in overeenstemming met dat medelijdend gevoel, wat Hij in de heerlijkheid heeft, van de zwakheden en benauwdheden van Zijn volk. Hij is de Heere van hen allen tot dat doeleinde. De een heeft niet het voorrecht te staan voor God en een ander onderworpen om Zijn boodschappen te doen in de wereld, neen, ze zijn allen aan de scepter van Christus onderworpen om door Hem naar Zijn welgevallen gebruikt te worden in Zijn dienst. En in dit opzicht heeft Hij alle macht ontvangen, eerst in de hemel en dan op aarde. Alles wordt wederom tot één vergaderd, eerst dat in de hemel en dan dat op de aarde is. Eféze 1:10.

De heilige engelen zijn Hem allen op Zijn verhoging onderwerpen gemaakt, door één volkomen gift. De belofte van Hem tot hun Hoofd te stellen werd volkomen vervuld. Maar er moet een voortwenteling der tijden zijn, tot aan het einde der wereld, voordat de dingen op aarde tot Hem vergaderd zullen zijn; voordat alle uitverkorenen zich aan Zijn scepter zullen onderwerpen en dat Zijn vijanden onder Zijn voeten gelegd zullen worden.

Op Zijn verhoging was er de dadelijke gift van deze engelen door Zijn Vader, maar ook een algehele onderwerping van deze engelen in één lichaam. Het ganse lichaam van deze gelukzalige geesten heeft Hem hij Zijn intrede in de hemel tot Zijn kroning opgewacht, volgens de wil van hun en Zijn God, Die hun een bevel gegeven had om Hem te aanbidden en dat in een krijgsgestalte als hun veldheer en overste aangeduid door het woord „wageningen” welke voornamelijk in de oorlog en in zegetochten werden gebruikt. Ps. 68.

2. Hem is gegeven alle macht op aarde over alle schepselen.

„Daar is niets uitgelaten wat Hem niet onderworpen zij”. Hebr. 2: 8. Alle dingen zijn Hem van God gegeven, om aan Hem onderworpen te zijn, hetzij vrijwillig of gedwongen. Hij is de Heere van alle schepselen als Godmens, omdat alle schepselen ten behoeve van de mens gemaakt zijn en daar Christus de Heere van de mensheid is, is Hij ook de Heere van alle <schepselen, die tot gebruik en nuttigheid van de mens geschapen zijn.

Hierom is Hij de Eerstgeborene van alle schepselen. Kol. 1: 15. Het recht van eerstgeboorte is Hem geschonken en zo is Hij Heere van alle vlees geworden. Zoals van Adam ten aanzien van zijn heerschappij over al de aardse schepselen gezegd mag worden, dat hij de eerstgeborene van hen is, ofschoon hij zelf ná hen is geschapen. Zijn macht op aarde bestaat hierin, dat de gehele dienst van God in Zijn Naam moet geschieden. Onze smekingen om vervulling van onze noden en onze dankbaarheid voor het ontvangen van Zijn zegeningen moeten in Zijn Naam opgezonden worden. Hij is tot Priester gesteld om onze offeranden op te offeren met het reukwerk van onze gebeden. Hij is het kanaal waardoor God al de kentekenen van Zijn goedertierenheid ons doet toekomen. Hij heeft macht als een Vorst om bekering te geven als het middel, en vergeving van zonde als het voorrecht van degenen die Hem gegeven zijn. Hij heeft een Naam boven alle naam op aarde. Nooit was er een Persoon zo beroemd, nooit iemand door zoveel aanbidders aangeboden, niemand met zoveel vurigheid

gediend, noch iemand waarvoor zoveel levens tot Zijn heerlijkheid werden opgeofferd, noch wiens bemiddeling en persoon zo erkend is geworden. Zijn heerlijkheid heeft zich na verloop van tijd over de ghele wereld uitgestrekt. Het is een macht die de macht der koningen beteugelt en de reden der wijsgeren tot zwijgen brengt. Deze macht heeft de heirlegers der hel op de vlucht gedreven en werd door de lofzangen der engelen geprezen. Geen Naam was ooit zo heerlijk, geen macht ooit zo groot!

III. Nu kom ik tot de derde zaak, namelijk: Het doeleinde van Zijn heerlijkheid.

Zoals Zijn lijden voor ons noodzakelijk was, zo ook Zijn heerlijkheid. Zoals het nodig was dat Hij stierf om ons te verlossen, zo was het ook nodig dat Hij inging in Zijn heerlijkheid om ons te zegenen. Daar worden ons door Christus twee grote dingen toegebracht, namelijk de verkrijging van de verlossing en de toepassing daarvan.

De ene is teweeggebracht door Zijn dood, de andere door Zijn leven. De een door Zijn verhoging aan het kruis, de ander door Zijn verhoging op Zijn troon. Daar verhoort Hij ons en vandaar reinigt Hij ons. Indien Christus niet in Zijn heerlijkheid was ingegaan, dan moesten wij de toepassing van de vruchten van Zijn dood missen. Dan zou Zijn menswording en lijden tevergeefs zijn geweest.

Ik zal slechts twee vruchten melden, waarvan de een op de ander volgt:

1. De zending van de Heilige Geest.

Aangezien er inderdaad zonder de Geest geen genade en heiligmaking kon zijn, moeten we aannemen dat de Geest gegeven was vóór de komst van Christus. In de oude wereld twistte de Geest met de mensen en de Geest Gods was in en op de profeten en de heilige mensen in het Oude Testament. Maar Hij werd in geringer mate en met weinig druppels meegedeeld en niet met die overvloed, tot de inhuldiging van Christus. Toen is Hij rijkelijk uitgegoten door Jezus Christus, waarom van de Heere Jezus na Zijn hemelvaart wordt gezegd, niet op personen te druppen, maar alle dingen te vervullen, namelijk door Zijn Geest. Eféze 4: 10. De Geest was tevoren in de wereld, zoals het licht op de oppervlakte van de schepping in de eerste drie dagen, naar niet zo schijnende en volle stralen uitschietend tot op de vierde dag van de schepping van de wereld.

De volle uitstorting van de Heilige Geest werd bewaard tot de tijd van Christus en tot Zijn eer. Hij werd oudtijds aan de Joodse kerk meegedeeld om wonderen te doen en voorzeggingen uit te spreken, maar de Joden zeggen ons, dat de Geest van God na de dood van Zacharia en Maléachi, van Israël is geweken en heengegaan. Zodat na die tijd de wonderwerken zeldzaam onder hen waren. Daarom, wanneer de discipelen te Eféze, die uit de Joden waren, zeiden (Hand. 2: 19): Wij hebben zelfs niet gehoord dat er een Heilige Geest is. moet dat niet verstaan worden, dat zij niet hadden gehoord dat er zulk een Persoon was. Want dat geloofden zij, maar zij wisten niet of de Heilige Geest, die na de dood van Maléachi was geweken, weer werkte in de gaven van profetieën en wonderwerken. De gulden vloed van de Geest in Zijn genade en gaven moest niet uitgegoten worden op de wereld, op zulk een volle en gevoelige wijze, tot de tijd van Christus' kroning, evenals het ook slechts bij weinige openbare plechtigheden van koningen gebruikelijk is, dat de wijn langs de straten loopt.

Hierom zei Christus duidelijk tot Zijn discipelen, dat het nut was dat Hij heenging, opdat de Trooster mocht komen Welke niet dan na Zijn vertrek en in het bijzonder door Zijn zending zou komen. Joh. 16: 7: „Doch Ik zeg u de waarheid, het is u nut dat Ik wegga, want indien Ik niet wegga, zo zal de Trooster tot u niet komen. Maar indien Ik heenga, zo zal Ik Hem tot u zenden". En dit betuigt Hij als een stellige waarheid. Het is waar, Christus ontving de Geest voor Zichzelf, bij Zijn eerste inwijding tot Zijn openbare bediening bij Zijn doop, maar niet ten volle om die aan Zijn volk mee te delen, tot op de dag van Zijn kroning en volkomen bekleding met alle macht. Toen heeft Hij de belofte des Geestes ontvangen. Dat is: Hij verkreeg de volkomen uitvoering van de belofte, in de volle en overvloedige uitstorting van de Heilige Geest, toen Hij inging in het Heiligdom niet met handen gemaakt.

De verwerving van de Geest was een vrucht van Zijn dood, maar de zending van de

Geest was een gevolg van Zijn verhoging. Door Zijn dood heeft Hij in de voldoening aan Gods rechtvaardigheid het beletsel weggenomen tot die schatten en het zegel van de fontein verbroken, opdat de wateren der Goddelijke genade over de mensen mochten worden uitgestort. Door Zijn dood heeft Hij de Geest verdiend, door Zijn ingang in de heerlijkheid, in het bezit daarvan gesteld, en Hem toen uitgestort en dat ten goede van Zijn volk. „Het is u nut", zei Hij; het was niet alleen tot Zijn eigen eer, dat Hij ten hemel voer, maar ook tot ons voordeel, opdat ons geloof volmaakt, onze hoop verlevendigd en iedere genade versterkt en gezuiverd zou worden. De Geest was gezonden om het werk van Christus in de wereld te bevorderen en om de verlossing die Hij gewrocht had, toe te passen. Hij zou de discipelen „indachtig maken, alles wat Hij tot hen gesproken had," Joh. 14: 26. Hij zou van Zichzelf niet spreken" Joh. 16: 13. Hij zou niet de auteur zijn van een nieuwe leer in de kerk, maar Hij zou hetgeen Christus geleerd en door Zijn lijden gewrocht had, de mensen indrukken. Daarom wordt Hij genoemd „de Geest der Waarheid." Dat is: lerende en voor het verstand der mensen opklarende, die Waarheid, welke Christus geleerd en door Zijn bloed bevestigd heeft, en het gebouw oprichtende op het fundament, dat Christus reeds gelegd had.

Hij moest alleen „hetgeen Hij gehoord had verkondigen", Joh. 16: 13 en 14, de plicht als 't ware van een dienaar van Christus waarnemende, zoals Christus de plicht van een Denaar van de Vader waargenomen had. „Hij zou Christus verheerlijken", dat is de volheid van Zijn verdiensten en de weldaden van Zijn verwerving openbaren; want „Hij zou het uit Christus nemen", namelijk de dingen van Christus, Zijn Waarheid en genade en „die aan hen verkondigen" en die beide tot troost hunner zielen inprenten.

Deze Geest dan, Die een vrucht is van Christus' heerlijkheid, is een bijblijvende Geest tot die doeleinden, waartoe Hij eerst gezonden was Joh. 14: 16. De duurzaamheid of het bij blijven van de Geest is zo bestendig als Zijn heerlijkheid. Christus zou van Zijn verhoging moeten afgezet worden, eer dat de Geest zal ophouden de plicht te volbrengen van Trooster en Voorspraak op de aarde.

2. Hierop volgde de mededeling van gaven tot voortplanting en bewaring van het Evangelie.

Christus zou een Evangeliekerk onder de heidenen oprichten, om de vruchten van Zijn dood toe te passen, maar dit kon Hij niet doen zonder gaven te ontvangen om uit te delen onder de mensen. Deze gaven zouden door Hem niet ontvangen worden, totdat Hij Zijn werk volbracht had; en van dit werk kon niet verklaard worden dat het volkomen volbracht was, zonder Zijn verhoging „aan de rechterhand Zijn Vaders". Ps. 68: 19. Hij nam deze gaven als 't ware met de ene hand en deelde die met de andere uit. Hij overhandigde deze aan de wereld, zoals ze Hem van Zijn Vader gegeven waren in Zijn heerlijkheid. „Hij is opgevaren ver boven al de hemelen, opdat Hij alle dingen vervullen zou," Ef. 4: 10; de hete wereld met de kennis van Hemzelf; alle soorten mensen met gaven; kerkdienaren met bekwaamheden, en de afzonderlijke Christenen met genaden Zijn heerlijkheid is de grond van geheel het Christendom. Door deze gaven van de Geest aan de mensen, verlost Hij hen van de geestelijke dood en plant hen als levende bomen in Gods hof. Door die gaven bevinden wij onze harten in liefde tot God verbonden, in verlangende begeerten naar Hem uitgaan en zuchten naar de gelukzaligheid des hemels, waar Hij is. Alle kanalen, waarvoor Hij de wateren des levens uitstort op de wereld, zijn door Zijn handen gegraven en geformeerd. De Geest wordt genoemd: „de zeven Geesten Gods" en wordt bij de zeven sterren" gevoegd, Openb. 3: 1, als door Hem toebedeeld wordende in de zeven staten en tijdperken van de kerk, tot aan het einde van de wereld. Er konden meer doeleinden

genoemd worden, maar deze mogen volgen in het gebruik van deze leer, waartoe wij nu overgaan.

IV. GEBRUIK VAN DEZE LEER.

Het eerste gebruik is tot onderrichting.

1. *Zie hieruit hoe ongegrond de leer van de transsubstantiatie¹ is.*

„Moest de Christus niet deze dingen lijden en alzo in Zijn heerlijkheid ingaan?“, na Zijn lijden. Indien er zulk een zaak was, als Zijn dagelijks neerkomen op de aarde in het offer van de mis, dan zou het toen het meest geschikte ogenblik zijn geweest, om in dit gesprek met de Emmaüsgangers die zaak aan Zijn discipelen bekend te maken, Hij had een schone gelegenheid gehad om tot hen te zeggen: „Verwondert u niet over het lijden van Uw Verlosser; want Hij moest niet alleen deze dingen lijden, maar gij zult Hem alle dagen zien lijden in de sacramentele ouwel. Zo dikwijls als een priester de offeraar zal zijn, zult gij Zijn lichaam verbrijzelen tussen uw tanden en Hem duizendmaal zien lijden, niet door de handen van gewelddadige lieden, maar tussen de tanden en in de magen van onreine schepselen“.

Hier wordt niets van zulk een zaak gesproken, maar alleen van Zijn „Ingaan in Zijn heerlijkheid“. Hij moest maar éénmaal lijden en dan in heerlijkheid opgenomen worden. Zijn heerlijkheid moest volgen op Zijn lijden. Door deze leer zou Zijn dagelijks lijden volgen op Zijn heerlijkheid, ja tegelijk met Zijn heerlijkheid gepaard gaan. Dan zou Hij een Lijder op aarde zijn, terwijl Hij verheerlijkt was in de hemel en Zijn lichaam zou, terwijl Hij aan de rechterhand van Zijn Vader zat, bedorven worden in de vuile magen van sommige mensen, die even slecht zijn als de duivelen en dat op één en dezelfde tijd.

Is dit een heerlijkheid, waar Zijn menselijk lichaam ingegaan is, dat het voortdurend van Zijn staat afgezet zou worden naar een woning in onreine magen, onder het vuil van het laatst ingenomen voedsel, om van daar naar de mestput verwezen te worden?

Zou dit niet erger zijn, dan Zijn lijden aan het kruis, dat maar voor een tijd was? En zou het niet verfoeilijker en schandelijker zijn dan al de versmadingen die Hij op aarde geleden had? Dit is een handelen met de Zaligmaker, zoals de heidenen met God deden, Zijn heerlijkheid veranderende in een verderfelijk beeld. Dit is onbestaanbaar met die heerlijkheid, waar Hij na Zijn lijden is ingegaan.

Er is een tegenstrijdigheid tussen Zijn zitten op een troon en het onderworpen zijn aan de toevalligheden van stoffelijke dingen op aarde. Zoals de Heere Jezus van zulk een leer niets sprak, zo ook de engelen niet bij Zijn hemelvaart Hand. 1:10 en 11, „Deze Jezus, die van u opgenomen is in de hemel, zal alzo komen, gelijk gij Hem naar de hemel hebt zien henenvaren.“ Terwijl zij toen een geschikte gelegenheid hadden om daar melding van te maken; vooral omdat zij spreken over Zijn wederkomst tot troost van Zijn discipelen, die daar aanschouwers van waren. Zij spreken niet van een dagelijkse komst in lichaam en ziel in de ouwel en in hun monden, maar alleen van een zichtbare en heerlijke wederkomst op dezelfde manier als Hij opgevaren was. Zoals Hij de heerlijkheid is ingegaan, alzo ontvangen en bevatten de hemelen Hem, tot de tijd der wederoprichting aller dingen. Zijn lichaam is te heerlijk dan dat het door de monden en magen der mensen zou gaan en met hun voedsel onderhevig zijn aan die verschillende veranderingen.

¹ Rome leert dat het brood en de wijn in het Avondmaal wezenlijk in Christus' lichaam en bloed veranderd werden. vert.

2. Zie hier ook uit hoe uitnemend groot onze natuur verhoogd is!

Hij is met onze natuur de heerlijkheid ingegaan en heeft ons vlees boven de hemelen verheven en heeft hierin ons eigen stof verheerlijkt. In die natuur, waarin Hij geleden heeft, in dezelfde natuur is Hij ook opgevaren in het heerlijkste deel van Gods schepping, ver boven de hoogste hemelen.

De mensheid van Christus en dat in onze natuur, is niet voor een tijd, maar voor eeuwig opgenomen. Deze was voor een korte tijd vernederd. Hebr. 2: 7. „Gij hebt Hem een weinig minder gemaakt dan de engelen“, of: Gij hebt Hem lager gemaakt dan de engelen voor een korte tijd; maar Hij is verhoogd voor eeuwig. „Met heerlijkheid en eer hebt Gij Hem gekroond en Gij hebt Hem gesteld over de werken Uwer handen“. De Verlosser zal onze natuur voor eeuwig dragen en deze zal voor Hem nimmer verouderen of afgelegd worden. O, hoe heerlijk is dit voor ons, dat de Zone Gods onze natuur, onze geringe mensheid aangenomen heeft, al onze zwakheden, (behalve de zondige) om onze natuur te bevrijden van alle strafbare zwakheden; om ons leem (indien ik zo spreken mag) te veranderen in maagdelijkheid; dat is onbevlekt en dit als een pand te dragen totdat de leden van Zijn lichaam tenslotte tot Hem gebracht zullen worden!

Onze natuur heeft nu, door Christus' aannemen daarvan, een verbondenheid aan de Goddelijke natuur, welke de natuur der engelen op zulk een wijze niet heeft. Hij heeft onze en niet hun natuur aangenomen en blijft verenigd met de Persoon van de Zone Gods. Deze is verhoogd aan Gods rechterhand en zit met God op de troon. De natuur der engelen is beneden de troon, staat er rond om, maar is niet verhoogd om daarop te zitten. Onze natuur heeft nu niet alleen een heerschappij over de dieren, zoals in de eerste schepping, maar een vorstelijke waardigheid boven en over de engelen. Efése 1: 21. Door de schepping waren wij een weinig minder gemaakt dan de engelen, maar door deze vereniging van de Goddelijke en de verhoging van de menselijke natuur van de Zone Gods, is onze natuur verheven boven de natuur der engelen. Hetgeen zo laag gemaakt was als de aarde, is nu zo hoog verheven als de hemel; ja boven de hemelen. Onze natuur was tevoren op de voet van de wereld, maar nu is de wereld aan de voet van onze natuur.

3. Zie hier ook uit hoe aangenaam de verlossing van de mens voor God is.

De heerlijke verhoging van Christus bewijst dat er een welriekendheid is in Zijn voldoening voor God, zowel als een volheid van verdienste voor de mensen. Er was een welbehagen in Zijn zending en een lieflijke reuk in Zijn lijden, want aangezien Hij met heerlijkheid gekroond is op een troon, - Hij, die onlangs zo schandelijk geleden had aan een kruis, - welke gevolgtrekking kan daaruit anders gemaakt worden dan deze, dat Zijn gehoorzaamheid tot de dood ten hoogste aangenaam was in Gods ogen en Hem een verrukkelijke blijdschap verschaft! Want zonder een oneindig genoeg daardoor ontvangen te hebben, is het niet mogelijk te begrijpen dat Hij daarvoor zulk een heerlijke beloning schenken zou.

Wij hebben Zijn eigen Woord tot een getuigenis van Zijn welbehagen in de dienst die Hij volbrengen zou. Jes. 42: 1 „Ziet Mijn knecht, in Dewelke Mijn Ziel een welbehagen heeft“. Wij hebben ook Zijn daad als een teken van het vermaak dat Hij nam in Zijn volbrachte dienst, door de regering te stellen in handen van de Middelaar en Hem macht te geven over de engelen en Hem als Zijn Zoon te zetten aan Zijn rechterhand. Hij heeft door dit alles getuigenis gegeven van het verrukkelijke gevoelen dat Hij heeft in de verlossing die Hij wrocht; en in die dood waardoor Hij deze verlossing tot stand bracht. Hij nam in Hem als Verlosser meer genoeg dan in

alle engelen van de hemel.

De Apostel daagt een ieder uit om een engel naar voren te brengen, tot wie God zulk een heerlijk woord sprak: „Zit aan Mijn rechterhand, totdat Ik Uw vijanden gezet zal hebben tot een voetbank Uwer voeten" Hebr. 1: 13. „Tot wie van de engelen heeft Hij dit ooit gezegd?" Hij wordt voor de engelen uitgeroepen als een Voorwerp van aanbidding als Hij in de wereld wordt ingebracht. Hebr. 1:6. „Als Hij de Eerstgeborene inbrengt in de wereld, zegt Hij: En dat alle engelen Gods Hem aanbidden!“. Zowel voor zover Hij de „gestelde erfgenaam", als dat Hij de „geboren erfgenaam is, aangezien Hij een uitnemende Naam boven hen geërfd heeft. Hij heeft nu een roemrijke heerschappij over de engelen als Middelaar in Zijn mensheid, welke Hij tevoren had in Zijn Godheid, als God, te prijzen in der eeuwigheid. Hij ging in Zijn heerlijkheid, zoals Adam in de bezitting van een wereld, met een heerschappij over al Gods werken. Indien niet ieder gedeelte van Zijn werk in de wereld aan God een ontzaglijk genoeg had geschonken, dan zou er geen hand uitgestoken zijn, om Hem in heerlijkheid op te nemen. Maar Hij is „opgevaren met gejuich", Ps. 47: 5, met toejuiching van God en blijde uitroepingen der engelen.

Er zou in de hemel geen gejuich geweest zijn, er zou vandaar geen wagen gezonden zijn om Hem te halen; geen van Gods volmaaktheden zouden Hem verwelkomd hebben, indien Hij één van deze onteerd had. Dan zou daar een droefgeestigheid en een wanorde geweest zijn, in plaats van een jubel. Ook zou Hij nooit op de Troon van de Goddelijke heiligheid kunnen zitten, indien de heiligheid van God, welke de voortreffelijkste volmaaktheid van Zijn natuur is, door Hem niet ten hoogste was verheerlijkt geworden.

4. Zie hier ook uit hoe verschrikkelijk de overweging van Christus' heerlijkheid moet zijn voor de onwedergeborenen en ongelovigen.

De grootheid van Gods welgevallen in de verlossing door onze Zaligmaker teweeggebracht en Zijn getuigenis daarvan in deze Zijn verhoging, bewijst een toorn, die niet minder verschrikkelijk is tegen degenen die Hem kleinachten. Wat groter terging kan er zijn, dan ons oordeel te stellen tegenover het oordeel van God en Hem geen heerlijkheid waardig te achten door onze geringschatting van Hem, die zo terecht ingegaan is in een heerlijkheid boven alle schepselen? Het is veel erger een Zaligmaker te verachten in Zijn statiekleed, dan Hem te kruisigen terwijl Hij met lompen is bedekt. Een belediging is meer strafwaardig wanneer deze een vorst op zijn troon wordt aangedaan, dan wanneer hij vermomd is als een onderdaan, of zich vertoont in de klederen van zijn dienaar.

Christus is na Zijn lijden in Zijn heerlijkheid ingegaan en al Zijn vijanden moeten ingaan in ellende na hun voorspoed. Zoals er de grootste tegenstrijdigheid is in hun genegenheden, zal er ook het grootste verschil zijn in hun omstandigheden. Zulken kunnen niet bij Hem in heerlijkheid zijn, omdat zij Hem zo tegen zijn. Welke Koning op zijn troon en in zijn majesteit zou in zijn tegenwoordigheid lage en onwaardige misdadigers dulden, anders dan om hen te straffen, maar niet om hen te koesteren? Onreine personen zijn niet geschikt om voor een troon van een vorst te staan. De aanschouwing van Christus in heerlijkheid is de gelukzaligheid van gelovigen, maar wordt de Goddelozen niet geschonken. Die vóór Hem niet willen buigen, zullen moeten buigen onder Hem. Indien zij vóór Hem niet willen buigen in Zijn heerlijkheid, moeten zij vallen onder Zijn toorn en zullen een deel moeten zijn van Zijn overwinning in Zijn grimmigheid; indien zij zich aan Hem niet willen overgeven, op Zijn sommeringen van Zijn genade troon.

Wat een dwaasheid is het achteruit te slaan tegen die Persoon, voor Wie eens „alle

knieën moeten buigen", hetzij gewillig of gedwongen en Hem een dadelijke of een lijdelijke eer moeten toebrengen? Fil. 2: 10 en 11.

Aangezien Hem in Zijn heerlijkheid een macht is toegevoegd, zo zal deze macht evenzeer gebruikt worden tegen Zijn vijanden als voor Zijn vrienden. Zoals deze zitten zullen op Zijn troon, zo zullen de anderen gemaakt worden tot een voetbank Zijner voeten. Al wie niet geregeerd wil worden door Zijn gouden scepter, zal verpletterd worden door Zijn ijzeren roede.

HET TWEEDE GEBRUIK IS TOT VERTROOSTING.

De voornaamste oorzaak van bijna alle troosteloosheid is een verkeerd en onvolkomen begrip van de dood, maar vooral van de verhoging van Christus en Zijn zitten aan de rechterhand Gods. De harten der discipelen waren met droefheid vervuld, omdat zij de reden en het oogmerk van Christus' heengaan van hen niet verstonden. Joh. 16: 5 en 6. Hadden zij overwogen waarheen Hij ging en waartoe, dan zouden zij niet neerslachtig zijn geweest.

1. Door Zijn heerlijkheid is de rechtvaardigmaking der gelovigen verzekerd.

Zoals alle gelovigen in de dood van Christus aan God een voldoening hebben gegeven, zo zijn ze ook allen door God vrijgesproken in de opstanding en hemelvaart van Christus. Want aangezien Christus als een gemeenschappelijk Persoon door Zijn ingang in de heerlijkheid een volle kwijtschelding ontvangen heeft, zo hebben ook zij allen, wier zonden Hij gedragen heeft, een fundamenteel ontslag in die verzekering van Zijn Persoon van elk verder lijden. Zoals Hij veler zonden gedragen heeft als een gemeenschappelijk Persoon in het opofferen van Zichzelf en daardoor voor hun schuld heeft voldaan, zo ontvangt Hij ook als een gemeenschappelijk Hoofd een vrij spraak voor allen, wier schuld Vlij droeg in Zijn lijden. De heerlijkheid waar Hij ingegaan is, beschut Hem voor nog enig verder liggen onder de last van onze zonden of enige straffen van de Wet daarvoor te dragen; want zoals Hij geleden heeft, zo is Hij ook vrijgesproken en in Zijn heerlijkheid ingegaan als onze Borg en Plaatsbekleder. Hebr. 9: 27 en 28. „En gelijk het de mens gezet is eenmaal te sterven en daarna het oordeel; alsoo ook Christus, eenmaal geofferd zijnde, om veler zonden weg te nemen, zal ten andere maal zonder zonde gezien worden van degenen die Hem verwachten tot zaligheid”. Gelijk het oordeel, zowel als de dood aan alle mensen gezet is en zij hun beslissend en onherroepelijk vonnis ontvangen na de dood, zo is ook Christus door Zijn verhoging volmaakt geoordeeld, als ten volle beantwoordende aan de wil en de oogmerken van God. Hij zal nooit meer verschijnen als een offerande in een zwak vaneen gescheurd lichaam, maar in een heerlijk lichaam, als een bewijs van Zijn rechtvaardiging en geschikt tot troost van degenen die Hem verwachten.

Op grond van dit oordeel, door God over Hem ten voordele van ons uitgesproken, zal Hij ten laatste verschijnen tot zaligheid. Indien Hij voor ons geleden heeft, dan wordt Zijn lijden ons toegerekend en indien Zijn verhoging een goedkeuring is van Zijn lijden voor ons, dan is de kracht van Zijn lijden tot onze rechtvaardigmaking door God erkend door Hem in heerlijkheid op te nemen. Want zoals in Zijn dood alle gelovigen in en met Hem gekruisigd zijn, zo hebben zij ook in Zijn rechtvaardigmaking (waarvan Zijn verhoging een verzekering is) een grond tot hun rechtvaardigmaking. Het is om de reinigmaking, niet van de Zijn, maar van onze zonden „dat Hij gezeten is aan de rechterhand der Majesteit in de hoogste hemelen”. Hebr. 1: 3. En daarom zit

Hij daar als gerechtvaardigd voor ons. En de reden van Zijn verhoging was de verzoening door Hem teweeg gebracht. Zolang derhalve de heerlijkheid van Christus stand houdt, houdt ook de reden van die heerlijkheid stand, dat is de bestendigheid van Zijn verzoening en bijgevolg ook de zekerheid van onze rechtvaardigmaking door het geloof. De glorie waarmee Christus verheerlijkt is, voegt aan Zijn lijden geen waarde toe, maar verklaart de waardij ervan, zoals een stempel op ongemunt zilver dit voor gangbare munt verklaart, maar daaraan niet meer metalenwaarde toevoegt dan het tevoren had.

In Christus' dood wordt de aard van Zijn offer verklaard. In Zijn opstanding wordt de geldigheid en de volmaaktheid van Zijn offer geopenbaard. En in Zijn hemelvaart wordt de eeuwigdurende kracht van die offerande betuigd. Deze drie dingen, door het geloof samen beschouwd, waarborgen onze rechtvaardigmaking en geven een voortdurende rust aan het geweten.

Daar Zijn troon eeuwig is, zo is de kracht van Zijn offer, op grond waarvan Hij op die troon is gezet, onverderfelijk. En daarom blijft er geen plaats over voor moedeloosheid en achterdochtige gedachten betreffende de genoegzaamheid van het rantsoen, nadat Hij zulk een heerlijke beloning heeft ontvangen. Indien Hij niet in heerlijkheid was ingegaan, dan zouden wij waarlijk maar een zwakke verzekering kunnen hebben van vrijspraak door de Rechter.

2. Hierdoor hebben wij een eeuwigdurende beschutting tegen de beschuldiging, die onze zonden en de satan tegen ons kunnen inbrengen.

Christus heeft voor ons geleden en zo is Hij ook voor ons de heerlijkheid ingegaan. Hij heeft als een Verlosser geleden en is als een Voorspraak ten hemel gevaren. Hij zit daar niet als een ledig aanschouwer, maar als een ijverige en krachtige Voorbidder, Het oogmerk waartoe Hij bij de Vader is, is om een Voorspraak te zijn. „Wij hebben een Voorspraak bij den Vader”, 1 Joh. 2: 1. En het ambt van een advocaat of voorspraak is, dat hij de zaak van zijn beschermeling bepleit in een vals en onrechtvaardig rechtsgeding. Aan het kruis heeft Hij het antwoord opgesteld, tegen de beschuldiging, die de zonde tegen ons inbracht en in Zijn heerlijkheid pleit Hij hierop en maakt dat antwoord waar. Aan het kruis heeft Hij verdiend en op Zijn troon maakt Hij van die verdienste gebruik en verspreidt vandaar Zijn rechtvaardigheid tot beschaming van de beschuldigingen der zonde.

Het was door het bloed des Verbonds dat Hij uit de doden opgestaan is en door en met het bloed des Verbonds is Hij het heiligdom ingegaan om de verdienste van Zijn dood tot een opgericht teken de hemel in te dragen. Hij plaats de aanblik daarvan altijd voor Gods oog en de liefelijke reuk daarvan is gedurig in Zijn neusgaten. Evenals de wereld na de liefelijke reuk van Noachs offerande niet meer door de wateren van de zondvloed vergaan zou, zo zal ook een gelovige in Christus niet meer zuchten onder de vloeken van de wet, ofschoon hij in deze wereld getuchtigd mag worden door de roede van een Vader.

Wij hebben grote vijanden, de satan verzoekt en de verdorvenheden achtervolgen ons. Beide beschuldigen ons, maar aan wie vertonen deze hun beschuldigingen, anders dan aan die Majesteit, aan Wiens rechterhand de Verlosser Zijn verblijf heeft? Vanwaar moet die wraak welke zij vorderen komen, anders dan van die Majesteit, op Wiens troon een Zaligmaker zegepralend zit om de aanklacht te beantwoorden en de wraak te stuiten?

Echter, heeft Hij geleden om het handschrift of de aanklacht te verscheuren, zou Hij dan in Zijn heerlijkheid ingegaan zijn om de stukken van die aanklacht weer samen te voegen en deze te vernieuwen? Zoals Hij Zijn hoofd boog aan het kruis om onze

zenden te verzoenen, zo heeft Hij dit weer opgericht op de troon om alle beschuldigingen uit de weg te ruimen, die deze vijanden tegen ons konden inbrengen. Dit is een sterke vertroosting voor een goede en zuivere consciëntie in het midden van alle zwakheden, dat Christus ten hemel gevaren en aan de rechterhand Gods zit. En dat aan Hem onderworpen gemaakt zijn: engelen, overheden en machten, kwade zowel als goede; de kwade door geweld en de goede vrijwillig. En daarom zijn diegenen tegen alle beschuldigingen der kwade engelen beveiligd, welke in Zijn dood gedoopt zijn en die de vraag hebben ener goede consciëntie tot God, zoals de apostel spreekt in 1 Petrus 3:21-22.

3. Hierdoor wordt de vernietiging der zonde in een volkomen heiligmaking verzekerd, aangezien Zijn heerlijkheid een onderpand is van de heerlijkheid der gelovigen.

Die heerlijkheid van Christus is ook een onderpand van alle noodzakelijke voorbereidingen tot de genieting van die heerlijkheid daar een volmaakte heiligheid de enige verheven weg is tot de gelukzaligheid. Onze Verlosser in heerlijkheid zal eindelijk Zichzelf een gemeente heerlijk voorstellen, zonder vlek of rimpel of iets dergelijks, heilig en onberispelijk, gelijk Hij Zelf is. De opstanding van Christus, welke het begin is van Zijn verhoging, is de grond van de heiligmaking van iedere gelovige. De kracht die Hem uit de doden opgewekt en aan Gods rechterhand in de hemel gezet heeft, was een onderpand dat diezelfde kracht uitgeoefend zou worden om Zijn leden op te wekken en in hen te werken en hen te stellen in dezelfde staat waarin Hij is. Efése 1: 19-20. Christus opgewekt en verhoogd tot hun rechtvaardiging, was een verzekering, dat dezelfde macht gebruikt zou worden om alle noodzakelijke werken te doen in een gerechtvaardigd persoon. Zoals zij in Zijn dood met Hem gekruisigd zijn en uit kracht van Zijn opstanding uit de geestelijke dood zijn opgewekt, zo zullen zij ook uit kracht van Zijn verhoging eindelijk hun grafklaren afleggen, zoals Elia geheel van de aardse mantel afgescheiden werd. Allen die van God verkoren zijn, zullen den beelde van Zijn Zoon gelijkvormig worden. Rom. 8: 29. Waartoe is Christus de heerlijkheid ingegaan en heeft Hij een macht ontvangen, anders dan om de kracht van de zonde in het hart te vernietigen, van welke Hij de schuld door Zijn bloed verzoend heeft, opdat, zoals Hij de toorn Gods gestild en de eer van de wet verdedigd heeft door de schuld weg te nemen, Hij ook de heiligheid van God ten volle mocht bevredigen, door de smet af te wassen? Zoals Hem een lichaam was toebereid om het één te volbrengen, zo heeft Hij ook een heerlijkheid ontvangen om het andere te volmaken. Opdat, gelijk er geen schuld is overgebleven om Gods rechtvaardigheid te tergen, er ook geen bezoedeling of smet mocht zijn om Zijn heiligheid te krenken.

Hierom was de eerste vrucht van deze heerlijkheid het zenden van de Heilige Geest, Wiens eigen titel is: *de Geest der heiligmaking*, ten opzichte van Zijn werking zowel als van Zijn natuur. En Wiens eigenlijk werk het is de ziel op te wekken tot nieuwheid des levens en door Zijn genade de vijanden van onze natuur te doden.

Christus is Zijn heerlijkheid niet ingegaan om aan Zijn ambt ontrouw te zijn en achteloos te zijn betreffende Zijn eer, en nalatig om de kracht van Zijn bloed te gebruiken tot reiniging van de zielen die het nodig hebben en dit begeren. Er valt niet aan te twijfelen of die bede: „Vader, heilig ze in Uw waarheid”, klinkt even luid van Zijn lippen op Zijn doorluchtige troon, als op de aarde, toen Hij de grenzen van de hemel naderde. Joh. 17: 17. Hij sprak deze woorden niet op de grenzen van Zijn Koninkrijk om ze te vergeten, wanneer Hij daar gevestigd zou zijn. In Zijn verhoging heeft Hij macht om datgene uit te werken waarom Hij bad in Zijn vernedering. Daarom zoals in Zijn vernedering Zijn begeerte naar de heiligmaking van Zijn volk zo

krachtig was, zo zal Zijn verlangen en Zijn ijver om dit te verkrijgen niet verflauwen in Zijn tegenwoordige staat. Zijn volstrekte onafwijsbare begeerte dat al Zijn volk bij Hem mocht zijn, sluit een volmaaktheid in van die genade, welke hen bekwaam kan maken om bij Hem te wezen. „Vader, Ik wil, dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt”. Joh. 17: 24,

4. Hieruit hebben wij ook een verzekering van een heilige bijstand in alle verdrukkingen en verzoeking, en van een heerlijke uitkomst.

Hij is Zijn heerlijkheid ingegaan, maar ná Zijn lijden. En daarom is Hij daar niet ingegaan zonder een gevoel van Zijn lijden. Hij is in dezelfde betrekking in heerlijkheid ingegaan als Hij geleden heeft. Hij leed voor ons en daarom is Hij voor ons ten hemel gevaren. Hij heeft daarom zowel een gevoel van hetgeen Hij voor ons heeft geleden, als van de heerlijkheid die Hij voor ons geniet.

Het gevoel dat Hij steeds blijft behouden is daarom om onzentwil. Het is dezelfde menselijke natuur, waar in de verzoening op aarde is geschied, die nu in de hemel met heerlijkheid gekroond is. Die menselijke natuur met al het innige medelijden, met dezelfde genegenheden, waarmede Hij het kruis heeft verdragen en de schande heeft veracht; met dezelfde ernst om ons te hulp te komen als Hij had, om voor ons te sterven; en met dezelfde begeerte om onze noden te vervullen, als Hij had om onze personen te verlossen.

Hij vergeet in Zijn heerlijkheid niet wat Hij geweest is in Zijn vernedering. Ook is Hij bekommerd over degenen in hun ellende, die door Hem tot heerlijkheid gebracht zullen worden. Hij gedenkt Zijn eigen lijden en waarvoor Hij geleden heeft, en dat Hij een lijdend volk hier op aarde heeft achtergelaten. Hij kan in de hemel geen woning bereiden voor iemand die op aarde verblijft, of Hij gedenkt in welke toestand Hij hem achtergelaten heeft, en welke ellende hem hier omringt. Met dit oogmerk is Hij naar de hemel gegaan om een plaats te bereiden en de woningen te beschikken om Zijn volk te ontvangen. Joh. 14: 2.

Zijn hoofd is niet heerlijker gekroond, dan Zijn hart vol lieflijk medelijden is. Zijn lijden was voor een tijd, maar Zijn medelijden is zo duurzaam als Zijn heerlijkheid, Terwijl Hij de zwakheden van Zijn lichaam achterliet, nam Hij Zijn medelijdende natuur met Zich mede om die op de troon te behouden. „Wij hebben geen Hogepriester, die niet kan medelijden hebben met onze zwakheden”. Hebr. 4: 15. Hij is aangedaan met een gevoel van onze zwakheden. (Eng. vert.) Hij kan waarlijk niet anders dan medelijden hebben met deze zwakheden, omdat Hij ze voor Zijn heerlijke ingang in heerlijkheid ook gevoeld heeft.

Te bedenken dat er een verheerlijkt Hoofd in de hemel is, is een verkwikking voor ieder lijdend lid op aarde. En wel zulk een verheerlijkt Hoofd, dat evenmin Zijn eigen heerlijkheid zal vergeten als enig lid van Zijn lijdend lichaam.

En wat betreft de verzoeking van satan, zo geeft deze heerlijkheid een verzekering van ten laatste een volkomen overwinning over hem te behalen. De duivel, die door Hem in de woestijn teruggedreven is, die Hij verwondde aan het kruis, en gebonden heeft in Zijn opstanding en over welke Hij zegepraalde in Zijn hemelvaart, kan niet verwachten de overwinning te behalen. Hij, die ons Hoofd niet overweldigden kon, toen Hij omhangen was met de zwakheden van het vlees, kan Hem niet overwinnen, nu Hem alle macht gegeven is in hemel en op aarde. En aangezien het Hoofd in heerlijkheid is, zal Hij al Zijn leden beschermen en besturen.

Hij, aan wie in de gestalte van een dienstknecht geen wijsheid noch kracht ontbroken heeft om de satan te verslaan, zal dit ook niet ontbreken op de troon van een Overwinnaar om hem te verijdelen en te verpletteren. Hij kan en zal ook te Zijner tijd al de

stormen van de hel stillen, zowel als Hij in de dagen Zijns vleses de baren der zee en de winden van de lucht gestild heeft. De leden kunnen niet verdrinken, zolang het Hoofd boven water is.

5. Hieruit hebben wij verzekering, dat al de beloften des Verbonds vervuld zullen worden.

Indien Hij de dood geleden heeft om deze beloften te bevestigen, dan zal Hij Zijn heerlijkheid niet anders genieten dan om deze beloften te vervullen. „De gewisse weldadigheden Davids” werden bij Zijn opstanding bevestigd en bij Zijn hemelvaart in Zijn handen gesteld om deze uit te delen. Hierdoor (ofschoon Zijn opstanding alleen wordt genoemd als het begin van Zijn verhoging) verzekert God ons, dat Hij niet meer zal sterven, maar leven om die zegeningen uit te delen, die Hij verworven heeft en die Verbondsbeloften te vervullen in Zijn heerlijkheid, welke Hij door Zijn bloed heeft verzegeld. Welke gewisse weldadigheden met zekerheid verklaard worden door Zijn zegel en door Zijn bezitting. Het doel van Zijn verhoging is niet strijdig tegen, maar bevorderlijk tot het doel van Zijn lijden. Op grond ervan dat Hij de getrouwe Getuige is, is Hij ook de Overste van de koningen der aarde is. Openb. 1: 5. Het is een krachtige reden dat Hij in Zijn heerlijke staat getrouw zal zijn om de waarheid Gods te verheerlijken in het volbrengen van Zijn beloften, aangezien Hij in het onterende en smadelijk deel van Zijn werk zo getrouw geweest is, om datgene uit de weg te ruimen, dat de vervulling van die beloften verhinderde. Namelijk de voldoening van de Goddelijke rechtvaardigheid, die door de schending van het verbond der werken uitstraalde, opdat de barmhartigheid door het verbond der genade jegens de mensen mocht kunnen werken.

6. Hierdoor hebben wij ook een verzekering van de opstanding van onze lichamen.

Hij begon in Zijn heerlijkheid in te gaan toen Hij opstond; en Zijn opstanding geschiedde, opdat Hij verder verheerlijkt werd. Hij werd verhoogd om de dood, alsook Zijn overige vijanden onder Zijn voeten te brengen. Daarom is Zijn ingaan in heerlijkheid een volmaking van de overwinning daarvan. De dood is nu niet zozeer een vijand tegen Zijn Persoon, aangezien Hij boven het bereik daarvan is, maar een vijand van Zijn mystiek lichaam (de Kerk) en moet daarom daarin overwonnen worden. Zoals Adam in zijn val de oorsprong is geweest van de dood van allen die uit hem voortkomen, zo is ook Christus in Zijn verhoging de Fontein des levens voor allen die in Hem geloven. Hierom wordt Hij genoemd „een levendmakende Geest”, zodat Hij dezelfde kracht heeft om het leven te geven, zoals Adam had om de dood te brengen over zijn nakomelingen.

Zoals niet alleen de ziel, maar ook het lichaam van Christus verheerlijkt is, zullen ook onze lichamen opgewekt worden, aangezien deze, zowel als onze zielen, door Christus geheiligd zijn. Hij heeft niet een deel van ons verlost, maar onze gehele personen, welke uit lichaam en ziel bestaan. Er is geen grond om te denken dat wanneer het Hoofd is opgewekt, de leden tot stof vergruisd zullen blijven en met grafklaren overdekt. Hij is als ons Hoofd opgestaan, anders kon de apostel niet zeggen, dat wij met Christus zijn opgewekt. Col. 2: 12.

Het is waar, de heerlijke opstanding van Christus is niet de verdienende oorzaak van onze opstanding (want al de verdiensten behoren tot Zijn vernedering) maar het zegel, het onderpand, en het onfeilbaar bewijs daarvan.

Hij is niet alleen voor Zichzelf opgestaan, maar ook voor Zijn leden en tot hun rechtvaardigmaking, en daarom ook tot hun opstanding. Want er is geen reden dat de dood, dat is de straf, zou blijven wanneer de schuld, de verdienende oorzaak daarvan,

weggenomen is. Hij is opgewekt tot onze rechtvaardigmaking verklarender wijze, dat is: Zijn opstanding was een verklaring van onze fundamentele rechtvaardigmaking, omdat daardoor verklaard werd, dat aan Gods gerechtigheid is voldaan, welke ons anders in het graf gehouden en de ketenen des doods voor eeuwig op ons gesloten zou hebben.

Het is door deze Zijn eerste trap van Zijn ingang in de heerlijkheid, dat wij een verzekering hebben dat de graven zich zullen openen, de lichamen zullen opstaan en dat de dood verslonden zal worden tot overwinning.

7. Hierdoor hebben wij ook een verzekering van een volmaakte verheerlijking van iedere gelovige.

De hemelen ontvangen Hem „tot de tijden der wederoprichting aller dingen”, tot de volkomen herstelling van alle dingen in hun juiste orde en daarom tot een volkomen bevrijding van de wedergeboren mens, van de zonde en de ellende. Zoals de apostel redeneert in de zaak van de opstanding: „indien Christus opgestaan is, zo zullen wij ook opstaan”. Zo mogen wij ook om dezelfde redenen besluiten: indien Christus in heerlijkheid is ingegaan, dat dan ook de gelovigen in heerlijkheid zullen ingaan.

Want gelijk wij uit de volheid van Zijn genade, genade voor genade ontvangen, zo zullen wij ook uit de volheid van Zijn heerlijkheid, heerlijkheid voor heerlijkheid ontvangen. En de reden is, omdat Hij als het Hoofd in de heerlijkheid is ingegaan, om bezit daarvan te nemen voor al de Zijnen. Hij is daar ingegaan als een Voorloper, om plaats te bereiden voor degenen die Hem zullen volgen, en Hij is met heerlijkheid gekroond als de Overste Leidsman der zaligheid. Zodat deze heerlijkheid niet door Hem bezeten wordt enkel voor Hem Zelf (want Hij was tevoren heerlijk in Zijn Godheid) maar om aan onze natuur mee te delen, hetgeen Hij in Zijn verhoging ontvangen heeft. Zoals de onsterfelijkheid aan Adam gegeven was, niet alleen voor hemzelf, maar om die ook tot zijn nakomelingen over te brengen, indien hij in de staat der rechtheid gebleven was, zo is ook de tweede Adam met een heerlijke onsterfelijkheid bekleed als het mededelend beginsel daarvan aan alle gelovigen. Zoals God, toen Hij Adam schiep, als de wortel of stamvader van het mensdom, ons allen in Hem geschapen heeft, zo heeft Hij ook in het opwekken en verheerlijken van Christus, de Wortel of Stamvader van de geestelijke voorgang, in kracht opgewekt en verheerlijkt allen die Zijn zaad waren, ofschoon hun dadelijke verschijning in de wereld, hetzij als mensen of als gelovigen, later is geschied. Zoals de opstanding van Christus een vrijspreking was van de schuldenaren in hun Borg, zo was Zijn verhoging ook de heerlijkmaking van Zijn zaad in de wortel.

Wanneer het Hoofd gekroond is met een lauwer van zegepraal, dan deelt het gehele lichaam mee in de eer van het Hoofd en het gehele Koninkrijk heeft een aandeel in een nieuwe vermeerdering van eer voor de vorst.

Degenen die in Christus geloven, zullen met Hem zitten op Zijn troon en zullen ook met Zijn heerlijkheid gekroond worden. Niet dat zij dezelfde heerlijkheid zullen bezitten die Christus bezit, want Zijn Persoonlijke heerlijkheid als de Zoon van God en Zijn Middelaarsheerlijkheid als het Hoofd van de Kerk zijn onmededeelbaar. Daar is een macht van regering aan verbonden, waar de grootste gelovige niet vatbaar voor is. Maar zij zullen deel hebben aan Zijn heerlijkheid, overeenkomstig hun vatbaarheid, hetwelk Hij door Zijn begeerte en wil te kennen geeft: „Vader, Ik wil dat waar Ik ben, ook die bij Mij zijn, die Gij Mij gegeven hebt; opdat zij Mijn heerlijkheid mogen aanschouwen”. Niet alleen waar Hij is, want zo zijn ook in zekere zin de duivelen, omdat Hij als God overal is, maar in gemeenschap en omgang met Hem als Middelaar in heerlijkheid. Hij is als ons Hoofd verheerlijkt, waardoor wij een verzekering door

het geloof hebben, dat wij ook met Hem verheerlijkt zullen worden.

Als Hij op aarde was gebleven, dan hadden wij geen hogere hoop gehad dan op een aardse gelukzaligheid, maar Zijn verhoging in de hemel, is een onderpand, dat al Zijn leden tot dezelfde plaats zullen opgenomen worden en dat zij hun Overste zullen volgen; in welke zin gezegd wordt, *dat Zijn volk met Hem gezet is in de hemel.*

En hierin is het verschil tussen de wegneming van Henoch naar de hemel, en de opneming van Elia in een vurige wagen, en tussen de hemelvaart van Christus. Zij werden opgenomen als afzonderlijke personen, maar Christus als een gemeenschappelijk Persoon. Die opnemingen mochten de mensen gelegenheid geven om naar dezelfde gelukzaligheid te staan en hun enige hoop schenken van dit te verkrijgen door een heilig leven, maar geen verzekering door het geloof om dit te zullen genieten, zoals de hemelvaart van Christus dit verschafft aan Zijn leden.

En verder, de heerlijkheid van Christus schijnt niet volkomen te zijn, totdat Zijn leden verheerlijkt zijn. Zijn volstrekte wil is niet volkomen voldaan totdat Zijn begeerte, van Zijn volk bij Zich te hebben, voldaan is. De gestorven heiligen zijn gelukzalig, toch hebben zij noch hun begeerten zowel als hun genietingen. Zij verlangen naar de volmaking van dat gedeelte van het huisgezin dat nog op aarde is. Ja, Christus Zelf, hoewel Hij in Zijn heerlijkheid gelukzalig is, leven toch diezelfde begeerten die Hij op aarde had, - om Zijn gelovig volk met Hem in heerlijkheid te zien - in Zijn ziel in de hemel. Hoewel Hij alles in allen vervult, en Hij Zelf een volheid geniet van het zaligmakend gezicht, is er nochtans *een volheid* van Zijn mystieke lichaam toekomstig, die Hem nog steeds ontbreekt en die Hij begeert. De Kerk of Gemeente, welke Zijn lichaam is, wordt *Zijn vervulling* genoemd. Eféze 1:23. Dan zal Zijn heerlijkheid op middaghoogte zijn, wanneer Hij zal gekomen zijn om verheerlijkt te worden in al Zijn heiligen. 2 Thess. 1:10. De verhoging van het Hoofd is dus een onderpand van de verhoging van de gelovigen in hun personen en van hun overvoering uit deze vallei van ellende in het hemelse heiligdom. Zijn dood heeft de hemel geopend en Zijn verhoging bereidt daarin een woning. Zijn dood heeft het recht daartoe verworven en Zijn heerlijkheid verzekert de bezitting daarvan.

HET DERDE GEBRUIK DIENT TOT VERMANING.

Overdenken van de heerlijkheid van Christus

Overdenkt de heerlijkheid van Christus. Zonder behoorlijke en herhaalde overweging daarvan, kunnen wij nooit recht dankbaar zijn voor onze grote verlossing, omdat wij anders geen rechte indrukken kunnen hebben van de luisterrijke genade van God in Christus. Het is toch het minste dat wij kunnen doen om Hem een plaats te geven in onze gedachten, Die een Voorloper geweest is in heerlijkheid, om plaats voor ons te maken in een gelukzalige wereld.

Vanouds was vroomheid en Godsdienst hij de Israëlieten verbonden met de tempel en de ark te Jeruzalem, het zichtbare teken dat God hun had gegeven van Zijn tegenwoordigheid. Moesten wij nu ook niet onze ogen en harten gevestigd houden op die heilige plaats, welke onze Ark bevat, het lichaam van de Heere Jezus?

De overdenking van deze heerlijkheid zal ons houden in geloofsoefening op Hem, in gehoorzaamheid aan Hem en in een levendige hoop van de gelukzaligheid te genieten door Hem. 1 Petrus 1: 21. Indien wij geloofden dat Hij verhoogd is in macht, aan de

rechterhand van Zijn Vader, dan zou dit een van de krachtigste beweegredenen zijn om ons aan te moedigen en onze gehoorzaamheid te verlevendigen en ons met hoop te vervullen, om eenmaal hij Hem te zijn, aangezien Hij in zegepraal is opgevaren als ons Hoofd. Het zou ons grotelijks God doen danken voor de heerlijkheid van Christus, aangezien dit de dag is van onze zegepraal en de verzekering van onze vrijheid.

De overdenking van Zijn heerlijkheid zal:

1. Ons geloof versterken.

Wij zullen Christus bekwaam achten om op te vertrouwen en die gerechtigheid nooit in twijfel trekken, Die een dergelijke grote verhoging heeft verworven, om de genoegzaamheid van die gerechtigheid te betuigen. Aangezien Zijn gehoorzaamheid tot de dood de bezitting van Zijn heerlijkheid moest voorafgaan, en Hij deze nu ontvangen heeft, zo bewijst dit dat Zijn gehoorzaamheid onbevlekt is geweest. Het geeft ons ook een vooruitzicht van die heerlijkheid, welke volgen zal op ons lijden voor Hem, wat zeer noodzakelijk is tot ondersteuning en volmaking van ons geloof.

2. Dit zal ons niet alleen vervullen met lijdzaamheid, maar met moedigheid, in het lijden voor het Evangelie.

Hiermede bemoedigde de apostel Timotheüs om verdrukkingen te lijden. 2 Tim. 2:8. „Houd in gedachtenis dat Jezus Christus uit de doden is opgewekt, welke is uit den zede Davids, naar mijn Evangelie”. De verhoging van Christus is een volle bevestiging van het Evangelie en van al de leerstukken daarin vervat. Wie kan onder het lijden bezwijken, die ernstig overdenkt en beschouwt, dat de schande van het kruis veranderd is in de eer van een kroon? Indien Zijn vernedering gevolgd is door een verhoging, dan mogen de leden verwachten, door God op dezelfde wijze behandeld te worden als het Hoofd. Wat schande kan het zijn te belijden, ja te sterven voor Een, die zo hoog verheven is, en vooral wanneer wij in die verhoging gemeenschap met Hem hebben? Een gelijkvormigheid met Hem in het lijden, zal eindigen in een verheerlijking in dezelfde plaats. Indien Hij als een Voorloper de heerlijkheid is ingegaan, dan moeten allen die Hem zullen volgen, langs dezelfde weg tot dergelijke eer opklimmen.

3. Hierdoor zullen wij aangemoedigd worden in het gebed.

Op deze grond heeft Christus vertrek de hoop van Zijn discipelen opgewekt om in hun gebeden voorspoedig te zijn, Joh. 14 vers 12 en 13. “Want Ik ga heen tot Mijn Vader en zo wat gij begeren zult in Mijn Naam, dat zal Ik doen.” Hij is als een Priester verheerlijkt, niet alleen omdat Hij zo danig was, maar opdat Hij te beter in staat mocht zijn om het overige deel van Zijn ambt uit te voeren. De eeuwigdurendheid van Zijn Priesterschap is een groot deel van Zijn heerlijkheid, en het is deel van dit ambt, de gebeden van Zijn volk aan de Vader voor te stellen. Openb. 8: 3. Hoe blijmoedig mogen wij niet tot Hem komen, Die in het Heilige der heiligen voor ons is ingegaan, indien wij maar gevoelige bevattingen hebben van Zijn tegenwoordige staat! Een dodige gestalte is niet geschikt voor die God, Die Christus verheerlijkt heeft, noch betamelijk in ons voor die Christus, die door Hem verheerlijkt is.

4. Daardoor zullen wij bekwaam gemaakt worden tot gehoorzaamheid.

Aangezien de mensheid naast de Godheid in gezag is, zo moet onze gehoorzaamheid opgewekt worden aan Hem, aan Wie de engelen onderworpen zijn. De engelen die Hem in Zijn heerlijkheid aanschouwen, zien op Hem om Zijn bevelen te ontvangen en wij in de overdenking van Zijn heerlijkheid, moesten in dezelfde gestalte gebracht

worden. Christus heeft door Zijn dood een recht van heerschappij over ons verkregen en heeft op ons de sterkste verbintenissen gelegd om Hem te dienen.

Hij heeft Zichzelf tot een offer overgegeven, opdat wij Hem zouden gehoorzaam zijn. “Want daartoe is Christus ook gestorven en opgestaan, en weder levend geworden, opdat Hij heide over doden en levenden heersen zou.” Rom. 14: 9. Door Zijn wederlevendwording tot een nieuwe staat des levens, wordt Zijn recht op onze gehoorzaamheid versterkt. Er is geen schepsel of het is onder Zijn gezag en daarom zal er geen schepsel vrij zijn van Hem te gehoorzamen. Wie zou niet getrouw en gehoorzaam zijn aan Hem, Die reeds een macht ontvangen heeft om hen te beschermen en een heerlijkheid om hen te belonen?

5. Daardoor zullen onze genegenheden van de wereld afgetrokken en op de hemel gevestigd worden.

De gedachten over Zijn heerlijkheid zouden onze lage zielen doen blozen en onze geringe en onwaardige genegenheden schaamrood doen worden, welke zo onovereenkomstig zijn met de heerlijkheid van ons Hoofd. Indien wij zagen op Christus in de hemel, dan zou onze wandel daar meer in zijn en onze harten zouden meer zoeken de dingen die boven zijn. Wij moesten van alles een afkeer hebben, waar wij Hem niet vinden en veel aan de hemel denken, waar wij Hem alleen ten volle kunnen genieten. Dit zou ons hemelse verlangens doen hebben naar de heerlijkheid van een andere wereld en onze genegenheden aftrekken van het stof en slijk van deze tegenwoordige wereld. Dit zou onze harten verheffen van het kruis tot de troon, van het graf tot Zijn heerlijkheid, van Zijn doodskleed tot Zijn Koninklijke klederen.

Indien wij aan Hem als ten hemel gevaren denken, waarom zouden onze genegenheden dan wroeten in de aarde? Het is niet voegzaam dat onze harten zouden zijn, waar Christus Zich niet wilde verwaardigen te blijven, na Zijn gedaan werk. Indien Hij had gewild dat onze zielen gebonden zouden zijn aan de aarde, dan zou Hij de aarde tot Zijn woning gemaakt hebben. Maar nu Hij opgevaren is naar een hogere wereld, heeft Hij ons geleerd, dat wij Hem zullen volgen met onze harten, totdat Hij onze zielen en lichamen der- waart zal halen, om in persoon bij Hem te zijn.

6. Daardoor zullen onze begeerten om met Christus te zijn verlevendigd worden.

Hoe verlangde de apostel niet om uit het lichaam uit te wonen, opdat hij in de armen van zijn zegepralende Heere mocht zijn! Hoe heftig begeerde Jacob met zijn zoon Jozef te zien, toen hij hoorde dat hij niet alleen leefde, maar in Egypte in eer was! En moesten wij niet op de overdenking van deze heerlijkheid, ontvlamd worden met een verlangen om dit te aanschouwen, aangezien wij het gebed hebben van Christus Zelf, om ons geloof aan te wakkeren, dat dit zo zal zijn?

Welke vrouw zou niet begeren met haar man te zijn in die heerlijkheid welke zij hoort dat hij bezit? Welk liefhebbend lid zou niet begeren met het Hoofd verenigd te zijn? Er is naar men zegt een natuurlijke geneigdheid in de verschillende delen van sommige dieren, zoals slangen, enz. om zich weer samen te verenigen. Maar er is geen natuur zo sterk begerend om alle delen samen te voegen, als dezelfde Geest der heerlijkheid in Christus en die van genade in Zijn delen, om het Hoofd en de leden te verenigen. De gedachten van Zijn heerlijkheid zullen de verlangens naar deze vereniging aanwakkeren, opdat wij vrij mogen zijn van die zonde, welke de volle uitlatingen van Zijn liefde tot ons verhindert en wij door zuivere kristallen glazen de weerkaatsingen van Zijn heerlijkheid op ons mogen ontvangen!

7. Daardoor zouden degenen die op een afstand van Hem zijn, bemoedigd worden om

tot Hem te komen en in Hem te geloven.

Wat hebben wij te vrezen, nadat Hij in heerlijkheid is ingegaan en op een genadetroon is gezeten? Indien onze zonden groot zijn, zullen we dan wanhopig worden wanneer wij in Hem geloven en trachten Hem te gehoorzamen? Dit zou niet alleen een licht achten van Zijn bloed zijn, maar ook een Hem onwaardig achten voor die heerlijkheid die Hij bezit, door zich in te beelden dat er enige schuld te groot is voor Hem om die te verzoenen, of enige smet te diep is, dan dat Hij die zou kunnen reinigen.

Omdat Hij verheerlijkt is, zal Hij een volk roepen; en het volk dat Hem niet kende zal tot Hem lopen. Jes. 55: 5.

De neerbuigendste genegenheden, die Hij ooit openbaarde, en de genadigste nodigingen, die Hij ooit gedaan heeft, zijn op zulke tijden geweest toen Hij op een bijzondere wijze een besef had van Zijn heerlijkheid. Om hiermee aan te tonen wat Zijn voornemen was, wanneer Hij deze heerlijkheid zou bezitten. Toen Hij sprak dat alle dingen Hem van Zijn Vader waren overgegeven, nodigde Hij de mensen om tot Hem te komen. Het gebruik dat Hij daarvan maakt is: „Alle dingen zijn Mij overgegeven van Mijn Vader, en niemand kent de Zoon dan de Vader, noch iemand kent de Vader dan de Zoon, en die het de Zoon wil openbaren. Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven. Neemt Mijn juk op u en leert van Mij, dat Ik zachtmoedig ben en nederig van hart en gij zult rust vinden voor uw zielen. Want Mijn juk is zacht en Mijn last is licht”. Matth. 11: 27-30. Indien Hij dit gebruik maakt van Zijn heerlijkheid, dat Hij ons nodigdt, dan moest het gebruik dat wij van de overdenking van die heerlijkheid maken, het aannemen zijn van Zijn aanbidding.

Laat ons dus veel in de gelovige overdenking van Zijn heerlijkheid bezig zijn. Toen Elisa zijn ogen vestigde op zijn meester Elia, toen hij ten hemel voer, ontving hij een dubbele mate van zijn geest. Indien ook wij ons verstand en bevattingen door het geloof oefenden op de hemelvaart en heerlijkheid van de Verlosser en onze harten Hem vergezelden in Zijn zitten op de troon van Zijn Vader, dan zouden wij een voller gezicht van Hem ontvangen. We zouden met meer verse en krachtige mededelingen van de Geest verkwikt en verlevendigd worden. Want zo deelt Hij Zijn genade en gaven mede aan de mensen. Amen.

DE GEHOORZAAMHEID AAN CHRISTUS' GEBODEN

„Gij zijt Mijn vrienden, zo gij doet wat Ik u gebied”. Johannes 15: 14

Deze woorden zijn een gedeelte van Christus' toespraak na het Avondmaal dat Hij had ingesteld. Het hoofdstuk begint met een gelijkenis, waarin Christus Zich vergelijkt niet een wijnstok en de discipelen (en bijgevolg alle gelovigen) bij ranken. Het gebruik van deze gelijkenis was, zoals sommigen denken, naar aanleiding van Christus' passeren van een wijngaard, waardoor Hij kwam tot een gesprek om hun overdenkingen levendig te maken bij het bezien van de schepselen.

Of dit juist is of niet, het is evenwel een voortreffelijke toespraak waarin zowel de nauwe vereniging en betrekking van Christus en de gelovigen wordt aangetoond, als ook de weg en de middelen tot een geestelijke groei in heiligmaking en heiligheid. Christus werd in de wereld gezonden om een nieuwe Godsdienst te verkondigen, niet een vadsige, maar een vruchtbare Godsdienst. God de Vader is de Landman, Die zowel de wijnstok snoeit, als de ranken reinigt om hen vruchtbaar te maken.

(1.) Zie van hun ellende zonder dit, vers 6. Het vuur is het deel van de onvruchtbare takken. „Zo iemand in Mij niet blijft, die is buitengeworpen gelijkewijs de rank en is verdrink en men vergadert ze, en men werpt ze in het vuur, en zij worden verbrand”.

(2.) Zie van de kracht van hun gebeden bij God, indien Zijn woorden praktikaal en vruchtdragend in hen bleven „Indien gij in Mij blijft en Mijn woorden in u blijven, zo wat gij wilt zult gij begeren en het zal u geschieden”. vers 7.

(3.) Van de heerlijkheid van God en de eer van Christus. De gehoorzaamheid aan Christus' geboden die daardoor bevorderd wordt, vers 8. Als hetgeen u aan Mij vraagt is tot uw eigen vruchtbaarheid en bijgevolg tot de heerlijkheid van God, dan behoeft u niet te vrezen dat uw verzoeken niet ingewilligd zullen worden. „Hierin is Mijn Vader verheerlijkt, dat gij veel vrucht draagt; en gij zult Mijn discipelen zijn”.

(4.) Van de dankbaarheid; omdat Hij hun het hoogste bewijs gegeven had van Zijn toegenegenheid tot hen en ook nog verder geven zou. Vers 9. U hebt de blijken van Mijns Vaders liefde tot Mij gehad, in Zijn getuigenis geven van Mijn zending van de hemel door ontelbare wonderen. Nu, deze soort liefde die Mijn Vader Mij toedraagt, heb Ik ook. En die zal Ik u ook toedragen indien u voortgaat Mijn discipelen te zijn.

En al het bewijs daarvan dat Ik van u vraag is voort te gaan in Mijn geboden en deze te volbrengen: vers 10. „Indien gij Mijn geboden bewaart, zo zult gij in Mijn liefde blijven, gelijkewijs Ik de geboden Mijns Vaders bewaard heb en blijf in Zijn liefde”. Indien u dit soort liefde van Mij wilt hebben als Ik van Mijn Vader heb gehad, dan moet u Mij dit soort gehoorzaamheid volbrengen, als Ik mijn Vader heb bewezen. U moet Mij stellen tot een Patroon van navolging en Mijn gebod als regel voor uw daden.

En „denk niet” zegt Hij in vers 11. dat hetgeen Ik tot u gesproken heb, meer is uit gezag of heerszucht, dan uit liefde tot u en uw belang. Het is niet opdat Ik daarvan voordeel zou hebben, maar opdat u blijdschap zou hebben. Opdat zulk een blijdschap die u gevoeld hebt tijdens Mijn tegenwoordigheid bij U en in Mijn verlossingswerk, voortdurend in u mag blijven. Nu, de weg om deze blijdschap te hebben is het houden van Mijn geboden.

Vruchtbaarheid zal uw aandeel in Mij ophelderen en vooral het waarnemen van het gebod van de onderlinge liefde tot elkander vers 13 want „groter liefde kan niemand betonen dan zijn leven te zetten voor zijn vrienden.” En u zult zien dat Ik niet nalaten

zal u Mijn grootste liefde te betonen. En zoals Ik Mijn liefde tot u openbaar in Mijn leven voor u te zetten, zo kunt u uw liefde tot Mij alleen openbaren door Mijn geboden te onderhouden.

Vers 14 staat dus tussen twee beweegredenen om dit hij hen aan te dringen:

(1). Zijn eigen liefde tot hen, die van de hoogste stempel was (vers 13).

(2.) De bekendmaking die Hij hun had gedaan, die van de grootste volheid was (vers 15). Alle dingen die Hij van Zijn Vader had gehoord en deze had Hij hun op het klaarst bekend gemaakt. Zodat u Mijn liefde hebt om u te verplichten en Mijn openbaring om u te leiden. Zoals ik liefde had om voor u te verwerven wat u nodig hebt, zo moet u liefde hebben om te volbrengen wat Ik u gebied: „**Gij zijt mijn vrienden, zo gij doet wat Ik u gebied**”, vers 14.

Christus nodigt hen hiertoe uit door de vererende titel van vrienden. Gij zult een plaats ontvangen in het getal der vrienden en in deze waardigheid blijven, als u Mijn geboden bewaart. Ik dring dit liefhebben van elkander niet bij u aan, opdat u dit gebod alleen zou onderhouden en de overige geboden verwaarlozen. Want gij zijt niet Mijn vrienden, wanneer u alleen één van Mijn geboden waarneemt, maar als u de andere geboden bij dit gebod ook onderhoudt. *Gij zijt Mijn vrienden.*

Gij zijt dit dadelijk, want u zult uzelf verklaren en bewijzen Mijn vrienden te zijn, door u naar Mij te schikken en te voegen.

Gij zijt dit lijdelijk, want Ik zal Mijzelf aan u bekendmaken. Ik heb u als vrienden behandeld, door u de besluiten Gods mee te delen, die aan anderen niet bekend zijn. Het is gepast dat u Mij zult behandelen als uw Vriend en Mij dankbaarheid bewijst door het gehoorzamen van Mijn geboden.

De waardigheid van een vriend van Christus te zijn is wel in staat om de gestrengheid van een gebod te verzachten. Hij noemt hen geen vrienden opdat zij zouden vergeten dat zij Zijn dienstknechten zijn en Hij hun Heere; want als Hij van vriendschap gewaagt als hun voorrecht, dan gewaagt Hij ook van Zijn wil door middel van een bevel om hen gevoelig te doen zijn van hun plicht: „indien gij doet wat Ik u gebied”. ‘Het is een grote eer (zegt Augustinus) om hen Zijn *vrienden* te noemen, waarvan Hij weet, dat zij Zijn *dienstknechten* zijn.’

Gij. „Gij allen”! Het is algemeen. Mensen zijn te bekrompen om veel boezemvrienden te hebben, maar het hart van Christus is ruim genoeg voor allen. Vriendschap met Christus is het voorrecht van ieder gehoorzaam persoon.

Gij ofschoon arm, beschouwd als mensen. Uitwendige ellende is geen verhindering voor een geestelijke betrekking.

Gij discipelen, apostelen in dienst van God; zijt toch niet Mijn vrienden, als u Mij niet gehoorzaamt. Geen gaven maar genade; niet de grootste werkzaamheid, maar nauwgezette waarneming maakt de mensen deelgenoten van dit voorrecht.

„*Zijt*; niet zult zijn”. *Gij* zijt sluit het toekomstige niet uit, maar verzekert hen er van. Zij zullen zijn, omdat zij zijn. Het is geen zaak die verwacht moet worden, maar die zij nu bezitten.

Zo gij doet, wat Ik u gebied. Adam had een gebod, en als hij dit onderhouden had, zo u hij in de liefde van God gebleven zijn. Christus heeft ons geboden gegeven, en indien wij deze onderhouden, zullen wij in de liefde van Christus blijven. Gehoorzaamheid is noodzakelijk, niet bij wijze van verdienste, maar als voorwaarde. Hij toont ons hoe weldadig het is om Hem te gehoorzamen, omdat Hij de beoefenaar daarvan met zo'n titel verwaardigt, en hoe eervol dit voor ons is, en hoe noodzakelijk voor ons welzijn.

De tekst spreekt over *voorrecht en plicht, betrekking en handeling*:

1. voorrecht en betrekking: *vrienden*.
2. plicht en handeling: *indien gij doet wat Ik u gebied..*

1. Merk op,

(1). Hoe heerlijk de betrekking van een heilige ziel tot Christus is! Hij zegt niet, *Ik zal u liefhebben indien gij Mijn geboden bewaart*. Een mens kan zijn dienstknecht of zijn beest liefhebben, maar kan hen niet toe laten tot een bijzondere vriendschap. De toestand van de een en de ongeschiktheid van de ander zal dit niet toelaten. Deze benaming is hoger dan een verzekering van liefde zonder meer. Hij bemint hen als vrienden zowel als dienstknechten.

(2). Hoe nederbuigend is de liefde van Christus! Hij noemt de wormen der aarde de *vrienden van God*. Wij kunnen Zijn dienstknechten niet zijn, tenzij wij Zijn geboden bewaren, en door Zijn geboden te bewaren worden wij tot een hogere rang bevorderd dan die van dienstknechten, zelfs tot die van vrienden.

(3). Christus' geboden, niet Zijn daden, zijn het voorwerp van onze gehoorzaamheid. Niet hetgeen Ik doe, maar hetgeen Ik u beveel moet gij u ten doel stellen. Onze gelijkvormigheid aan Christus bestaat niet zozeer in een navolging van hetgeen Hij deed, als in een gehoorzaamheid aan hetgeen Hij beveelt. Het voorbeeld van Christus is niet onze regel zonder het bevel van Christus. Sommige daden van Christus zijn onnavolgbaar, maar aan al Zijn geboden kan gehoorzaamd worden.

2. Het voorrecht wordt slechts onvervreemdbaar vermaakt aan de plicht. Hetgeen waar Ik op doel is alleen de natuur van de gehoorzaamheid, zoals af te leiden is uit deze woorden: „*Zo gij doet wat Ik u gebied*”.

A. *Zo gij doet*, houdt in:

(1.) De gehoorzaamheid moet volstrekt zijn. Niet alleen maar vermijden wat Ik verbied. Het bestaat niet enkel in geen kwade vruchten voort te brengen, maar in het voortbrengen van goede vruchten. Het is niet genoeg om het bedrijven van zonden na te laten, terwijl wij schuldig zijn aan het verzuimen van de plicht. De vijgenboom werd niet vervloekt, omdat zij kwade vruchten voortbracht, maar omdat ze géén vruchten voortbracht. Matth. 21: 19.

Een vader zal niet tevreden zijn over zijn kind, wanneer het nalaat wat hij verbiedt, tenzij dat kind ook volbrengt wat hij gebiedt. Velen behagen zichzelf, evenals de farizeeërs met ontkenningen: ik ben niet Goddeloos, geen dronkaard, geen lasteraar, enz. Maar welk recht wordt er verkregen op het voorrecht in de tekst als er niet zowel van het één als van het ander gesproken kan worden? Wij moeten even zorgvuldig zijn in te doen wat Hij wil, als in het schuwen van wat Hij haat. Iemand heeft nooit van harte „de oude mens afgelegd”, die ook niet „de nieuwe mens heeft aangedaan”. Col. 3: 8-10. Het is geen ware vriendschap om alleen na te laten wat een vriend zou mogen mishagen, indien wij ook niet doen hetgeen hem zou mogen behagen.

God moet door ons gehoorzaamd worden overeenkomstig de zaligheid die Hij ons belooft. Hij bevrijdt ons niet alleen van hel en toorn, maar bekleedt ons met de hemel en de zaligheid. En zo wil Hij ons niet alleen bevrijden van de zonde, maar worden wij ook geschapen tot goede werken. En u weet dat onze Zaligmaker niet alleen *Jezus* wordt genoemd, omdat Hij zalig maakt van de zonde, maar ook *Christus* omdat Hij door God is aangesteld om te regeren, en zielen geschikt en gereed te maken voor de hemel.

(2). Doet het als vrienden. Gehoorzaamheid moet oprecht zijn. Een handeling mag een vriendelijke daad lijken, terwijl er geen enkele vriendschap en welwillendheid in het

hart is. Ieder bevel vereist niet alleen een uitwendige maar ook een inwendige overeenstemming, niet alleen een lichamelijke daad maar een geestelijke gesteldheid. God wilde de huid van een offerande niet hebben, zonder het vlees en de ingewanden, noch het geraamte van de gehoorzaamheid zonder waarheid in het binnenste. Ps. 51: 8. Christus bedoelt niet alleen een uitwendige schijn, maar geeft ook acht op de inhoud van iedere handeling. Plichten worden niet onderscheiden door een uitwendige vorm, maar door de innerlijke gesteldheid. Wateren kunnen dezelfde kleur hebben, maar toch kan het ene zoet zijn en het ander brak. Twee appels kunnen dezelfde kleur hebben, en toch kan de één een wilde appel zijn, en de ander een heerlijke smaak hebben. Een slang heeft een schoon gespikkelde huid, maar een inwendig vergif. We moeten op de regel letten, of de inhoud van onze daden daarmee overeenkomt, anders kunnen wij grote goddeloosheden begaan, zoals zij deden die Gode een dienst dachten te doen met het doden van Zijn rechtvaardige knechten. Job. 16: 2.

We moeten ook letten op de gesteldheid van ons hart, anders kunnen wij schuldig zijn aan schromelijke geveinsdheid. Een vriendschappelijke daad kan niet uit het hart van een vijand komen, net zomin als een goede vrucht van een kwade boom. Het kan een schoonschijnend voorkomen hebben terwijl het hart vuil en slecht is, zoals een mens met een stinkende adem iets welriekends in de mond kan nemen; de welriekendheid is niet van zijn adem, maar van de parfum, dat de vuilheid van zijn maag, of het bederf van zijn longen niet wegneemt. Christus kan niet rekenen op enige dienst van waarde uit een bedorven hart. Een menigte van deze diensten zijn slechts als nullen, die niets betekenen zonder een cijfer ervoor: Spr. 10: 20 „het hart der goddelozen is weinig waard”. Oprechte daden ontspringen niet uit een verdorven hart, net zomin als zoet water uit een bittere fontein ontspringt. Hij die er niet op let hoe het staat met zijn hart, - of het als een instrument gespannen is en zuiver van toon, of het gesmolten of bevroren is - geeft er niet om hoe slaperig en onsmakelijk zijn geest. Hij doet ook niets als een vriend voor Christus.

(3.) Doet als vrienden; gehoorzaamheid moet hartelijk zijn. Het moet „liefde zijn uit een rein hart”, 1 Timotheüs 1: 5. In het gebod van liefdadigheid, dat het bijzondere gebod is dat aan de tekst vooraf gaat, is de grootste uitwendige hulp en bijstand van geen waarde, zonder deze hartelijkheid, maar de minste hulp met liefde is ten hoogste aangenaam. Een beker koud water, Matth. 10: 42, een klein doosje zalf met een hartelijke betrekking tot God, wordt gewaardeerd en onthouden. Zoals barmhartigheid aan een goed mens niet gewaardeerd wordt zonder Gods liefde daarin, zo zijn ook onze diensten aan God niet welkom, als onze liefde er niet bij is. Een weinig eten en drinken met Gods liefde is beter dan grote rijkdommen met Zijn ongenoegen. Jobs zweren en lompen met Gods liefde, waren kostbaarder dan de gewaden van zijn vijanden en een hongerende Lazarus beter dan de rijke wellusteling. Een druppel Godsdienst met liefde tot God is meer waard dan alle werken der mensen zonder deze liefde. Het is voor een mens geen bewijs van vriendschap om een ander een kostbare kast te sturen met iets daarin, waarvan hij weet dat zijn vriend afkeer heeft. Blinkende diensten voor Christus zonder brandende genegenheden zijn van dezelfde natuur.

Christus wil dat wij Hem zullen navolgen. Hij gaf zichzelf met Zijn bijzondere genaden en wij moeten ons met onze bijzondere plichten geven. Maar hoe dikwijls worden er plichten volbracht niet uit liefde tot Christus, maar uit liefde tot onszelf? Judas' dragen van de beurs kan een oorzaak zijn geweest van zijn gehoorzaamheid aan Christus, opdat hij er enig voordeel bij zou hebben; maar toen hij zich een groter voordeel zag aangeboden door de farizeeërs, verliet hij Hem en verraadde Hem. Wanneer de mensen voorgeven God te dienen, om door mensen bevoorreed te worden en wanneer zij een belijdenis van Godsdienst doen, om listiger te kunnen

bedriegen, dan is dit niet te doen wat Christus gebiedt, maar wat wijzelf najagen.

(4.) Dit doen moet niet gedwongen zijn, maar een gewillig en vrijwillige daad. Wat Paulus niet wilde dat dienstknechten aan hun meesters zouden geven, dat geven vele mensen aan God: een ogendienst. Wanneer mensen enige ernstige gedachten hebben over Gods alomtegenwoordigheid, bewijzen zij Hem enige dienst, - zoals een knecht kan werken wanneer zijns meesters oog op hem rust of zijn voeten voor de deur zijn, maar de draak met hem steekt, zodra hij hem de rug toekent - of zij doen het uit vrees voor Zijn oordeel. Dit kan een beweegreden zijn tot ijver, maar het is niet de bron waar uit het eerste leven voortkomt voor onze gehoorzaamheid.

Een mens kan zeer overvloedig in gehoorzaamheid zijn, maar uit een verkeerd motief, zoals schooljongens op zekere dag hun lessen goed waarnemen, niet uit liefde tot hun boeken, maar opdat zij de volgende dag kunnen spelen; of zoals een spelend kind, dat door zijn vader geroepen wordt om een boodschap te doen, en sneller loopt dan zijn vader van hem vraagt, en zich in het zweet loopt. Men zou kunnen denken dat dit een geheel vrije en gewillige gehoorzaamheid was, maar het is niet zozeer gehoorzaamheid aan zijn vader, als wel een beloning voor hemzelf om snel tot zijn spel terug te kunnen keren en dit voort te zetten zonder meer gestoord te worden.

Of er kan een bereidwilligheid zijn als gehoorzaamheid gelegen komt om te verderven. Dit is een gehoorzaamheid die de duivel past. Hij was er erg voor om Job te beproeven, wat God ook wilde doen. God beveelt hem Job van zijn bezit te beroven, opdat daardoor zijn oprechtheid mocht blijken aan de wereld. De duivel voegt zich naar Gods bevel uit boosaardigheid om Job te ruïneren, hopende dat geveinsdheid voor de dag zou komen in plaats van oprechtheid.

(1.) Er is een *vrijheid* van gehoorzamen, die tegenovergesteld is aan afgedwongen gehoorzaamheid. Het is niet de daad op zich zelf, maar de natuurlijkheid daarvan, die een teken is van gehoorzaamheid. Een gedwongen gehoorzaamheid kan beslaan met een duivelse natuur, en kan daarom geen teken zijn van vriendschap tot Christus.

De duivel gehoorzaamt God, maar door geweld; hij is gedwongen tot een negatieve gehoorzaamheid en soms tot een positieve gehoorzaamheid. Niet dat hij enig geweten heeft van een bevel, maar gedwongen door Gods macht, zoals in Lucas 8: 28, toen Christus hem beval uit te gaan uit de woning die hij zolang in bezit had. Er kan een gedwongen gehoorzaamheid zijn door opvoeding, hetgeen nauwelijks gemerkt wordt, terwijl deze bij een wereldling meer zichtbaar is. Zoals een ruwe steen zich niet verder zal bewegen, dan een sterke arm hem zal werpen, zal een Goddeloos mens niet verder gaan dan zijn geweten, of enige mensenvrees hem in enige plicht van gehoorzaamheid aandrijft. Maar een mens die het voordeel heeft van een Godsdienstige opvoeding is als een steen die in een rechte vorm gepolijst is, en die zich hij de minste aanraking beweegt op een vlakke, maar toch is er iets van dwang in die beweging, hoewel niet zo waarneembaar, omdat de delen door een uitwendige effenheid geschikt zijn gemaakt tot zulk een beweging; nu, zo is het met een mens die gepolijst is door zijn opvoeding.

Maar de gehoorzaamheid die Christus vereist moet vrij zijn. Goede werken worden daarom vruchten der gerechtigheid genoemd, vruchten van heiligheid. Omdat een boom natuurlijk goede vruchten voortbrengt, zo brengt een waar Christen gerechtigheid voort. De tuinman helpt een boom inderdaad door bewatering en bemesting, maar dwingt de boom niet. God helpt een mens in de eerste bekering, maar doet de ziel geen geweld aan.

Er is opgemerkt dat in Gal. 5: 19, 22 zonden *werken* worden genoemd, en genaden

worden *vruchten* genoemd. Dit is om de vrijheid aan te tonen van een heilige en de slaafse gestalte van een Goddeloze. 'n Goed mens wordt niet enkel tot een plicht aangezet door een plotselinge vlag en drang van het geweten. Zoals goddeloze mensen van nature een voorraad inslaan voor hun lusten, zo arbeiden goede mensen om voorraad aan te leggen voor hun gehoorzaamheid en genaden. De wet kastijdt als een schoolmeester sommige afdwalende zielen tot gehoorzaamheid, maar het Evangelie geeft een gewilligheid van geest in de dag van Gods heirkraft Psalm 110:3. Het verschil tussen deze twee krachten is, dat de Wet een machtige dwang is, vermengd met strenge bedreigingen die vrees verwekken en het Evangelie is een machtige drang, vermengd met vriendelijke beloften die ondersteunen tot liefde.

(2.) Vrijwillige gehoorzaamheid is vereist, tegenovergesteld aan traagheid en zwaarmoedigheid. Gods behagen in een geheiligd persoon wordt genoemd als een reden van Zijn barmhartigheid Ps. 18: 20 „Hij voerde mij uit in de ruimte, Hij rukte mij uit, want Hij had lust aan mij”. Ons vermaak in Christus moet de reden zijn van onze plicht. „Indien gij doet, wat Ik u gebied”. Het is niet een traag en zwaarmoedig handelen, dat Christus vereist. Hij verlangt zulk een gehoorzaamheid van ons, zoals Hijzelf aan Zijn Vader volbracht: Joh. 15 „Indien gij Mijn geboden bewaart, zo zult gij in Mijn liefde blijven, gelijkewijs Ik de geboden Mijns Vaders bewaard heb en blijf in Zijn liefde”. Dat was niet een zwaarmoedige lome beweging; het was Zijn spijs en drank om de wil Zijns Vaders te doen. Naar spijs en drank is niet alleen een natuurlijk verlangen, maar het wordt ook met groot genot ontvangen.

(3.) Vrolijkheid gaat samen met het verkiezen van een zaak: Ps. 119: 173, 174 „Laat Uw hand mij te hulp komen, want ik heb Uw bevelen verkoren. O Heere, ik verlang naar Uw heil en Uw wet is al mijn vermaking”. Traagheid en zwaarmoedigheid zijn tekenen dat wij het niet van harte kiezen, maar ertoe gedwongen werden. De zonde is zoet voor een goddeloos mens, zoals een lekkernij voor het gehemelte van een gulzig mens. Job 20: 12. Hij rekent de plicht voor zijn last maar een waar discipel rekent het tot zijn eer. Hij verblijdt zich, evenals de zon, om het pad te lopen. Als hij in de dienst des Heeren bezig is, roept zijn hart het uit, met Petrus op de berg: „Het is goed hier te zijn”. Zulke blijdschap in het dienen brengt blijdschap voort in zegeningen: „Jes. 64:5 „Gij ontmoet den vrolijke en die gerechtigheid doet” Hij strekt Zijn hand uit om zulk een te helpen: Christus bemint geen droefgeestige en koele dienst. Zulk een gemoedsgesteldheid in daden van gehoorzaamheid is een schande voor God en de Godsdienst. Voor God; want het verraadt dat wij achterdochtige gedachten over Hem hebben, alsof Hij een harde Meester was. En een schande voor de Godsdienst want anderen zullen gaan denken dat plichten slaafse arbeid is en geen voorrecht. Welnu, in zo verre er blijdschap is in de gehoorzaamheid, in zo verre is er een Christelijke gemoedsgesteldheid, maar traagheid verraadt een anti-christelijke gesteldheid.

(4.) De volgelingen van Christus hebben deze levendigheid niet voortdurend even gelijk. Wanneer de vleugels van de ziel doorweekt zijn van de zonde, zullen zij evenals de beslijkte vleugels van een vogel, slap neerhangen. De loomheid van een goed mens komt voort uit zwakheden en kwalen. Een sterk werkzaam mens kan op een ziekbed komen te liggen, en kan afkerig zijn om aangerod te worden, maar de traagheid van een vleselijk mens is van nature en door onwilligheid.

De bezwaardheid van een goddeloze betreft zijn plicht, maar de bezwaardheid van een goed mens is om zijn eigen gebrek en onvolkomendheid; zijn blijdschap bestaat in de geest, want het vlees is zwak. En zal in deze wereld nooit anders

worden.

B. „Zo gij doet wat (Engels: al wat) *Ik u gebied*”.

1. Niet lui, want gehoorzaamheid moet ijverig zijn. God houdt niet van een trage gehoorzaamheid; daarom wilde Hij niet dat er een ezel werd geofferd. Exod. 13: 13, maar deze moest door een lam worden gelost of de nek gebroken. Een ware Christen is als een serafijn, die zes vleugels had om Gods boodschappen te brengen Jes. 5:2 of zoals de dieren in Ez. 1:14 die gingen en weerkeerden in de gedaante van een weerlicht, die de snelste beweging is. Gezonde ledematen bewegen op het bevel van de wil, terwijl verlamde ledematen voortgesleept moeten worden. Een mens wil van nature een God hebben die bereidwillig is, maar niet een bereidwillig hart. Hij wil een God hebben, Die gereed staat om te luisteren naar zijn klachten, maar hij wil geen hart hebben om te luisteren naar Gods bevelen. Maar goede mensen houden God aan een woord van bevel, wanneer Hij enig werk voor hen heeft te doen, evenzeer als aan een woord van belofte, wanneer zij in nood zijn en Zijn hulp verlangen.

Geveinsden mogen gehoorzamen met beloften, zoals de zoon in het Evangelie, Matt. 21:28-30 die beloofde dat hij in de wijngaard zou gaan. Een goed mens doet meer zonder een openlijk besluit, terwijl een ander meer besluit zonder het openlijk te doen. Een meester zal het kwalijk nemen als zijn knecht over zijn bevelen redetwist. Paulus voerde het werk hem opgedragen snel uit: Galaten 1: 16 „ik ben niet met vlees en bloed te rade gegaan”. Hij riep vlees en bloed niet samen om overleg te plegen. Wat wij voor Christus doen, moeten wij doen zonder te overleggen met de verdorvenheid, die een vijand is van God en Zijn wegen. Zulke raadgevers zullen ons van uitvluchten voorzien om aan onze plicht te ontglippen. Zij zullen de zaken voorstellen dat ze óf onmogelijk, óf onredelijk zijn; óf dat het in het geheel niet gedaan kan worden, óf beter op een andere tijd. Het is hiermee zoals er van onze eigen natie (Engeland) wordt gezegd, *dat wij meer verliezen door de verdragen, dan wij winnen door de oorlog.*

Zo kan ook van onze verdorvenheid gezegd worden dat wij meer door zulke verdragen en onderhandelingen verliezen dan wij winnen door een openlijke oorlog daartegen. God wilde Mozes gebruiken, hoewel hij zwaar van tong was, maar kwam Hem tegen om zijn trage gehoorzaamheid Abraham was even vaardig in het waarnemen van Gods bevel als Mozes traag was: Gen. 17: 23 „even tenzelfden dage”, waarop hij het bevel van de besnijdenis had ontvangen voerde hij deze uit. Hij wilde het niet uitstellen, uit vrees dat de vleselijke rede met tegenwerpingen aan zou komen. De bereidwilligheid van de heidenen om Christus te gehoorzamen wordt uitgedrukt in Ps. 18: 44 „Zo haast als hun oor van mij hoorde, hebben zij mij gehoorzaamd”, en zoals Elisa, nadat Elia zijn mantel op hem had geworpen, zijn vader en de ossen en de ploeg verliet en hem volgde. Hoe meer vuur er in iets is, des te meer werkzaam is het en hoe meer van de Goddelijke Geest, des te krachtiger.

2. *Zo gij doet wat Ik u gebied.* Dit doen moet standvastig zijn, niet bij opwelling of bij vlagen. Gehoorzaamheid moet bestendig zijn. Dit is het dat God van ons verlangt: Deut. 5:29 „Och, dat zij zulk een hart hadden om Mij te vrezen en al Mijn geboden te allen dage te onderhouden, opdat het hun en hunnen kinderen wel ging in eeuwigheid!” Het zal met een mens nooit wel zijn, totdat hij dit doet.

(1). In zondige tijden moet dit wel het meest opvallen. Goede mensen moeten schijnen als lichten in het midden van een krom en verdraaid geslacht”. Fil, 2: 15. De sterren schijnen het helderst in de donkerste, mits onbewolkte nachten. Goede mensen zijn als bronnen, die het heetst zijn in de koudste jaargetijden. Wanneer beminde

David Gods geboden en achtte hij deze hoog? Was het niet toen de mensen Gods wet hadden verbroken? Psalm 119: 126-128. Hij wilde zijn waardering van en zijn gehoorzaamheid aan Gods bevelen verdubbelen, toen hij zag dat deze door anderen zozeer overtreden werden. Hij spreekt met een verdubbeld „daarom.” „Daarom heb ik Uw geboden lief meer dan goud, ja meer dan het fijnste goud. Daarom heb ik al Uw bevelen van alles voor recht gehouden.” Hoe meer de mensen die bevelen verachtten, hoe meer hij hen achtte, omdat hij wist dat ze God zeer dierbaar waren, terwijl de mensen die geboden zó haatten. David werd door God versterkt toen hij door rampen werd getroffen en hij wilde God het meest behagen, toen Hij werd onteerd.

De Wijsheid, dat is Christus, rechtvaardigt haar kinderen in het gezicht van haar tegenstanders. Zij moeten daarom de Wijsheid rechtvaardigen in 't gezicht van haar vijanden. Christus wil dat Zijn volk zal getuigen, door belijdenis en praktijk tegen de zonden van de tijd, evenals Hij de wereld met hen zal oordelen en verdoemen met hun goedkeuring ten jongsten dage. Zo wilde Jozef van Arimathéa moedig naar Pilatus gaan om het lichaam van Jezus te vragen, hoewel de boosaardigheid van de tijd zo hoog gerezen was, dat zij Hem ter dood bracht, terwijl Jozef tot op die daad niet in de Schrift wordt genoemd. In zondige tijden neemt de goddeloosheid der goddelozen steeds toe, maar de genaden der vromen worden versterkt, want dat maakt hen waakzamer en waakzaamheid maakt hen werkzamer. Wij maken ons het meest bekend als vrienden van Christus wanneer wij Hem erkennen tegenover een menigte vijanden. Tegenstand maakt dat God op een bijzondere wijze acht slaat op onze gehoorzaamheid. Waarschijnlijk was het morren van Judas over de vriendelijkheid van Maria in het zalven van Christus de aanleiding dat de geur van deze zalving over de gehele wereld werd verspreid.

(2). In tijden van lijden. In tijden van lijden door God, zoals in verlaten. Christus gehoorzaamheid was zeer uitnemend. Hij wilde God gehoorzamen, toen God Hem had verlaten. Een waar discipel doet niet als Saul en is niet ongeduldig in het wachten op God, als Hij Zijn aangezicht verbergt, en gaat niet naar een tovenares om raad: „Ziet, zo Hij mij doodde, zou ik niet hopen?” Job 13: 15. Christus te gehoorzamen als Hij Zijn hulp openbaart, is gehoorzaamheid aan onszelf, Hem te gehoorzamen als Hij zich omsluit, is zuivere liefde en gehoorzaamheid aan Hem.

(3). In tijden van lijden door mensen. Velen willen gehoorzaam zijn tot hun voordeel, maar gehoorzaam te zijn tot in de dood is de eigenschap van een oprecht discipel. Openb. 3: 21, zoals ook de Meester deed. Fil. 2: 8, In de ellenden vergeten de mensen vaker hun deugden dan hun ondeugden. Velen doen evenals de Joden, zij roepen *Hosanna* als Christus voortrijdt in zegepraal; en een ogenblik later, wanneer Hij wordt veroordeeld vluchten zij van Hem weg of stemmen zij tegen Hem. Ze zijn als slangen, die op een hete dag uit hun holen komen, om zich te koesteren in de zon en 's avonds gaan zij terug naar hun schuilplaatsen. Velen komen om te leven door Christus, maar niet om voor Hem te sterven. Schande, bespottung en beschimping verhinderden Christus niet om voor ons te sterven. De apostel spreekt van het goede aan te hangen (aan te kleven eng.). Dingen die samen gelijmd zijn, worden niet gemakkelijk gescheiden. Wij moesten Hem zo vast aanhangen dat niets ons van Hem zou scheiden. De wind zal een slak of een andere kleverige stof niet van een hoorn blazen.

Welnu, standvastigheid is het bestanddeel in de gehoorzaamheid dat Christus vereist. Zijn bomen brengen in de grijze ouderdom nog vruchten voort. Ps. 92: 15. Ouderdom doet andere dingen vervallen, maar doet een Christen bloeien. Sommigen zijn als driftige paarden, die vurig zijn aan het begin van de reis en vermoeid zijn, lang voor het einde van de reis. Zoals een goed discipel van God geen tijdelijk geluk wil hebben,

wil hij God ook geen tijdelijke gehoorzaamheid geven. Zoals hij wil dat Gods heerlijkheid zal duren zo lang als God leeft, wil hij ook gehoorzamen zolang als hij leeft. Judas had een schoon begin, maar verwoestte tenslotte alles met zijn Meester te verraden.

3. Het onderwerp van dit doen: *Gij*, het moet de gehele mens zijn.

Niet doen met een deel van uzelf, maar met geheel uzelf; er moet overgave van de gehele ziel aan God zijn. De tafels van de Wet waren aan beide zijden beschreven. Ex. 32. Er moet gehoorzaamheid zijn met al de gaven en talenten. Achab en Herodes waren als de steenachtige grond, maar gedeeltelijk in hun gehoorzaamheid, zoals Efraïm, een koek was die niet was omgekeerd, Hos 7: 8, slechts aan één kant gebakken en deeg aan de andere kant. Onze gehoorzaamheid aan Christus moet beantwoorden aan onze vroegere vijandschap; zoals deze verspreid was over de hete ziel, zo moet het ook zijn met de gehoorzaamheid. Er moet een verlicht verstand zijn, een buigzame wil, een tedere consciëntie, geregelde genegenheden, waakzame leden om Gods boodschappen te doen. Zoals de vader zei in de gelijkenis van de verloren zoon: „Al het mijne is het uwe”, zo moet ook de ziel tot Christus zeggen: „Heere, al het mijne is het Uwe, verstand, wil, genegenheden, enz. De brandoffers bij de Israëlieten werden geheel verbrand; zo moeten wij onszelf geheel offeren.

4. Het voorwerp: *wat Ik u gebied* (Engels: *al wat Ik u gebied*), dus zoveel dingen, die Ik u gebied. Niet denken dat het genoeg is om één of twee dingen te volbrengen, maar alles wat er ook maar geboden is. En zo onderwees Hij de apostelen om dit ook anderen te leren, Matth. 28: 20, „lerende hen onderhouden, alles wat Ik u geboden heb”. Christus volbracht ieder gebod van Zijn Vader en wij moeten ieder gebod van Christus volbrengen. Hij is niet een man naar Gods hart, die niet „al Zijn wil doet”, zoals tot Davids lof vermeld staat in Hand. 13:22. Van Josia staat dit ook nadrukkelijk aangetekend, zowel wat de uitgebreidheid van het onderwerp, als van het voorwerp betreft: 2 Kon. 23: 25 „en vóór hem was geen koning zijns gelijke, die zich tot den Heere met zijn ganse hart en met zijn ganse ziel en met zijn ganse kracht, naar al de Wet van Mozes bekeerd had”.

Er moet een hebbelijke gemoedsgesteldheid zijn, die werkzaam moet worden, zodra een bijzonder bevel en een gelegenheid om dit bevel uit te voeren, samen komen. Er is geen gebod of het is zo goed, zo rechtvaardig, zo heilig, dat het verdient door ons onderhouden te worden met al wat in ons is en als wij het niet volkomen kunnen onderhouden, moeten wij onze onvolkomenheid bewenen. Het is met de gehoorzaamheid kwalijk gesteld als een gebod veronachtzaamd wordt. De luit is niet in staat bespeeld te worden indien de voornaamste snaar gebroken is. Toen het volk op de sabbat uitging om manna te verzamelen en zo de Wet overtrad, rekende God dit voor schending van de hele Wet. Ex. 16: 27, 28. Het veronachtzamen van één gebod is niet recht. Willen wij dat al onze zonden vergeven zullen worden en zullen wij dan niet gewillig zijn al Gods geboden te onderhouden? Het is ook gevaarlijk. Indien iemand een reis moet maken van tien mijlen en hij legt er maar negen af, dan had hij even goed niet kunnen vertrekken, want hij zal het einde van de reis niet bereiken.

5. *Indien gij doet wat Ik u gebied*, naar de rechte bedoeling en oogmerk daarvan. Niet zoals de farizeeën, die hoewel zij de Wet niet uitwisten, deze toch ontzenuwden door verkeerde tekstverklaringen en uitleggingen en hierdoor de Wet onbeduidend maakten, door het leven en de kracht van het gebod weg te nemen.

6. *Zo gij doet wat Ik u gebied*, ofschoon het gering en laag in de ogen der mensen moge schijnen. Als Christus niet denkt dat iets te gering is om voor ons te doen, dan moeten wij niet denken dat iets te min is om voor Hem te doen. Als iets gering en laag gerekend wordt voor de eer van Christus, dan moeten wij trachten hierin nog een lagere plaats in te nemen. Hier hebben wij David in mee, want hij vond het beter een dorpelwachter te zijn in het huis zijns Gods, dan lang te wonen in de tenten der goddeloosheid. Ps. 84: 11. De minste plicht moet volbracht worden. De kunst vertoont zichzelf het meest in geringe werken, zo schittert genade ook het meest in het volbrengen van de minste geboden. De natuur zegeviert in het kleine. Een vlieg toont Gods macht evengoed als de wereld. Het kleinste penningske in oprechtheid geschonken is aangenaam voor God, evenzeer als het grootste offer, of een offerande van het vee op duizend bergen. Het geringste bevel moet voor een begenadigde ziel even dierbaar zijn als het grootste. Wij moeten er niet van afzien om het grootste gebod te volbrengen om de moeilijkheid daarvan, noch het minste verachten om zijn geringheid. Een juweel wordt niet verachtelijk gerekend omdat het klein is, zo moet ook geen bevel veracht worden omdat het gering is. Hij die het minste gebod overtreedt, zal de minste zijn in het koninkrijk der hemelen.

6. *De Persoon*, Die het beveelt: “Wat *Ik* u gebied”. Het gezag van Christus moet beschouwd worden in alle gehoorzaamheid, en Zijn gebod moet tot regel gesteld worden. Wanneer wij de inhoud van de Wet doen, zonder een oog te slaan op degene die de Wet uitvaardigt, gehoorzamen wij aan de Wet, maar niet aan de Wetgever. Mensen kunnen de inhoud van een wet volbrengen en toch in hun hart de autoriteit van de wetgever verachten. Wij moeten niet zo zeer zien naar al wat vereist wordt, maar naar de waardigheid van de Wetgever. Wij moeten Jezus niet alleen als Vriend aanmerken, maar Hem ook gehoorzamen als Soeverein. De vriend van de koning moet niet vergeten dat hij ook een onderdaan van die vorst is. Wat hij als vriend doet in een weg van vriendschap, moet hij ook volbrengen in een weg van plicht, als onderdaan. Wij moeten Christus als Christus verheerlijken, dat wil zeggen, in alle liefdebetrekkingen waarin Hij tot ons staat. Welnu, Hij is niet alleen onze Zaligmaker, maar ook onze Koning en wij zijn niet alleen Zijn vrienden, maar ook Zijn knechten. Wat wij van God ontvangen moet als van Hem ontvangen worden: 1 Thess. 2: 13 „het Woord dat gij aangenomen hebt, niet als der mensen woord, maar (gelijk het waarlijk is) als Gods Woord.” Wat wij voor God doen, moet gedaan worden als voor Hem, gepast voor Zijn Goddelijke grootheid en majesteit. Gehoorzaamheid moet volbracht worden *omdat* Christus het gebiedt en *zoals* Christus het gebiedt.

GEBRUIK.

2. Het leert ons de uitnemendheid van de Christelijke Godsdienst verstaan. Het vraagt de grootste zuiverheid en schenkt het grootste voorrecht. Het brengt ons onder de heerschappij van God en bekleedt ons met de vriendschap van onze Schepper. Geen andere godsdienst heeft zoveel voordeel en weldaad en zoveel plicht. Niets dringt tot zoveel nauwgezetheid in de wegen Gods. Niets verleent zoveel geluk aan het schepsel. In andere godsdiensten wordt iets toegegeven om bekeerlingen te winnen en vleselijke beloningen worden voorgesteld om hen te trekken. De geboden van deze Godsdienst zijn heilig en de vergelding is groot. Andere godsdiensten bestaan in negatieven, maar deze in positieven. Het Evangelie ontdekt meer zonde, en eist meer heiligheid. Het verschaft ons stof tot liefde en niet tot vrees voor ons beginsel: geen geweld om te dwingen, maar genade om te overreden. Evangelische gehoorzaamheid is niet de vrucht van slavernij, maar de vrucht van liefde en vriendschap.

3. Gehoorzaamheid is zowel ons voorrecht als onze plicht. Zij verleent ons toegang tot de vriendschap van Christus. De bitterste plicht is gezoet met deze onuitsprekelijke troost. Allen die leeg staan op de markt ontvangen nergens zulk een beloning. Het is geen kleine eer om vriend van de koning te zijn; hoe onvoorstelbaar is de eer om een vriend van Christus te zijn. „In het houden van Zijn geboden is grote loon”. Deze beloning gaat de beste afstamming te boven. Henoeh was de zevende vanaf Adam, maar dit was niet zijn eer, maar zijn wandelen met God. Een vriend van Christus te zijn in lompen, is groter eer dan koning van de hele wereld te zijn in een purperen mantel. Christus noemt het Evangelie inderdaad *een juk*, maar een zacht, een gemakkelijk juk. Hij noemt het een juk, omdat natuurlijke mensen daar zo over denken, niet zoals begenadigde mensen dit vinden, want het is meer een voorrecht dan een juk. Christus openbaart de heerlijkheid van Zijn liefde in het hart, zoals God de heerlijkheid van Zijn tegenwoordigheid openbaarde in de tempel.

4. De ongehoorzame belijders zijn niet te verontschuldigen! Hoe groter de eer is die voorgesteld wordt als een uitnodiging, des te groter is de zonde als de voorwaarden worden geweigerd waarop die eer genoten mag worden.

Het zou het verduren van de folteringen van enige duizenden jaren waard zijn, om tenslotte het voorrecht te verkrijgen een vriend van Christus te zijn. Maar niets daarvan wordt vereist; men hoeft niet te scheiden van de eerstgeborene van zijn lichaam, of duizenden uitgelezen rammen, of tienduizenden oliebekken. De vlammen van de hel moeten niet een menigte van jaren doorstaan worden; geen onmogelijke of strenge boetedoeningen worden bevolen; alleen „doet wat Ik u gebied.” En Zijn geboden zijn niet zwaar; dit is de ervaring van degenen die het hebben beproefd,” 1 Joh. 5: 3.

Wat een onredelijke zaak is het, niet te scheiden van mest voor goud, van vodden voor sierlijke kleding, van ellende voor gelukzaligheid, van de hel voor de hemel, van de zonde voor Christus! Hij, die zou weigeren een gunsteling van een vorst te zijn op voorwaarde van het volvoeren van een gemakkelijke taak, verdient zonder medelijden het hof uitgeworpen te worden. En welke verontschuldiging kan die persoon aanvoeren, die de slavernij van de duivel niet verwisselen wil voor de vriendschap van de Verlosser? En welke blaam kan Christus ten laatste treffen als Hij elke betrekking met hen zal weigeren en hun verzoeken zal van Hem te vertrekken, als zij hier Zijn vriendschap weigeren en niets met Hem te doen willen hebben?

4. Wat een troost en bemoediging vloeien hieruit voort onder alle verwijtingen en bespottingen! Wie zou acht slaan op het blaffen van honden, terwijl hij iets doet waaraan zulk een grote eer is verbonden?

De duivel slaat geen acht op de mening die de mensen van hem hebben. Hij rekent hun vervloekingen niet tot zijn verlies, omdat hij van een hogere natuur is; hij gaat door met zijn bedrijf. Zal een duivelse natuur negeren wat onder hem is, en zal een Goddelijke natuur zich niet boven aardse smaad verheffen? Zullen de verwensingen hier beneden en de folteringen hierna satan niet ontmoedigen om zijn boosaardigheid jegens God bot te vieren en zijn duivelse plannen uit te voeren? En zullen smalende redenen iemand ontmoedigen en afhouden van die gehoorzaamheid die met zulk een grote eer gepaard gaat? Wat zal het deren om hier een korte tijd gehoond en gesmaad te worden, terwijl de gunst van God wordt genoten en wij na weinige nachten slapen uit het stof tot heerlijkheid worden opgewekt, om Zijn vriendschap eeuwig te genieten en in heerlijkheid te zijn waar Hij is?

Dit zou een grote ondersteuning zijn, wanneer de kogels ons dicht om de oren vliegen. Het is onmogelijk om flauwhartig te zijn, als men levendige gedachten over die grote eer heeft. Weeg deze eer en de beletselen nauwkeurig tegen elkaar af en u zult zien dat het laatste niet zwaarder zal wegen dan het eerste.

Zou een verheerlijkte heilige, wanneer hij weer op aarde zou komen, verminderen in gehoorzaamheid na zulk een heerlijke bemoediging, wegens de beschimpingen hier beneden? Dan zouden de mensen hem wel kunnen overreden om in de hel te branden, als hij afstand zou doen van zulk een grote eer, tegenover zulk een geringe weerstand. Wanneer een donkere wolk over het hoofd van een reiziger trekt, zal dit hem niet bewegen zijn noodzakelijke reis naar het hof op te geven, waar hij de vriend des konings zal worden of zijn schoonzoon zal zijn.

5. Wat een aansporing hebben wij dan tot een nauwgezette gehoorzaamheid! Dit is de blijdschap van Christus en Hij vindt dit genot zo groot dat hij dit gepast vindt om het met niet minder dan een zeer bijzondere vriendschap te belonen. Christus zag het zedelijk gedrag van de jongeling met een oog van liefde aan, maar veel meer bemint Hij een *Evangelische gehoorzaamheid*. Het is noch de praal en de pracht van de wereld, of de schitterende ijdelheden waar het hart van de mens naar jaagt, dat aanspraak kan maken om tot deze waardigheid te komen. Al is de gehoorzaamheid zwak, als ze maar oprecht is, zo is ze toch de blijdschap van Christus. Hij gaat graag in Zijn wijngaard om naar de tedere druifjes te zien, evenzeer als naar de rijpe vrucht. Hooglied 7: 12 en 8: 2.

Hierdoor kunt u tonen vrienden van Christus te zijn en hierdoor verdedigt u Zijn eer in de wereld. Hierdoor worden anderen zwijgend veroordeeld en komen ze tot enige achting van de Godsvrees. De mensen oordelen de beginselen naar de praktijk en nimmer spreekt men de beginselen van de Godsdienst tegen, maar zij vallen de praktijk aan van de belijders. Door deze gehoorzaamheid verheerlijken wij God en Christus. Matth. 5: 16, dat is: zorg dat anderen wèl mogen spreken over de praktijk van uw Godsdienst.

Laat deze eer om vriend van Christus te worden, ons aansporen tot gehoorzaamheid als het middel hiertoe. Het is schande voor zulken die zo'n groot voorrecht kunnen verkrijgen, om iets minders na te jagen. Alexander de Grote begeerde koninkrijken; maar onnozele lieden vermaken zich met nutteloze kleinigheden. Hoeveel zullen zich aanpassen bij de beginselen van mensen, om naar hun wil te handelen voor een geringe beloning, ja zelfs zonder beloning. En zullen wij ons dan niet schikken naar de wil van onze Verlosser voor zo'n heerlijke benaming? Wij moeten eerst Jakobs (hielenlichters) worden, voordat wij Israëls, (vorsten Gods) zijn.

Laat ons alles besluiten met enige raadgevingen:

(1) Laat ons wandelen als onder het oog van Christus, Die ziet of wij handelen als Zijn vrienden of niet. Laat ons bedenken bij iedere daad, dat deze door het geweten wordt aangetekend en vast ligt in Christus' geheugen en door Hem beoordeeld zal worden als een daad van een vriend of van een vijand. Mensen kijken naar de schors van de daad; deze kan fraai schijnen, er kan een glans op liggen. Christus beziet het inwendige, de geest die achter die daad staat. Hij ziet of het hart in overeenstemming is met het gebod.

Wij kunnen onze wanstaltigheid verbergen voor de mensen, maar niet voor het alziend oog van God. Gedenk, ik ga nu deze of die daad verrichten. Ik heb een wakend oog over mij, dat doordringt in al mijn gedachten, dat al de beginselen ontdekt, waardoor ik word bestuurd en het oogmerk waardoor ik word aangedreven; en dat ziet of mijn

hart overeenkomt met het gebod.

(2) Laat ons wandelen alsof iedere daad een toelaten betekent in de gunst of vijandschap van Christus. Wat weet ik of deze daad een deur zal openen tot de gunst van Christus of tot Zijn eeuwige weigering? Wat weet ik of ik hierna in Abrahams schoot zal zijn of in een afgrond van ellende gezonden zal worden naar een zalige of rampzalige eeuwigheid?

(3) Laat ons wandelen alsof de heerlijkheid van Christus van iedere daad afhangt. Als onze goede naam, ons bezit, betrekkingen, wereldlijk voordeel afhing van ons handelen, hoe zorgvuldig en ijverig zouden wij zijn in ons doen. Laat ons handelen alsof de eer van Christus en onze betrekking tot Hem, afhangt van wat wij ondernemen.

(4) Laat ons wandelen alsof wij onmiddellijk rekenschap moeten geven van hetgeen wij hebben gedaan. Laten we ons voor Christus' rechterstoel stellen en ons verbeelden dat we ten oordeel worden geroepen. Ik ga iets verrichten maar indien Christus mij ten laatste roepen zal, welke rekenschap kan ik Hem dan geven van mijn vriendschap en gehoorzaamheid aan Hem in deze zaak? Is dit zulk een handeling, dat ik van Christus door zo te handelen, de belofte kan vragen mij te erkennen als Zijn vriend?

(5) Laat ons wandelen alsof Christus gekruisigd voor ons stond, met al de verbintenissen van liefde Zijnerzijds; alsof wij Hem zagen met open wonden, en dat Zijn liefde en bloed uit Zijn hart op ons neerdroop. En dan moeten wij overwegen of de daad die wij gaan verrichten wel in overeenstemming is met zulk een onschatbare vriendelijkheid, of dat deze daad Hem openlijk te schande zal maken. Heeft Christus geen wonden genoeg ontvangen, dat ik ze moet vermeerderen? Heeft Hij geen ellende genoeg gehad, dat ik er nog meer aan toe moet voegen? Zal ik Zijn hart verbreken, terwijl Hij mij goedheid bewijst? En mij als een vijand jegens Hem gedragen, terwijl Hij mij een gunst aanbiedt, die door geen schepsel verdiend kan worden? Zal ik Hem wonden, Wiens hart voor mij open staat, en zal ik Hem slaan, Die mij trekt? Zal ik voor Hem een Judas zijn, terwijl Hij mijn Vriend wil zijn en zal ik Hem neerstoten, Die mij op wil heffen tot het hoogste voorrecht van een schepsel?

(6) Laat ons wandelen zoals wij denken dat een verdoemde ziel zou wandelen, wanneer hij weer opnieuw onder de kennisneming van zulk een belofte zou leven. Wat zou hij gehoorzamen en hoe hartelijk! Wat zou hij bidden en hoe menigvuldig! Wij kunnen ons indenken hoe hij bezig zou zijn om te onderzoeken wat die geboden inhouden en hoe naarstig zou hij zijn om deze te betrachten! Wat zou hij met geweld alle gelegenheden waarnemen om zijn plicht te beoefenen en om zijn voorrecht te verkrijgen!

Wat zou het uitwerken als iemand een verdoemde ziel vóór zich zou zien, terwijl hijzelf gereed staat in een onrein bed te gaan; en dat deze hem zou vertellen dat hij voor iets dat minder slecht was, geoordeeld werd een vijand van Christus te zijn en eeuwig rampzalig is geworden? Zou iemands vrees hem toelaten zijn beoogde kwaad te volvoeren?

Echter, wij hebben zulke voorwerpen van vrees niet voor onze ogen. Wij hebben deze belofte in de wereld, die meer gepast is voor openhartige naturen, dat wij voor vrienden van God en Christus zullen gerekend worden „als wij doen wat Hij ons gebiedt”.